Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

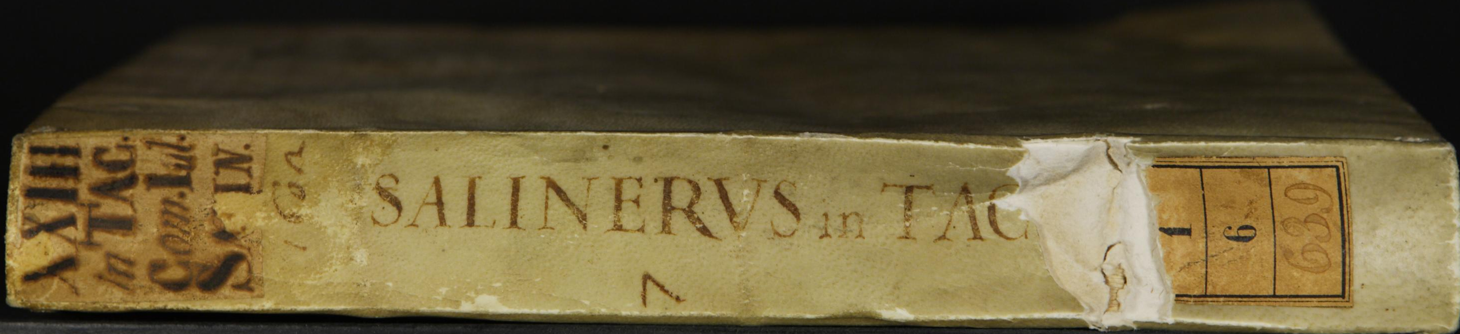

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

1P.6 1.6.639

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

XXIIII
in TAC. Com.
Jul. SALIN

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ANNOTATIONES IVLII SALINERII IVRECONSVL. SAVONENSIS.

AD CORNELIVM TACITVM.

GENVÆ,

APVD IOSEPHVM PAVONEM MDCII.

Superiorum Permissu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

cris & aliquando profanis literis interpellares, quas nec Paulus ipse in tempore dedignatur: vnde enim præterquam inde hęc in eius scriptis habemus?

Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.

vnde sequentia?

Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί.

Proinde non est quod quisquam modum in me velit, si tuis nunc oculis ea subijcio, quæ in optimi scriptoris gratiam concinnaui: dignus equidem Cornelius Tacitus est, vt vel ab Antistitum doctissimo nonumquam legatur, & ametur. At impias effudit voces aduersus nostrā religionem: fateor, sed odijs sic apertis, vt

nemi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

nemini iam imponere valeat. Verũ enimuero cur ea pręteream us, quibus ille pro nobis in acie stetit & aduersus gentes viriliter dimicauit? Efferebant sese impij, miraculisque Seruatoris, remedia Vespasiani pręcedere postulabant: quid ad illa noster? aperit imposturas. *medici varie differere, huic non exesam vim luminis, redituram si pellerentur obstantia: illi elapsos in prauum artus, si salubris vis adhibeatur, posse integrari.* Is etiam aduersus peruicaces Hebræorum (licet adulatione ad Flauios trahat) attestatur, Christum à Prophetis promissum eo ipsò seculo in Iudæa ortũ esse. *Pluribus persuasio inerat antiquis Sacerdotum literis contineri, eo ipso tempore fore vt valesceret Oriens, profectique Iudæa rerum potirentur:*

quæ ambages Vespasianũ ac Titum prædixerãt.

Cęterum ne amplius in publica peccem commoda, hæc mea qualiacunque sint legas oro, quę mnemosynon tot beneficiorum sunt, quibus tu me semper vltro affecisti.

IVL.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

IVLIVS SALINERIVS INGENVO LECTORI.

NOn ignorabam candide lector, pleroſque arrogantiæ daturos, me poſt viros eruditiſſimos manus à Tacito non abſtinuiſſe: quapropter pretium fore duxi, ſi ante rem non nulla præfarer, quibus mei conſilii rationem penitus aperirem. Ego ſemper in ea fui ſententia libros aliquãdo maculis aſperſos circumferri: verum non iis facile manus dedi, quibus omnia polluta ſunt, quibuſque in agro literario.

Infelix lolium, & ſteriles dominantur auenæ

non damno tamen, immo in oculis fero, qui parca manu iugulat mõſtra lectionum. quique

Inutilesque falce ramos amputans,
feliciores inserit.

Quamobrem quid mirum si sic animatus, interdum non magni pleraque feci, quæ ipsi nimis abundè nobis emendarunt? non enim raro Glaucum imitantur.

χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

Laurea aereis quæ centum, cum ijs quæ nouem bobus parata sunt.

Res non me fefellerat, sed eorum deterrebar authoritate: Iustinianus tandem impulit his verbis *cum posſit vnius forsitan, & deterioris sententia, & multos ac maiores aliqua in parte superare*. Qua de re cum versarem Tacitum delicias nostras, miratus sum doctissimos viros, nimis indulsisse genio Criticorum, idque tam in prioribus eius libris medicea bibliothecæ, quam in cæteris, licet non eiusdem, nec integritatis, nec antiquitatis. Errori assignant isti, quod Taciti laudi ascribere debebant: eaque delent, quæ noster post Sallustium (ambo Thucydidis exemplo) molitus est: quæ certe ab iis intacta nunc haberemus, si ad ea respicere voluissent, ad quæ aspirat magni loquentiæ sectatores: qui seriò despiciunt vsitatum dictionis modum: siue quod *nouitas cotidiani, & semper eodem modo formati sermonis fastidium leuet, & nos à vulgato dicendi genere defendat*; siue

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ſiue quod ſolum ab eruditis perlegi velint, & vulgus deſiderent ſemotum. ἀσαφῶς δὲ λέγων ἀνὴρ ἐπίτιδες ἵνα μὴ πᾶσιν εἴη βατὸς, μὴ δὲ εὐτελὴς φαίνηται παντὶ τῷ βουλομένῳ νοούμενος εὐχερῶς ἀλλὰ τοῖς λίαν σοφοῖς δοκιμαζόμενος παρὰ τούτοις θαυμάζεται. Tacitus vtique magnitudinem inprimis affectat, quod tametſi clarum ſit, tamen authoritate Plinii firmabo. *reſpondit Cornelius Tacitus eloquentiſſime, & quod eximium orationi eius ineſt* σεμνῶς & ne de ſignificatione σεμνῶς quis dubitet, ἡ σεμνότης ac τὸ μέγεθος. idem ſunt quippe quod de celeſtibus deque rerum natura diſſerere, nomine τῆς σεμμότητος ab Hermogene magnitudini tribuatur: qui ſequitur Phalereum, cui inter grandia περὶ οὐραμοῦ ἢ περὶ γῆς λόγος poſtremũ ne longũ faciã ſequentia ꝑcurre τὸ δ᾽ ἀμάλογον ἐςὶν ἐὰν μήτε περὶ εὐόγκων αὐτοκαβδάλως λέγεται, μήτε περὶ εὐτελῶμ σεμμῶς· quapropter quis non ægre ferat hęc interpolari apud noſtrũ ſcriptorẽ? *omneſq; conquiri, & interfici iuſſit, nõ honore Galbæ, ſed tradito principibus more, munimentũ ad preſens, in poſterũ vltionẽ* quis non iſta? *eſt Iudæã inter Syriãq; Carmelus, ita vocant montem Deumq;, nec ſimulacrũ Deo, aut templũ, ſic tradidere maiores, arã tantũ & reuerentiã.* verum reclamat ſuperciliũ grammaticorũ, ad quorum guſtũ erat ſcribendum. *in poſterum vltio, & ara tantum*: Scilicet id Tacitus curat, ſcili-

Marcellinus de Thucyd.
i. obſcure vir ille ſtudioſe ſcripſit, ne omnibus peruius eſſet, viliorque haberetur volenti facile manifeſtus: ſed vt à valde ſapientibus exploratus ijs eſſet admirationi.

lib. 1. de ideis.

i. ſermo de cęleſtibus deq; terrenis.

Ariſt. lib: 3. Rethor.

i. eſt autem proportio, ſi neq; de tumidis demiſſe dicatur neque de vilibus magnificè.

lib. 1. hiſtoriarum.

lib. 2. hiſtor.

i.primum enim antypallagen vt Homerus duo autem ſcopuli, hic quidē latum cælum attingit: magnificentius profectò ſic, quam ſi dixiſſet ad hunc modum: duorum ſcopulorum, hic quidem latum cælum attingit: vſitate enim dictum eſſet: at conſuetum humile habetur, eaque de cauſſa nō admirandum.

cet iis crucem figere optimi ſcriptorum pepercere πρῶτον (Phalereo ſermo eſt de magnitudinem facientibus) τὼ ἀντυπαλλαγὴν ὡς ὅμηρος.

Οἱ δὲ δύω σκόπελοι, ὁ μὲν ουρανὸν εὐρυὼ ἱκάνει.
Πολὺ γάρ οὕτω μεγαλειότερον ἐναλλαγείσης πτώσεως, ἢ εἴπερ οὕτως ἔφη.
Τῶν δύω σκωπέλων ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρυώ ἱκάνει.
συνήθως γάρ ἐλέγετο, πᾶν δὲ τὸ συνήθες μικροπρεπὲς, διο καί ἀθαύμαςον.

nec Homerus hæc ſolus auſus eſt: audi Pindarum.

Olymp ode 8.
i.Glauci vero Dracones vbi excitatus eſt murus nou⁹ in turrim adſilientes tres, duo quidē cecidere.

γλαυκοὶ δὲ δρακόντες, ἐπὶ κτίσθη νεὸν
πύργον ἐσαλλόμενοι τρεῖς,
οἱ δύω μὲν κάπετον.

i.nominum inclinationes.
ad Ammæum.
ad frag. Sall.

Thucydides etiam grammaticos omnino faſtidit, circa πτώσεις τῶν ὀνομάτων. quod apud Halicarnaſſeum diffuſius leges: nec eſt inſuetum latinis hoc iter. Saluſtius (ſi Manutio credimus) exarauit. *Sed Pompeius à prima adoleſcentia, ſermone fautorum, ſimilem fore ſe credens Alexandro Regi: facta conſultaque eius quidem æmulus erat* Cicero *dum homines cruenti haſtam illam cruentam meminerit, & ſperabunt*. Sic Horatius, ſeu quod ἐλληνίζειν amabat.

lib.2.offic.
& Nonius de nu. & caſib.
lib.carm.

. . . . . . abſtineto.
Dixit irarum, calidæque rixæ.

Pind.olymp.od.1.
i.neque olympico certamen præſtantius dicemus (vnde famoſus hymnus contexitur ſapientum artibus, vt celebretur Saturni fi

His contentus eſſe poteras, verum tecum benignius agam.

μηδ' ὀλυμπίας ἀγῶνα
φέρτερον αὐδάσομεν,

ὅθεν

(ὅθεν ὁ πολύφατος
ὕμνος ἀμφιβάλλεται
σοφῶν μητίεσσι κελαδεῖν
Κρόνου παῖδ᾽) ἐς ἀφνέαν ἱκομένους
μάκαιραν Ἱέρωνος ἑστίαν.

lius) ad diuitem progreſſos beatã Ieronis domum.

ad quæ ita Scholiaſtes τῇ αἰτιατικῇ ἀντὶ ὀρθῆς κέχρηται. nempe ἱκομένους pro ἱκόμενοι Scilicet *progreſſos* loco *progreſſi* cuius æmulus vtique erit, qui haud ignorat Pomponium, & Plautum ab eiuſmodi non temperaſſe. *quod lætitias inſperatas modò mihi irrepſere in ſinum.* hæc ille. Plautus quę ſequuntur.

i. vtitur quarto vice primi caſus.

Non. de mutat declin.

Trinumm.

Me. Is homo exornetur graphice in peregrinum modum.
Ignota facies, quæ non vſitata ſit.
falſidicum, confidentem.

Nec numeris noſter parcit: quin eodem quo græci, ludo doctus eſt. *ne læti exceſſu Principis, neu triſtior primordio.* nihilominus iam præualuit ſubſtitutio. *neu triſtiores.* qui igitur Pindarum quoque non correxere?

lib. 1. ann.

Olymp. od. 8.

. . . . . . κοῦροι κορᾶν τε φερ-
τάτων Κρονιδᾶν ἐν-
χώριοι βασιλῆες αἰεί.

i. filij filiarum præſtantiſſimarum ſaturnidarum, indigenę reges ſemper

Scholia πληθυντικῶς εἶπεν, ἐχρῆν γὰρ ἑνικῶς εἰπεῖν κοῦροι τῆς κόρης

i. pluratiue dixit, par enim erat dicere ſingulariter, filij filiæ.

Cur non Thucydidem? βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῷ κεράμῳ. quem ſequitnr Horatius.

i. petentes è domibus tegula.

Aut trudit acres hinc, & hinc multa cane

 Apros

Lib. III.

Apros in obstantes plagas

& Quintus Curtius *in quos eques triginta millia implebat*. Actiua tandem Cornelius παθητικῶς vsurpat. *Satis potentiæ, minutura quoties gliscat potestas*. τὸ *minutura* id est *minuenda*. adsit nostro Pindarus.

i. passiuè.

Olymp. i. gloria autem Olympicorũ certaminum eminus vidit, pro visa est.

. . . . Τὸ δὲ κλέος
τηλόθεν δέδορκε τᾶν ὀ-
λυμπιάδων.

nec Thucydides diuersus abit. οὔτε γὰρ ἐκεῖνο κωλύεται ταῖς σπονδαῖς, οὔτε τόδε. quẽ Salustius comitatur. *ignoscendo populi Romanĩ magnitudinem auxisse*. hæc sunt amice lector, quæ te scire volui, quæque delibasse sufficiat: nam quæcunque alia magnitudini noster dederit, additis quæ mihi digna visa sunt animaduersione, suis in locis opportunius referentur. Cæterum libentius ab omnibus impetratum velim, ne maligne pro se dictum quis putet, si inuitus ab eo dissentire, suaque refellere coactus sum. Sensus enim meos ingenuè depromere soleo: neque mihi sum conscius, me laudem meam in alterius vmquam ddecus quæsitum isse. Valeas optime lector & (si non magna posco) faueas nostro labori.

i. neq; enim illud inducijs prohibet, neque istud. prohibet vicè, i. prohibetur.

AD

AD LIBRVM ANN. PRIMVM.

Pagina prima.

D*Ictatura ad tempus sumebantur.* mire in Tacitum conueniunt, quæ de Thucidide scripsit Marcellinus: μέλει δὲ αὐτῷ καὶ ὄγκου τῶμ ὀνομάτων, καὶ δεινότητος των ἐνθυμημάτων, καὶ (ὥσπερ φθάσαντες εἴπομεν) βραχύτητος συντάξεως, τὰ γὰρ πολλὰ τῶμ πραγμάτων καὶ λέξει δείκνυται proinde ne quis mihi hunc legat perfunctorie, nec in eo indiligēter sit: sed ad minima qnæque animum attendat: alioqui frustra Cornelium tractabit: qui solum doctis (vt græcus) concinnauit suas lucubrationes.

in eius vita i. curæ autem est ei & verborum maiestas, & enthymematum grauitas, & (sicut iā diximus) compositionis breuitas: multa enim vnica dictione declarantur.

ὦ φίλος, εἰ σοφὸς εἶ, λάβε μ' ἐς χέρας, εἰ δὲ γε πάμπαμ ἴδρις ἔφυς μουσέων, ῥίψον ἃ μὴ νοέεις:

εἰμὶ δὲ γ' οὐ πάντεσσι βατὸς, παυροὶ δ' ἀγάσαντο Θουκυδίδου ὁ λόγου, κεκροπίδου τὸ γένος.

lib. I Antolog. i. amice si sapis manibus me versa, si vero prorsus nesci' musarum viuis, projice quæ non capis: sum enim non omnibus peruius paucique admirati sunt Thucydidē olori, genere Cecropidam.

cur

cur ergo aliis magiſtratibus omiſſis (qui omnes ad tempus) de dictaturis ſolum dixit *dictaturæ ad tempus?* putem eo factum, quod poſtea Sylla, Cæſarque in perpetuum ſe ſe fecerint dictatores. ὁ δὲ σύλλας βίᾳ μὲν καὶ ἀνάγκῃ (λόγῳ δ' αἱρετος) εἰς αἰεὶ δικτάτορ γενόμενος. *non enim honores modo nimios recepit, vt continuum conſulatum, perpetuã dictaturam.* aut hiſce verbis *ad tempus* notatur vrgentiſſima neceſſitas, qua dictatores fiebant οὓς δικτάτορας ἐκάλουν τε, καὶ ἐπὶ ταῖς φοβερωτάταις χρείαις ἑξαμήνους τιθέμενοι, ἐκ πολλοῦ διελελοίπεσαν. Eadem quæ noſter, eodemque ſignificatu, Arcadius. *cum apud veteres dictatoribus ad tempus ſumma poteſtas crederetur* at vulgo (ne quid diſſimulẽ) interpretantur ſex menſes, innituntur q; his verbis. *hunc magiſtratum quoniam ſummam poteſtatem habebat, non erat fas vltra ſextum menſem retinere.* vera ſunt: ad quæ tamen nõ collimauit Arcadius; immo apertiſſime ſenſit cum Appiano.

App.lib.1. ciuil ſylla vero vi & neceſſitate (licet electus videri vellet) dictator perpetuo fact⁹. Suet.in Cæſ.c.76. App.ibid. i. quos dictatores vocabant, qui ſemeſtres in formidoloſis neceſſitatibus creari ſoliti, multum iam temporis in deſuetudinem abierant. l.prima dd.de offic præf.præt.

Pomp.lib.ſingulari Enchiridij DD. de origin.iur.l.ij.

VEteris populi Romani. attribuitur ætas populo *omnis populi Romani ætas, proſperè, aut in metu ſacrauerat.* Cur igirur non dicetur *vetus*? nec nos deterreat ferula Iuriſconſultorum, qui ſubtilius vt inſeruiant quęſtioni;

Tacit lib.xv.ann.

ſtioni; ſic de populo verba faciunt. *& populũ eundem hoc tempore putari, qui abhinc centum annis fuiſſet, cum ex illis nemo nunc viueret.* valeant igitur, qui dictis de verbis concinnarunt *veteris reipublicæ*. nam caſci ideſt veteres, latini populi dicti ſunt. Alphe. lib. 6. digeſtorum l. lxxvi. dd. de iudic.

Quam primum Caſci populi genere latini. Enn.

D*Onec gliſcente adulatione deterrerẽtur.* Magni nominis viri fecerunt *deterentur*. at ego *deterrerentur* cenſeo retinendum, & ſic interpretor deterrebantur à ſcriptione, non amplius humilia de ſe Auguſto ſentiente: ne aut ſeruilem in modum ſcribere cogerentur, aut intempeſtiua libertate ſe ſe periculis offerrent *poſtquam pugnatum apud Actium, atque omnem poteſtatem ad vnum cõferri pacis interfuit, magna illa ingenia ceſſere*. Cur tunc demum poſt victum Antonium? quia videbant illum ſecundis elatum, ſapere plus quam Ciuilia: nec expectarunt (vt Claudius) correctionem. *Sed & tranſit ad inferiora tempora, cœpitque à pace ciuili, cum ſentiret neque libere, neque vere ſibi de ſuperioribus tradendi poteſtatem relictam, correctus ſæpe & à matre & ab auia.* Quam certè ſeueriorem habuiſſent: nam qui adulatione procul, res Suet in Claud. c. 41.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

eius temporis compoſuere; ſaltem ſub Tiberio pœnas dederunt; documento ſit Codrus, qui teſte Xiphilino præcipue damnatus eſt, quod nec Auguſto, neque Cæſari ſublanditus ſit. τόν γὲ καισαρα καὶ τὸν ἀυγούςον εἶπε μὲν κακὸν ὀυδὲν ὀυτοὶ καὶ ὑπερσέμνυνε. docte igitnr ſimul & vere, Cornelius alibi, *rara temporum felicitate, vbi ſentire quæ velis, & quæ ſentias dicere licet.*

in Tib. ideſt de Cæſare deq; Auguſto non male ſcripſit, ſed eos miris laudibus proſequutus non eſt.

lib. 1. hiſtor.

pag. 2.

C. *Nauum id Cæſari* Singillatim Cornelius quędam ſcribit, quæ ab aliis omitti ſolent: ſic apud Suetonium, Vitellius perpetuo abſtinuit Cęſaris cognomento. *cognomen germanici delatum ab vniuerſis, cupide recepit, Auguſti diſtulit, Cæſaris in perpetuum recuſauit.* quod apud noſtrum petitur inter aduerſa. *quin & Cæſarem ſe dici voluit aſpernatus antea.* non te ſubducat ergo Plutarchus, qui facit Auguſtum rem de Liuia reſcire: nã quis vetat nè prius ille acceperit à C. Nauo, vindictamque meditaretur, quę poſtea Liuię querelis maturata ſit? potuit etiam aliud ſenſiſſe Plutarchus de primo nuntio; qui eodem in loco, Martiam ſcribit pręceſſiſſe mortem mariti, quę tamen ei ſuperſtes à Tacito narratur.

lib. 3. hiſtor.

de garrulitate.

Iuxta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

IVxta periculoso. Metuebat ne centurione interrogato, ipse reus fieret: dederat enim codicillos de hac re: & sic in periculis versaretur, seu vera, siue falsa diceret. nam si vera, Tiberium authorem faceret, & illinc periculum: qnippe quod Cæsar defugere volebat authoritatem: si falsa, acriores eũ pœnæ manebant: quid enim fictum prętexere poterat, vt eiusmodi facinus impune ferret? an Augusti voluntatem? at hoc nec Tiberio crediderant. *neque mortem nepoti pro securitate priuigni inlatam, credibile erat* τὸ *iuxta periculoso* ὑπαρκτικῶς. id est re pariter periculosa.

NEV *tristior primodio* veriti sunt qui *tristiores* excudi curauerunt, ne Tacitus manifesti solœcismi reus foret: at is insolẽs confundendi numeros non est. *apud stagna Symbruina, cui sublaqueum nomen est.* nec ante eum Plautus lib.14.ann.

. . . . Gr. quid tu vis fieri? Mostell.

Non omnes poßunt olere vnguenta exotica.

Sicut tu oles, neque superior adcumbere.

neque Terentius. Heautontim.

Bacch. vobis cum vno simul vbi ætatem agere decretum est viro,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Cuius mos maximè est consimilis vestrum, hi se ad uos applicant.

quibus præiuit Thucydides μέχρι γὰρ τοῦδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοι εἰσὶ περὶ ἑτέρων λεγόμενοι, ἐς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ὄιηται ἱκανὸς εἶναι δρᾶσαι τὶ ὧν ἤκουσε τῷ δὲ ὑπερβαλλόντι αὐτῶν φθονοῦντες ἤδη καὶ ἀπιστοῦσι.

lib. 2. & Halicarnas. ad Amm. i. tantum laudes aliorũ quis æquo audit animo quantum eas sibi factu possibiles existimat; cæterum vires suas siquid anteeat, inuident iã, & non credunt.

manifestissima numeri confusio, qua dicitur.

audit inde *inuident & non credunt*.

L*Acrimas, gaudium, questus, adulatione miscebant*. alii a*dulationes*. Sed quid his aptius? nẽpe simulatores & dissimulatores isti, omnes affectus adulatione condiebãt.

Pag. 3.

A*T apud prudentes vita eius extollebatur* Augustus ab illis, quibus eius vita erat nota, laudabatur arguebaturque prout quisque aduersus Principem affectus erat. Correxerunt itaque pręterquam quod res hortabatur. *at apud prudentes vita eius extollebatur*. nam recte dicitur *prudens doli, & prudens animorum*.

Tac. lib. 2. histor.

id. in agric.

M*Vlta Antonio tunc interfectores patris vlcisceretur*. Mutila hec omnibus viden-

videntur: quę mihi integra ſunt. Thucydides etiam τὸ ὡς ſuppreſſit licet alius ſignificationis ἔτι δὲ τοῖς μὲν σώμασι ἀλλοτριωτάτοις ὑπὲρ τῆς πόλεως χρῶνται ad quæ Valla nec aſpirauit. *quin etiam in defendenda Vrbe miniſterio alieniſſimorum quoque vtuntur.* Henricus ſatis habuit, ſi græca, bona ſide repræſentaret. *ad hæc corporibus alieniſſimis pro ciuitate vtuntur.* Sed clarius Scholiaſtes λείπει τὸ ὡς, ἵν ᾖ ἀλλοτρίοις quamobrem, ad hanc faciem latio illa donarem. *adhæc corporibus tanquã alieniſſimis pro ciuitate vtuntur* ideſt diſcrimina pro patria nihili faciũt, ita vt non ſua, ſed aliena corpora periculis offerre videantur. latinos mauis? audi

ideſt vt. lib. 1.

i. deeſt vt, quaſi dicat vt alienis.

Epid. Conducere aliquam fidicinam ſibi
huc domum.
Dum rem diuinam faceret cantaret ſibi.

Plaut. Epidic.

An tibi mauis crebrum diſpergam hic?

Ter. Adeph.

Cæſar eius dexteram prahendit, conſolatus rogat finem orandi faciat. noſter *non iccirco interrogatum ait, vt diuideret quæ ſeparari nequirent, ſed & ſua confeſſione argueretur, vnũ eſſe.* alibi *quidam ſinguli propius incedentes, feriret hortabantur.* quibus adde & *vera exprobrari fatentes, orabant puniret noxios.*

lib. 1. comm. lib. 1. ann.

S*VI milites Hirtium*. Mirum quam hæc arrideant mihi, quamq́ue germanam Tacito redoleant phrasim qui *siue* maluere, bona quidem, sed melioribus deletis attulere. notum satis est, Hircium Augusti dolo cecidisse, suis à militibus confossum. *hoc bello cum Hircius in acie, Pansaque post ex vulnere perissent, rumor increbuit, ambos opera eius occisos; vt Antonio fugato, Republica consulibus orbata, solus victores exercitus occuparet.* quo fit vt inuidiosè facinus illud exaggerēt, qui Augusti gloriæ detractum volebant. sic dictatore cæso *inter ludos cantata sunt quædam ad miserationem, & inuidiam cædis eius accommodata.*

Suet. in oct. c. x.

Suet. in Cæs. c. 84.

Men' me seruasse vt essent qui me perderent?

Tacit lib. 1. ann.

non ignorauit Germanicus aculeum eiusmodi verborum. *hunc ego nuncium patri læta omnia aliis è pronunciis audienti feram? ipsius tyrones, ipsius veteranos, non missione, non pecunia satiatos?* nec Cerialis *annumerabor Numitiis & Herennius vt omnes legati vestri aut militum aut hostium manibus occiderint* denique non te moueat, quod Octauius iussus sit *comparato exercitui proprætore præesse, & cum Hircio ac Pansa qui consulatum susceperant,*

Tacit. lib. 4 hist.

rant,

rant, *D. Bruto opem ferre* nec ea de caussa putes, non rectè de Hircio dici *sui milites*. clarum est enim ὑπάτων συστρατηγούντων, οὐδὲν εἶναι τὸν ἀντιστράτηγον.

App. lib. 3. ciu. i. consulibus exercitum regentibus nihil esse Proprætorem.

Q*VÆ Tedij & Vedij Pollionis luxus*.

Non laborem de Tedio, an vnus perditissimi luxus, minime vero adeo decantatus vt Vedius Pollio: dicam tamen nonnulla, quæ forsitan facient ad sustinendam veterem lectionem optimi scriptorũ, & in paucis Thucydides generibus abutuntur. ἀρσενικῶν δὲ, καὶ θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων ἀντιμετάταξεις ἐκβεβηκῦαι συνηθῶν σχημάτων, αἱ τοιαίδε εἰσὶν, οἷον τὴν μὲν ταραχὴν, ταραχὸν καλεῖ, τὸ θηλυκὸν ἐκφέρων ἀρσενικῶς, καὶ τὴν ὄχλησιν ὄχλον Sophocles.

. . . . οὔτε τοῦ κλύων
σαλπίγκος.

vbi Scholiastes εἰώθασιν οἱ ἀττικοὶ τὰ θηλυκὰ ἄρθρα ἀρσενικῶς ἐκφέρειν, ἀντὶ τοῦ τῆς, τοῦ λέγοντες. Ennius

Capitibus nutantes pinos, rectosque cupressos.

. . . . . . νεφέλη δὲ μὶν ἀμφιβέβηκε κυανέη, τὸ μὲν οὔποτε ἐρωεῖ.

ad quæ ista Plutarchus. ἐπὶ γὰρ συνωνύμως λέγεται νεφέλη καὶ νέφος, προείπων τὴν νεφέλην ἐπήνεγκε οὐδέτερον νέφος. *Thucydides*. ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γενέσθαι τοῖς ἀθηναίοις, λεγόμενον ἐγκατασκῆψαι καὶ περὶ λῆμνον καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις.

Halicarnass. de Idiom. Thucyd. i. masculinorum, feminorum, neutrorũ alterationes cõtra latas eorum formas, huiusmodi sunt. τὴν ταραχὴν vocat. ταραχὸν virili genere dicens, quod femineo erat proferendũ similiter ꝑ τὴν ὄχλησιν scripsit ὄχλον.

Oedip. col. i. neque audiui hunc tubã. i. solitum apud Atticos articulos femineos efferre masculine: pro hac, dicentes hoc.

Gell. lib. 13. c. 29.

Homer. i. nebula eum circumuallauit cærulea, quod quidem nequaquã impetu mouetur.

de vita Homeri. i. quando enim Synonyma sunt νεφέλη & νέφος, prædicto, τὴν νεφέλην, intulit neutrum. νέφος.

lib. 1. . i. valetudo primum Athenienses adoritur dictũ sæpius circa Lennum & alia loca grassatum esse

de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

de quibus agens Scholiastes ait, θηλυκῶς ἡ νόσος, τὸ δὲ λεγόμενον ὡς πρὸς τὸ νόσημα ὑπήντησεν quid si diceremus *quæ* respicere ad luxuriam synonymũ *luxus?*

i. femineo genere valetudo, τὸ dictũ autem scriptum est respectu τοῦ νοσήματος.

Iuuen. satyr. xi.

Refert ergo quis hæc eadem paret, in Rutilo nam
luxuria est.

Dem. satyr. 11.

. . . . . . *Sed quis feret istas*
luxuriæ sordes.

lib. 3.

Curtius *cultus Regis, inter omnia luxuria notabatur.* quod clarius à Nonio (absque iniuria temporis esset) scriptum haberemus, *luxuria generis feminei, masculini. Varr. Manio.* Cætera detruncata sunt. ad vltimũ addã pro coronide Hebræos etiã eiusmodi literis consignasse *quoniam mutatio generum crebro accidit in hac lingua, facta relatione ad æquipollens substantiuum.* liquet ex psalmo 131 vbi cum dictum sit מקום subinfertur הנה שמענוה nempe relatio habetur ad eius synonymum שריכא *donec inueniam locum domino, tabernaculũ Deo Iacob, ecce inuenimus eam in campis syluæ.* hic non insubide ascribi possunt, quæ de eiusmodi Arnobius protulit & *tamen o isti qui pollutas res nostras vitiorum criminamini stribiligines & vos istas libris illis in maximis atque admirabilibus non habetis?*

Genebrard. Ps. 39.

i. locum.
i. ecce audiuimus eam.

lib. primo aduers. gent.

habetis? Non ne aliud hæc vtria aliud dicitis hos vtres? cælus & cælum? non item filius & filium? non item crocus & crocum? non item fretus & fretum? non item apud vos est positũ hoc pane, & hic panis? hic sanguis hoc sanguen? candelabrum & iugulum ratione eadem iugulus & candelaber? Nam si singula nomina non possunt genera plura habere quam singula: neque eadem possunt huius esse generis, & illius (genus enim transire genus in alterum non potest) tam peccat qui genera masculina feminis pronunciat legibus quam eo peccatur, qui articulos masculinos feminis generibus anteponit, at qui vos conspicimus, & res masculinas feminæ, & femineas masculine, & quos esse dicitis neutros, & illo & hoc modo sine vlla discretione depromere; aut igitur nulla est culpa indifferenter his vti, & frustra nos dicitis solœcismorum obscœnitate deformes; aut si certum est singula, quibus debeant rationibus explicari, in similibus vitijs vos quoque versamini; quamuis Epicados omnes, Cæsellios, Verrios, Scauros teneatis et Nisos. Si forsan conatus pro Tacito non hic omnino successit, adsint

Quos æquus amauit.

nos Tacito cupientes, eum deuiare non sustinuimus.

pag.

pag.4.

N*ON adesse caput Reipublicæ*. dispungunt & varie castigant, & interpretantur. sua sibi habeant; nos ita vetera declaramus. Tiberius præditus erat animo suspicaci, eaque de caussa succenset Haterio: nam verba illius præ se ferebant non dum eum rei Romanæ potiri. qui iam Imperatorem agebat, licet verbis non aperiret. *literas ad exercitus tanquàm adepto principatu misit, nusquam cunctabundus, nisi cum in senatu loqueretur.* quæ Haterii verba licet non leuiter excitent suspicionem; attamen verbis ciuẽ se ferens, non tantum ad hæc exardet, quantum si quis videatur intelligere, simulationes dissimulationesque suas. qua de re cautiores Patrum *quibus vnus metus, si intelligere viderentur*, ad vota conuertebantur. inde igitur factum est, quod Scauro implacabilius irascitur: is enim verbis apertis detexerat, Tiberium sola specie regnum declinare cum id inprimis cuperet & affectaret. *spem esse ex eo, non inritas fore senatus preces, quod relationi consulum iure tribunitiæ potestatis non intercessisset.* Tiberius (ait) ficte regnum deprecatur: si id enim seriò studebat, cur non prohibuit Consules incipere relationem?

cæte-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

cæterum ambiguus erat imperandi, & multis de caussis: verum ipsemet festiuissimo adagio suam sollicitudinem delineauit. *cuntandi caussa erat metus vndique imminentium discriminum, vt sæpe lupum se auribus tenere diceret.* cuius interpretationem Antiphoni Tereutiano debemus. is enim de sua loquēs amica. Suet. c. 25.

Mihi domi est? immo id quod aiunt, auribus teneo lupum: Phor.

Nam neque vt amittam à me inuenio, neq; vti retineam scio.

M*OX celebratio annum ad prætorem.* his prætulerunt *annum et annua.* verum quis exegit? locus iste non est inter illos paucos, qui accersunt manus Criticorū: quamobrem mihi videtur eodem modo Cornelium dixisse *celebratio annum & æquitate Deum erga bona malaq; documenta* quo Terentius lib. xvi. ann. Heaut. in prolog.

Amicum ingenio fretum haud natura sua.

quo Virgilius.

Hæc gens acre virum, marsos pubemque sabellam.

Extulit . . . lib. 2. Georg.

quo tandem Plinius, *interrogati an tunc gratis*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

lib.v.epist.4. *tis adfuiſſet, reſponderunt ſex millibus numū.*
Cæterum prætor cui iuriſdictio inter ciues
Pomp.lib. 2.dd.de orig. iur. & peregrinos euenerat, dicebatur peregrinus, aliuſque erat ab vrbano. *cumque conſules auocarentur bellis finitimis, neqne eſſet in ciuitate qui ius reddere poſſet factum eſt vt prætor quoque creatur, qui vrbanus appellatus eſt, quod in vrbe ius dicebat: poſt aliquot deinde annos, non ſufficiente eo prætore, quod multa etiā turba peregrinorum in Ciuitatem veniret, creatus eſt & alius prætor, qui peregrinus appellatus eſt ab eo, quod plerunque inter peregrinos ius reddebat*. Vrbanus ergo (vt iis aliquid lucis afferam) inter ciues tantum ius dicebat: peregrinus aduenas moderabatur, à ciuibus abſtinebat, niſi iſtis cum peregrinis, vel illis cū ciuibus res eſſet. vt ſubobſcurè Pomponius *qui peregrinus appellatus eſt ab eo, qnod plerunque inter peregrinos ius reddebat* quæ Clarius noſter *ad prætorem translata, cui inter ciues et peregrinos introductio eueniſſet*. ad vltimum nil aliud eſſe dicemus *celebratio annùm*, quam celebrationem quæ quotannis fieret.

D*VX olim theatralium operarum, & miſcere cœtus ſtudio hiſtrionali doctus.*

idem

idem dr his non sentio, quod eruditissimus vir: quin mihi is alius est, qui se factionibus theatri signiferum præbet, ab eo qui regit gregem histrionum: quiquè hic dicitur *dux operarum theatralium*. iste enim sumit sibi suoque gregi Comœdias recitandas: quas alii composuerunt.

In his quas primum Cecilij didici nouas.
Partim sum earum exactus, partim vix steti. Terent. Hecy. prolog.

Nam nunc nouas qui scribunt, nihil parcunt seni:
Sin lenis est, ad alium defertur gregem. Id. Heaut. prolog.

atquè licet hic solum in agendo facundiam conferret.

Sed hic actor tantum poterit à facundia,
Quantum ille potuit cogitare commodè,
Qui orationem hanc scripsit. ibid.

attamen addiscendo multa, multa recitando, non ineptus ad turbas conciendas euadebat: presertim apud milites de quibus dici potest καὶ μετὰ καινότητος μὲν λόγου ἀπατᾶσθαι ἄριστοι. quã obrem non nouum, si Percennius talibus insuetus, alloquendo milites conflat tantũ consternationis & seditionis.

Thucyd. lib. 3. i. faciles quibus speciosis verbis imponatur.

AT si quis tot casus vita superauerit, trahi adhuc diuersas in terras, vbi per nomẽ agrorum, vligines paludum, vel inculta montiũ accipiant ἡ ἐναλλάγη. numerorum Tacito insueta non est: alii redigunt eum intra cancellos grammaticorum, & nobis de suo largiuntur. *at si qui tot casus vitæ superauerit* verumtamen vetus scriptio non extranea videbitur iis, qui Thucydidem & Sallustium venerantur, *quis* amplectitur vtrunque numerum. *quanto quis illustrior, tanto magis falsi & festinantes.*

Tac. lib. 1. ann.

Terent. adelp.

. . . . *Æschinus ego sum, aperite aliquis actutum ostium.*

Iliad. o. 1. multitudo græcorum ad naues reuertebantur.

vnde hæc nisi ab Homero?

ἡ πλῆθυς ἐπὶ νῆας ἀχαιῶν ἀπονέοντο.

& alibi.

i. hi autem habentes cor forte vlterius omnis volat.

ὅι δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες, πρόσω πᾶς πέτεται.

pag. 6.

II sepeliant. non admodum religiosè scriptores circa pronomina versantur: proinde non est hic accipiendum *hi*

Plaut. Menæch.

Med. Accerse homines qui illum ad me deferant.

. . . . . *tu seruos iube hunc*

Ad me ferant.

præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

præsentem dicit *illum*,&,*hunc*.

Pan. Nam pol mihi grata acceptaque huius est benignitas Id.stich.

loquitur de viro absente. *Rhodum secedere statuit huc dum hybernis iam mensibus traijcit.* Suet.in Cæs.c.4. dicere debuerat *illuc*, si à pręfinitionibus grammaticorum discedere noluisset.

LVna clamore pena cælo. hæc est vetus lectio pro qua nobis obtrudunt *clariore penè cælo* vel *claro repente cælo*. Mihi castigationes in deliciis nunquàm fuerunt, verum hic omne saxum nequicquam moui: scriberem *clariore plena cælo*. quasi milites ea de caussa putēt id sortuito uon enenisse, quod sereno cælo, luna iam orbem suum perfecta subito languescere visa sit. de luna plena Cęsar hæc *eadem nocte accidit, ut esset luna plena* lib.4. bell gall. postremum *clariore* habet vim positiui; qnod vel apud alios non rarum est.

ἀλλ' ἴθι μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι. Hom. Iliad.a.i. verum abi ne me irrita, incolumior vt redeas.

ΑElianus καὶ ὅυμοὶ ἥδιον ἔτι μεμνῆσθαι αὐτοῦ. Varr.h.st.lib.2.c.23. i. Suauius mihi nō est plura de illo recensere.

Virgilius.

Tristior & lacrimis oculos suffusa nitentes
Alloquitur Venus. AEneid.lib.1.

Nobi-

NObilitate ingenita. animus erectus, impotentia quæ plerunque nobilitatem comitatur. *Sed vetere atque insita Claudiæ familiæ superbia* vnde Petronius Arbiter in Satyr. nobiles eo nomine designat *cliensq; cœnas impotentium captet*. sic de feritate Ciuilis *&* Classici *sœuitia ingenita, & cupidine prædæ ad excidium ciuitatis trahebantur*. erant enim Germani, qui ad sœuitiã nascebantur *insitæ feritati arte, ac tempore lenocinatur* sic Quinto Curtio dicitur *præter ingenitam venerationem* de iis qui natura proni sunt in Regis cultum. Drusus ergo Claudiæ familię quamuis dicendi rudis, audacter & impotenter increpat militum consternationem. *nobilitas* dicta significatione, Plautus tibi suppeditabit.

Id. de morib. german.

Philocom. Et quia tecum eram, propterea animo eram feroitor.

Eam nobilitatem amitendam video.

quo etiam non male traheres illud Suetonii de Claudio imperatore, qui stupidus ad omnia, & plumbeus erat: nisi quod eum non nunquam docebat ἡ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ εὐγένεια. nec illud Terentii.

Mil. glor.

In Claud. c. 4. i. animi eius nobilitas

Heaut.

Clit. . . . . attamen

Habet

Habet bene ac pudice eductam, ignarum artis meretriciæ,
Mea eſt potens, procax, magnifica, ſumptuoſa, nobilis.

hęc prolixius, quia vbique id verbi vertunt in *nobilitate ingenij*. vel *ſeuitia ingenij*.

I*N ſuum cognomentum aſciſci Imperatores*, eruditiſſimus vir *imperaturos* quaſi eo nomine cohoneſtati, in ſpem futuræ ſucceſſionis vocarentur; vt apud Gallos Delphinus. diſſentio, aioque; germanici cognomen nec vigente Cæſarum domo, ſucceſſorem deſignaſſe: (nam ſi ſecus èſſet, Senatus ex ſua libidine ſucceſſuros Auguſto pręfiniſſet. *præterea ſenatus inter alia complura, marmoreum arcum cum trophæis via Appia decreuit & Germanici cognomen ipſi poſteriſq; ſuis*. Dio γερμανικὸς τε μετὰ τῶν παίδων ἐπονομασθεὶς, καὶ τιμὰς, καὶ εἰκόνων, καὶ ἁψῖδος, κενοταφίου τε πρὸς αὐτῷ τῷ ῥήνῳ λαβὼν) neque Iulia ſtirpe finita: nam Cęſares dicebantur illi, in quos imperium deuolueretur *Sextus dies agitur ex quo Cæſar aſcitus ſum* loquitur Piſo quem adoptauerat Galba. *debuiſſe Cæſarem in acie ſtare*, agitur de Domitiano etiam dum viuo patre. *eiuſdem anni principio Cæſar Titius* adhucimperante Veſpaſiano. Clarius Dio. αὐτοκράτωρ δὲ ἐπὶ

αὐτοῖς

Suet. in Claud. c. 1.

lib. 54.
i. germanicus cum filijs nuncupatus, & honores ſtatuarum, arcus, cenotaphij apud ipſum Rhenum adipiſcitur.

Tac. lib. 1. hiſt.
Id. lib. 4. hiſt.
Id. lib. 1. hiſt.

In Epitom. Xiph. in Vespasi. inter hæc Vespasianus etiam à senatu renunciatur imperator, & Titus & Domitianus Cæsares designantur.

Panuin. in fast.

Tacit. lib. 1. ann. Id. lib. 4. hist.

αὐτοῖ, ὁ οὐεσπασιάνος, καὶ πρὸς τῆς βουλῆς ἀπεδείχθη, καὶ καίσαρες ὁ γὲ τίτος, καὶ ὁ δομιτιανὸς ἐπεδείχθησαν qua de re igitur milites sic ἀλαζονικῶς gloriantur? quod Tiberius imperator, idest rerum dominus, tot victoriarum aduersus tot gentes compos, cognomen Germanici vt solum gloriosum sibi sumit. cæterum πληθυντικῶς *imperatores* vt *Lollianas Varrianasque Clades, interfectos Romæ Varrones, Egnatios, Iulos* & vt *annumerabor Numisiis, & Hereniiis, vt omnes legati vestri aut militum manibus, aut hostium ceciderit.*

pag. 8.

V*Niue rsa corpora nudant*, alii *vniuersi corpora nudant*. Sed priora proba sunt, & sic accipienda. milites ad eleuandū seditionis crimen, exuunt omnia vestimenta vt Germanicus sese videret, partim vulneribus hostium cicatricosos, partim vitibus centurionum callis & vibicibus insynceros: quasi merito in centuriones irruerint viri de Republica tam benemeriti, ab iisq; tam sequiter accepti. verum quid (inquies) retulit tergum denudare, si auersa vulnera dedecori imputabantur? responsio ex iam dictis est in promptu: nempe ad arguendam Centurio-

num

num ſęuitiam, qui vites in tergo militum non raro frangebant. *& Centurio Lucillius interficitur, cui militaribus facetijs vocabulum cedo alierā indiderant, quia fracta vite in tergo militis, alteram clara voce, ac rurſus alteram poſcebat*. poſtremo in tyronum gratiam *vniuerſum & totum* idem ſunt.

Ph. *Tandem ego non illa caream ſi ſit opus vel totum triduum? Par. hui.* Terent. Eunuch.
Vniuerſum triduum vide quid agas.

P*Romptas oſtentauere* ſcilicet legiones. ne mini quicquam debeam, ſi hęc præponam τὸ *promptos*, quod hic inuectum eſt: nam eadem Cornelius vſurpat, quę alibi ſummus ſcriptorum, eiuſque delicium Thucydides, ὅσαι δὲ πόλεις παρέδοσαν λακεδαιμόνιοι ἀθηναίοις, ἐξέσω ἀπίεναι ὅποι ἂν βούλονται αὐτοὺς καὶ τὰ ἑαυτῶν ἔχοντας. cur *ipſos* & non *ipſas?* an quia ciuitas abire nequeat? ne credas.

lib. 5. i. quaſcunque vero ciuitates Atheniensibus Lacedæmonii tradidiſſent liceat ipſos & ſua habētes abire quocunque libitum fuerit.

Eamus omnis exacrata ciuitas. Hor.

Salluſtius ſcripſit etiam *Sed antea item coniurauere pauci contra Rempublicam, in quibus Catilina fuit, de qua quam veriſsime potero dicā.* de coniur Catil.

noſter denique, ne tibi alius in quæſtione ſit. & *inerat modica militum manus tutela templi freti.* quibus addas *immenſamq; vim mor-* lib. 4. ann.

lib. 4. ann.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

talium ſpectaculo intentos, aut qui circum adſta bant in præceps trahit, atque operit.

pag. 9.

N*E C minus triſtes qui manebant* ſcilicet amici Germanici, eius ſuamque vicē dolentes, quod ſolatio coniugum fraudarentur: par enim erat, has omnes ducis vxorem comitari: rectior itaque vetus ſcriptio, quàm noua caſtigatio *quæ.*

C*Enturionatum inde egit* Eruditiſſimus vir mallet *legit* Sed me diſſentiente: quia *egit centurionatum* nil aliud eſt, quam legit Centuriones in locum cæſorum, de quibus ſupra *proſtratos verberibus multant Sexageni ſingulos, vt numerorum centurionum adæquarent.* & hæc ſeditio oritur à prima, & à viceſima legionibus: quæ ſuos Centuriones iam trucidauerant. *agere* pro *legere. regimen ſummæ rei penes Germanicum agendo Galliarum cenſui intentum* quæ ne aliorſum accipias, atque à Tacito dicta ſunt; Eiuſdem ſequentia mihi legas. *interea Germanico per Gallias (vt diximus) cenſus accipienti.* ad vltimum *legere centurionatum* non eſt penitus diſſimile τῷ *legere ſenatum* & ἀναλόγως dicitur, vt *equitatus, peditatus.*

pag. 11.

pag. 11

V*T quondam T. Tatius retinendis.* dissimilē sui Tacitum faciūt: nam hic, aiunt, sodales Titios à Tatio institutos dicit, vt Sabina sacra retineret, in historiis vero à Romulo memoriæ Tatii sacratos fuisse. *quod sacerdotium vt Romulus Tatio Regi, ita Cæsar Tiberius Iuliæ genti sacrauit.* quæ hic, quæ ibi Cornelius scripsit, certa & consona sunt: vtrobique enim Tatii solum mentio fit vt inde sciretur, quonam exemplo Tiberius hominis de nomine sacerdotes appellauerit. *quod sacerdotium vt Romulus Tatio Regi* nimirum viuo, & id exigenti, ad retinēda sacra sabinorum: nam vtriusque populi sacra in consortio regni Romuli & Tatii communicata fuerunt. at memoriæ Tatii Romulum sacrasse sacerdotes, nulla apud scriptores aperta mentio. præstat igitur certioribus incertiora declarare, quam contrà an vero eiusmodi sacerdotes Titii, siue Tatii dicendi sint, tuum iudicium lector sit, quippe qui qui scias prænomē nomenq; Regis fuisse *T. Tatius*, indeq; siue *Titij* siue *Tatij* rectè deriuari: quos etiam Plutarchus τατιλώσης vocat: nec hæsites si in annalibus habes *Tatius in-*

Halicarnass. lib. 2. & Plutarchus in Romul.

In Rom.

ſtituerat in hictoriis vero *Romulus ſacлauit* nam regni ſocietas id operatur.

pag. 14.

O*Dia in longum iaciens.* Tiberius odii tenax erat, quodque diſſimulaſſet, grauius poſtea repręſentabat. *in Haterium ſtatim inuectus eſt, Scaurum cui inplacabilius iraſcebatur, ſilentio tramiſit*. his additis ὠργίζετο τε ἐν ὅις ἤκιςα ἐθυμοῦτο, καὶ ἐπιεικὴς ἐν ὁις μάλιςα ἠγανάκτει qua de re Seianus cui id notum, animaduerſo Tiberium ad Agrippinæ facinus apertè non erupiſſe, ſerio coniicit, eam ſimultatem ex illis eſſe, quas is vt præcipuas continere, ſpatioq; temporis cumulatiores expromere ſolebat. auibus ergo perdendi domum Germanici, vl cu srefricat, & laceſſit aninum ſatis ſua ſponte exacerbatum *gnarus lentum in meditando, vbi prorupiſſet triſtibus dictis atrocia facta coniungere*, at *in longum iacere eſt extendere, augere* & ſimilia id genus.

Tacit. lib. 1. ann.

Xiphil. in Tib. 1. Excandeſcebat vbi non valde infenſus eſſet, remiſſus videbatur vbi maxime ſuccenſebat.

lib. 4. ann.

Virgil. eglog. vlt.

Cauſſando noſtros in longum ducis amores.

ideſt cauſſas prętexendo ne carmina referas vltro facis vt ea vehementius deſiderem: verum aliter Seruio viſum, ſed noſtro interpretamento Cornelius fauet. quis nam autem lites mihi conciat ſi μεταφορικῶς, interpretatus

ſum

ſum *in longum iacens* ab iis, qui uallum & foſſas in longum ducendo, ea extendunt, & augent? nemo certè, quia dicta verba commodè non aliter explanari valeant; & metaphoræ plurium magnitudini conferant. αὗται γὰρ μάλιστα καὶ ἡδονὴν συμβάλλονται τοῖς λόγοις καὶ μέγεθος.

Demet. i. iſtæ enim orationem maxime impertiunt voluptate, & magnificentia.

vel ſi proprie accipere vis *odia in longum iaciens* ideſt differens ſiue prolatans, per me facias licet & ἀντίπτωσις erit pro *odia in longum iacientis* non abſimilis huic *meminiſſent C. Aſinij & Meſſallæ ac recentiorum Arruntij & Eſernini ad ſūma prouectos incorrupta vita & facundia quæ* μετάβασις, amica Thucydidi. εἶπον δὲ τούτοις, καὶ κερκυραίων ἅμα παραπλέοντας, τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιμεληθῆναι.

lib. 3.
i. dixerunt autem his, & vnà Corcyrēſium adnauigantes qui in ciuitate, curam habere.

De quibus agens Scholiaſtes. τὸ ἑξῆς τῶν παραπλέουσιν, ἀλλὰ μεταβάσει ἐχρήσατο ἀπὸ δοτικῆς ἐπὶ αἰτιατικήν.

i. conſequens erat adnauigantibus; verum tranſitu vſus eſt à tertio in quartum caſum.

AD

AD LIBRVM ANN. SECVNDVM.

pag.19.

E*RRatumque in eo quod non ſubuexit*. Eruditiſſimus vir neque in ſecundis curis mihi ſatisfac.t: an aliis neſcio: qua de re non paucis abſoluam lectorem. Germanicus in ore fluminis Amiſiæ dexterà milites expoſuit, nauibus ibi ſiniſtrà relictis, qua ſtatio ſortaſſis erat, mediterraneaq; petit, cum potuiſſet aduerſum flumen nauigando æſtuaria vitare, quæ proximis in locis alluuionibus Oceani relinquuntu r: id enim ſibi vult ſubuehere: nimirum aduerſo flumine progredi. *Sed Grrmanieus non dum com-* Iac.lib.2.ann.

perto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

perto profectionem eam incusari, Nilo subuehebatur orsus opido à Canopo: Sed quis nam amabo error iste, qui Germanico non temerè vitio datur? an duo, vel tres Bataui in æstuariis hausti? nugæ: quid ergo? plures dies absumsit, dum pontes æstuariis superandis parat: quamobrem tardius reuertens, & hyeme iam appetente depræhenditur in Oceano, procellisque fœdis agitatur, quod militibus subuectis non accidisset; nam maturius Oceanum ingressus esset. Miraris opinor quod hyemem dixerim Tacito scribente. *Sed æstate iam adulta, legionum aliæ itinere terrestri in hybernacula remissæ plures Cæsar classi impositas per flumem Amisiam Oceano inuexit* scias velim apud Germanos hyemem fuisse prematurã,
iuuari breui æstate & præmatura hyeme au- Tac.lib.2.ann.
tumnumque cognitum non fuisse *hyems &*
ver & æstas intellectum, ac vocabula habent, au- Id.de mor.german.
tumni perinde nomen ac bona ignorantur.

pag. 27.

I*Gitur alique, quæ ibi varietate fortunæ, & nostri origine veneranda, relegit Asiam*. Asperitas compositionis magnitudini non parum inseruit. ὥσπερ γάρ ὄνομα τραχὺ μέγεθος ἐργάζεται,

οὕτω

Demetr. Phal.
i. vt enim asperum nomen magnitudinem facit, ita compositio.
Marcell. in vit. Thucyd.
i. asperitatis plena & hyperbatica.

ὄυτω σωῄθεσις. hinc apud Thucydidem compositio τραχύτητος ὄυσα μεςὴ, καὶ ὑπερβατικὴ qua de re neminē audio, cui ſine ſpe reſtitutionis hęc deplorata ſunt: noſter enim aſperauit compoſitionem magnitudinis gratia, quod etiam Thucydides. ὑπερβατικώτερων. fecit τούτων μὲν βρασίδας ἔχων ἐπὶ κερδυλίῳ ἐκάθητο ἐς. πεντακοσίους, καὶ χιλίους. vel ſi nimis durum videtur auribus delicatis, dic (cum doctiſſimo viro, cum quo tamen mihi non cōuenit de loci corruptione) huiuſmodi verba loco mota fuiſſe, eaque ſic reſtitue ſuas in ſedes. *igitur relegit Aſiam, aliaque, quæ ibi varie tate fortunæ, & noſtri origine veneranda.* eadem propemodum apud alios poteris inuenire.

i. horum Braſidas habens in Cerdylio ſedebat ad mille & quingentos.

Terent. Phorm.

Adeon' rem rediÿſſe, vt qui mihi conſultum
eſſe optime velit
Phœdria patrem extimeſcam?

quid enim aliud vult, quam Adeon' rem rediiſſe Phœdria, vt patrem extimeſcam qui mihi conſultum optime velit? Nunc recenſeamus Germanici nauigationem, vt res omnis magis in aperto ſit. is ab AEgeo petit Helleſpontum, lituſque Abydi Aſiaticum prius venit, vt viſeret loca Troiana: Indeque ad aliud vehitur, vbi Sextos erat, ibiq; adit Byzanthium & Perinthum: mox intrat

Pro-

Propontidem, & Euxinum pontum: poſtea: reuertens & AEgeum ſecans verſus Samotraciam, vento reflante ad eadem Aſiæ litora iam ſibi viſa reiicitur: ſecundum quæ Colophona tendit. hæc omnia Tacitus, at opus inhærere verbis, quę prægnantia ſæpe ſcribit. *relegit Aſiam.* vt.

Talia monſtrabat relegens errata retrorſum. Virg. lib. 3. AEneid.

Litora, Achemænides comes infelicis Vlyſſi.

Ilium vero ſciunt omnes, Romanorum originem fuiſſe, fortunæq; variantis inſigne documentum. Id autem ſcrupuli, quod ab his oriri poſſet. *relegit Aſiam.* Sic verritur.

. . . Τρῶας τὲ, καὶ ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε. Homer. Iliad. 3. i. nauibus adijt troianos, & Ectorem.

pag. 28.

O*Pertis odijs.* Eruditiſſimus vir *apertis.* Ego nequeo videre quo pacto odia ab eo aperiantur, cuius ſermo eſt. *qualem ira & diſſimulatio gignit.* neque facile perſuadear, illum ſimultatis affectus affudiſſe, qui precibus contumacibus obiecta ſibi deprecatur. *reſponſum à Piſone precibus contumacibus.* Vterque igitur (quantum in ſe fuit) o-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

dia tunc diſſimulauere: verum iis inuitis emicuerunt quædam ſcintillæ animi alienati, quem poſtea Piſo detexit, qui alioquin iræ potens non erat. *rarus in tribunali Cæſaris Piſo, & ſi quando adſideret atrox & diſſentire manifeſtus.*

Condidere id Spartani, ob ſepultum illic rectorem naui Canopum, qua tempeſtate Menelaus Græciam repetens diuerſum ad mare, terramque Libyam delatus: inde proximũ amnis os dicatum Herculi. mox viſit veterum Thebarum magna veſtigia. diſpungit doctiſſimus vir aliter atque ſit ad hoc temporis factum. *diuerſum ad mare terramque Libyã delatus inde. proximum amnis os* quaſi Tacitus ſit in manifeſta pugna cum Homero, qui Menelaum dicit, adito prius AEgypto, Sidonios, Erembos, inde Libyam deueniſſe.

Lib. 3. Odyſſ. i. Cyprum Phoeniceną; & AEgyptios cũ pererraſſem Aethiopes adiui, & Sidonios, & Erembos & Libyam.

κύπρον, φοινίκην τε, καὶ αἰγυπτίους ἐπαληθεὶς αἰθίοπας θ' ἱκόμην,

καὶ σιδονίους, καὶ ἐρεμβοὺς, καὶ λιβύην.

Occurrit itaque, & ſua diſtinctione Tacitum cum Homero ſe credit conciliaſſe. verum diſtinctionibus non opus erat. Germanicus

nicus antiquitatis curioſus adit Canopum, quia ibi Serapidis templum. ἔχουσα τὸ τοῦ σεράπιδος ἱερὸν πολλῇ ἁγιστείᾳ τιμώμενον, καὶ θεραπείας ἐκφέρον. intrat os: Heracliũ quod ibi templũ Herculis μετὰ δὲ τὸν κάνωπον ἐστὶ τὸ ἡράκλειον τὸ ἡρακλέους ἔχον ἱερὸν deinde viſit veſtigia Thebarum. hæc aperte ex vetere diſtinctione: at per nouam, Heraclium non aditur, & Cornelius non oportune verba facit, vnde id nominis ei fluminis oſtio datũ ſit. inſuper quid hoc monſtri? Spartanos Canopum condidiſſe cum ex AEgypto in Libyam delati ſunt? immo cum ex Græcia illud oſtium Nili tenuere: nec Menelaus Canopo diſcedens in Libyam ſolum defertur, ſed plures pergentes, quibus omiſſis non video cur tantum Libyam nominauerit. non obſtat quod obiicitur ex verſibus Homeri, nam non eo ordine aditæ gentes à Menelao quo ab Homero ſcriptæ ſunt: Phœnice profecto prius (ſi ordini credimus) quã AEthiopes petita fuit, cuius tamen metropolis poſterior recenſetur: non ergo ad amuſſim huiuſmodi carminum res eſt metienda: de Sidoniis equidem Phœnices loquitur Homerus, idque de Strabone petas, qui rationem reddit, cur generaliter facta Phæniciæ mentione, de Sidoniis iterauit. adde non inſubi

Strab. lib. 17. i. habens templum Serapidis multa ſanctitate famoſum. & cultu inſigne.

Id. d. loco i. poſt Canopum eſt Heraclium habens Herculis templum.

dè dici poſſe, non ſemel in AEgyptum Menelaum reiectum fuiſſe, antequam in patriã ſe reciperet. de vna appulſione, & inde ad alios peregrinatione.

Hom. lib. 3. odyſs. .i. atquinq; naues prorinigras ventus ferens, & aqua ex pulit in Aeygptũ, Sic is quidem ibi multum victus & auri congregans, errabat cum nauibus per homines diuerſarum linguarum.

. . ἀτὰρ ταὶς πέμτε μέας κυαμοπρωρείους αἰγύπτῳ ἐπέλασε φέρων
ἀμεμός τε, καὶ ὕδωρ.
ὢς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον, καὶ χρυσὸν ἀγείρων ἠλάτο ξὺν νηυσὶν
ἐπ᾽ ἀλλοθρόους ανθρώπους.

hæc Neſtor qui iam dixerat ſe à Troia ſociũ reuerſionis habuiſſe Menelaum, primaque tempeſtate ventum plures eius naues in Cretam, quinque reliquas in AEgyptum diſparaſſe. de altera, & inde in patriam proſpera nanigatione.

Id. Odyſſ. lib. 4. i. his perfectis redibam, dederunt autem mihi ventũ ſecundum dij, qui me ocius in charã patriam miſerunt.

ταῦτα τελευτήσας νειόμlω, ἔδοσαν δὲ μοι οὖρον ἀθανάτοι, τοί μ᾽ ὦκα φίλlω ἐς πατρίδ᾽ ἔπεμψαν.

Hæc Menelaus, cui perfectis Hecatombis contigit reditus innocuus ab AEgypto, nec per tot varias gentes diſpulſus eſt. Quis neget igitur potuiſſe Menelaum prius in Libyam marcotidem deferri, quę AEgypto finitima? *ea quæ ſequitur regio mareotis Libya appellatur AEgypto contermina.* Sed quid coniecturis indulgemus? accepit noſter Libyam pro Africa, vt Tertullianus *Aeon in Atlantico Libyam aut Aſiam adæquans.* Et id

Plin. lib. 2. C. 2.

De Pallio

voluit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

voluit cum Menelaus ex Europa in Africam reiectus est, nempe in AEgyptum eius prouinciam.

Tolom. lib. 2. ca. primo

A*T que eo cum exercitu regem Ramsem.* Mira AEgyptii de se prodidere, AEgyptius enim Manetho de suo Rege sethosi. *ad Cyprum & Phœnicen. & rursus contra Assyrios, atque Medos castrametatus, vniuersos quidem alios ferro, alios sine bello, terrore magnæ virtutis sibimet subiugauit. his vero felicitatibus eleuatus confidentius incedebat orientales prouincias subuertendo.* Maiora de Rhameste obeliscus. ἄλκιμος ἄρεως βασιλεῦς ῥαμέσης, ᾧ πᾶσα ὑπτέτακται ἡ γῆ μετὰ ἀλκῆς, καὶ θάρσους. prudens autem (vt in tanta antiquitate) quærere parco quonam tempore vixerit Ramses iste, & is ne sit, qui Plinio dicitur *Ramises.* apud quem eruditissimus vir contendit esse legendum. *Ramses.* Verum cum Strabonis illud verum sit τὴν μὲν οὖν γραφὴν οὐκ ἀνάγκη κινεῖν παλαιὰν οὖσαν cur ibi deleamus *Ramises?* presertim cum ῥαμέσσες Iosepho ῥαμέσης obelisco dictum sit? id autem nominis aliud est à *Ramse.* vtrunque enim vocabulum *Ramse* & *Rhamesses* siue *Rhamestes,* siue *Ramises.* Regibus AEgyptiis sunt familiaria. *filium vero Sethonem, qui etiam*

Ioseph. lib. primo aduers. App. ex vers. Ruffin.

Amm. lib. 17. i. fortis Martis Rex Rhamestes cui vi & confidentia omnis terra subiugata est.

Lib. primo. i. opus non est mouere scripturã quæ quidem sit vetus

i. Rhamesses. lib 1. aduers. App.

Id. d. loco.

Rha-

Rhamesses à Rhamse patris nomine. qui Amenophis, cui cognomentũ *Rhamsi.* Et *post hanc senior è filijs Rhamses annis sexaginta sex.* hęc etiam sacris literis firmantur *ædificaueruntque vrbes thesaurorum Pharaoni Phitom, &*

Exod.c.1. Genes.c.46. רעמסס & כארץ רמסס quorum primum ob impedimentum litterę gutturalis qua deficimur, non aliter quimus facere latinum *Ramses* secundum *Ramesses* nec te sollicitet quod vtrobique Beatus Hieronymus transferat *Ramesses.* nam eius tempestate Biblia sacra non dum punctis insignita legebantur: quæ post à Iudęis addita sunt anno

Gilbertus Geneb. in præfat. super psa. Christi Seruatoris 476. vel 478. ex quibus apertissime cognoscitur discrimen à me relatum.

pag. 23.

R*Eperio apud scriptores Senatoresque t* Senatores qui res sui temporis com posuere, quorum ferax illud seculum, & quorum vnus postilla C. Plinius *tradit C.*

Tacit. lib. 1. ann. *Plinius Germanicorum bellorum scriptor, stetisse apud principium pontis, laudes & grates reuersis legionibus habentem.* nondum enim prorsus in desuetudinem abierat mos ille,

quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

quo ſolum digniſſimi hiſtorias tractabant. *primus omnium libertinorum, (vt Cornelius nepos opinatur) ſcribere hiſtoriam orſus, non niſi ab honeſtiſſimo quoque ſcribi ſolitam ad id tempus.* non dedecet ergo miſſam facere *ſeniores* eruditiſſimi viri ſubſtitutionem.

Suet.de clar. Rhet.

AD LIBRVM ANN. TERTIVM.

pag. 34.

NON *fratrem nisi vnius diei via*. Doctissimus vir his pręfert *non fratres* quod duo Germanico fratres fuerint natura, aut adoptione, iidemque Terracinam vsque obuiam profecti sint. *Drusus Terracinam progressus est cum Claudio fratre*. non sui, non historię obliuiscitur noster, sed primo loco loquitur vt historicus, posteriore vicem gerit eorum, qui Tiberiū maligne carpunt, suaque id facit sibi solita obliqua oratione. Obtrectatores autem ea de caussa de Claudio silent; quod erat de-

spe-

ſpectus, & inter aulæ ludibria, vndeque parum nihilue decoris Germanico: niſi forte Claudium putas ab eo moribundo his verbis deſignatum fuiſſe *referatis patri ac fratri quibus acerbitatibus dilaceratus quibus inſidijs circumuentus miſerrimam vitam peßima morte finierim*. Iidem non tamen Druſum tranſmittunt, immo ex modo eius occurſus, Tiberii aduerſus Germanicum ſimultatem, & inuidiam metiuntur. Quam autem Claudius vixerit omnibus deſpicatus, de Suetonio diſce. *Mater Antonia portentum eum hominis dictitabat, Auia Auguſta pro deſpectißimo ſemper habuit*. Tacit. lib. 2. ann. In Claud. c. 3. 4. 5.

pag. 35.

S*Cripſiſſent expoſtulantes*. Scilicet ſenatorũ plerique indigne ferentes iudicii moram: id enim ferè poſtular *expoſtulantes*. Terent. Adelp.

Mit. Qui ita putant ſibi fieri iniuriam vltro
Si quam fecere ipſi, expoſtulant,
Et vltro accuſant.

At omnibus hæc deplorata ſunt: quid agimus? deſiſtemus Tacito ſuppetias ferre? nequaquã: ſed prius tria mihi dicenda ſunt. Primum τὸ *ſcripſiſſent* poſitum loco *feciſſent ſcribere* eo modo quo dicitur *decumum quenque*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

[Tacit.lib.3.ann.] *ignominiosæ cohortis sorte ductos fustè necat.*
[Id.lib. 4. ann.] quoque *simul principes Musulamorum defe-
ctionem cœptantes securi percutit.* Et quo apud
[Esth. i.fecit lignum] hebræos ויעש העץ adde. *dein percursus Vitel-
lius Asiatici in rempublicam officijs, recentique
aduersus Britanniam militia, quæque alia conci
liandæ misericordiæ videbantur, liberum ei mor
tis arbitrium permisit* idest curauit vt Clau-
dius permitteret. Secundum, senatus aliquã
do reum ita male oderat, vt indefensum &
& inauditum eum damnare sustineret. *tra-
xeratque magnam senatus partem, vt indefen-*
[Tacit.lib. 2. hist.] *sum & inauditum dedi ad exitium postularent.*
Tertium decretum siue damnationem cu-
[Id.lib. 16. ann.] iusque scribi, & ad damnatum deferri. *tum
progressus in porticum. illic à Quæstore reperi-
tur lætitiæ propior, quia Heluidium generum su-
um Italia tantum arceri cognouerat: accepto de-
hinc senatusconsulto.* Igitur cum doli quo Ger
manicus sublatus est, Piso minister ab omni
bus haberetur, Senatus eum statim damna-
re volebat, licet nondum elapsum esset tri-
duum, quod Pisoni ad sui defensionem per-
missum fuerat. at cur Tiberius, qui eum per
dere studebat *ob bellum prouinciæ illatum* non
obsequitur desiderio senatus? ne Pisone ve-
neficii, siue alterius doli damnato; ipse apud

popu-

populum àuthor huius rei crederetur, apud quem iam male audiebat. *haud fallebat moles cognitionis Tiberium, quaque ipse fama distraheretur.* De Pisone minime mirum, quippe qui semper sibi à senatu metuerat. *quod ne reus quidẽ abnuebat, studia populi & patrum metuens.* Et vanis à Seiano lactatus, sibi vindicẽ Tiberium promittebat. *ac destinatum promere apud Patres, Principemque arguere, ni elusus à Seiano per vana promissa foret.*

pag 36.

A*T que illo pleraque sapienter.* Piso quædam scripsit ante mortem, libertoque tradidit. *pauca conscribit obsignatque, & liberto tradit.* nempe codicillos, quos ab eo in curia Tiberio redditos, ipse Senatui legit, cum prius de extremis domini à liberto multa percontatus esset: at is (vt vulgus libertorum) partim incogitanter, partim cordate respondebat. quid? dicemus eiusmodi cadere in filios Pisonis? non apte quidem: nam Iuuenes erant primæ nobilitatis, innutriti parentum præceptis, qui animos tam excelsos gerebant, & horum vnus iam dederat egregium specimen iuuentutis. *M. Piso*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

repetere Syriam dehortatus est, atque vtinam ego potius filio iuueni, quam ille patri seni cessisset prętcrea intento maiestatis crimine, Piso talia filiis non iniunxisset, quos noxios, innoxiosue suarum rerum sciebat satacturum; ea que de caussa scriptis purgat vtrunque. non negauerim tamen multis à traditione codicillorum interiectis, subobscurum quid exortum: Sed iis magistris vsus est Cornelius, quorum scripta haud vnquam percipere queas nisi recurras, & prouideas. Sinas igitur que inserit de fallaciis Seiani, cęteraque connecte, omnia clara & liquida sunt.

pag. 38.

V*isi à prtuilegijs*. Diuisis quę oscitantia transcriptorum in vnum coaluerant, *visi à priuilegijs*, vbi quæso corruptio? vbi obscuritas? Lex Papia Poppæa præmiis, & pœnis inducebat ad matrimonia contrahenda: Ex pœnis (de quarum moderatione hic tantum agitur) vna fuit ne cælibes testamento relicta capere possent, sed ea ad AErarium deferrentur. *incitandis cælibum pœnis, & augendo Ærario*. quibus ad texe. *qui iure veteri cælibes habebantur, imminentibus legum terroribus liberentur, atque ita*

Ant. August. de leg.

Cod. de infirm. cælib. pœn.

viuant

viuant, ac si numero maritorum matrimonij fœdere fulcirentur; sitque omnibus æqua conditio capessendi quod quisque mereatur. vtraque sibi inuicem prælucent, nec posteriora vulgo satis perspecta sunt τὸ *vi* pro pœna, siue suppliciis.

Mit. Et erant longe mea quidem sententiâ, qui imperium
credunt grauius esse, aut stabilius vi quod fit, quam
illud quod amicitià adiungitur: mea est sic ratio,
et sic animum induco meum, malo coactus qui suum
officium facit, dū id rescitum iri credit tantisper cauet. Terent. Adelph.

Ordo denique verborum constat, nam finita digressione de origine progressuque legum, deque custodibus ab Augusto additis, quo ipsæ firmius obseruarentur redit ad narrationem Legis Papię, eiusque pœnas tantū recenset, quia solū de pœnis eius minuendis tractabatur. Hæc tibi debeo Reuerendissime Anastasi Germoni iurisconsultorum ac Theologorum decus: quæ licet in remissionibus, & ex tempore à te prolata sint, digna tamen duco quibus aspergam mea seria, &

illu-

illuſtrem: qui enim minus mihi licitum (qui talem vim meritò prorſus ad cultum diligo) eius doctrina iuuari, quam pleriſq; mortalium, quibus de facie notus non eſt? doctiſſimè profecto & elegantiſſimè (ſi quis alius) diuinum & humanum ius interpretatus eſt: nec ab incœpto deterretur, quod penè grauibus negotiis obruatur, quibus Romæ vt Referendarius vtriuſque ſignaturæ, & Orator ſereniſſimi Allobrogum Ducis totus inſeruit.

pag. 43.

R*Emiſſa ædilib⁹ talis cura* Si τὸ *remiſſa* ſic explicamus, vt ædiles ab eiuſmodi cura demoti ſint, quid Suetonio reſpondebimus? *dato ædilibus negotio popinas ganeaſque vſque eò inhibendi, vt ne opera quidem piſtoria proponi venalia ſinerent.* Si autem permittendi ſignificatu ſicut illud.

In Tib. c. 34.

Manibus & cineri (ſi qua eſt cura) remitto.

Virg. lib. x. AEneid. & Nonius in v. remiſſum.

Alio in luto verſamur, nam ædiles ſolentes incumbebant in curam annonę, & cibariorum *annonam curamus, & ædilem gerimus* ait Amicus Apuleio, qui piſces nimis caros pręſtinauerat: nec dicemus (niſi ſubfrigide) non nulla

Apul. li. 1. Aſin. aur.

nulla quibusdam permitti, qui ea per se iam facere poterant. His igitur euitandis accipiamus *remissa* id est reiecta denuo in ędiles: ii enim senatum, Senatus Tiberium consulere, à quo ædiles iussi sunt propriã curam subire. *remittere* dicta significatione *integrãq; caussam ad senatum remittit.* At contentiosis τῇ ἀντιπτώσει satisfaciemus.

Q*Vis Sergius Galba rerum adeptus est.* Notha sunt viro doctissimo, qui restituit ab ingenio. *rem Romanam adeptus est.* non σολοικίζει Tacitus, sed θουκυδιδίζει, aqud quem legimus ὁ δῆμος εὐθὺς ἀναβάβων τὰ ὅπλα περὶ ὀργῆς ἐχώρει ἐπὶ τε πελοποννησίους, καὶ τὰ ἐναντία σφίσι μετ' αὐτῶν πράξαντας, καὶ προσπεσόντες τρέπουσι ἅμα μὲν μάχῃ αἰφνιδίῳ, ἅμα δὲ τοῖς ἀθηναίοις τῶν πυλῶν ἀνοιγομένων φοβιθέντων.

ad quę Scholiastes φοβιθέντων ἀντὶ τοῦ φοβιθέντες lege meo periculo φοβιθέντας similia latinis auribus Afranius obtulit.

Lib. 4.
i. populus armis ocius arreptis animo irato in Pelopõnesi. ferebatur inque suos qui diuersæ factionis erant, & facta impressione vertunt in fugam cum prælio repentino, tum portis Atheniensibus apertis territorum.
i. territorum pro territi.
i. territos.

Optandum vxorem, quæ non vereatur viri.

Apud Nonium.

Verum hæc nobis in mundo sunt, ne foras quęsitum eamus. *nihil abnuentem dum dominationis apisceretur.*

Tacit. lib. 6. ann.

Verum

VErum hæc nobis maiores certamina ex honesto maneant. Ea quibus de virtute cum maioribus certamus, nec cedimus: quod optat haud ignarus cum Venusino vate vitii naturę humanę.

Mox progeniem vitiosiorem.

Lib. 3 hist. Conuertit se ad maiores, vt infra ad Romanos omnes. *quibus armorum caussis, que tantæ cladis pretio pro patria pugnauimus?* Verum in quem vsum timor iste? iam eò sub Domitiano ventum erat, vt nil peius timeri posset.

Iuuen. Sty. 1. *Nil erit vlterius quod nostris moribus addat*
Posteritas, eadem capient, facientque minores.

Non hæc, non Annales Tacitus viuo Domitiano cõposuit, sed eo mortuo, cum iã virtutes quasi postliminio sub optimis Principib' remanerent Lib. 11. ann. *vtriusque principis rationes prætermitto satis narratas libris, quibus res Domitiani imperatoris composui* Et *nunc* In Agricol. *demum redit animus, & quanquam primo statim beatissimi seculi ortu Nerua Cæsar res olim dissociabiles miscuerit principatum, & libertatem.* quid autem virum doctissimum sollicitauit? Dauus ego non Oedipus nescio.

Porro

P*Orro sibi duxissent prouincias* non hęc rectè corruptionis arguuntur, *ducere pro regere* cuius παθητικόν.

Ducuntur omnia Dei nutu. Plaut.

Indeque *ducatus* vt regimen *priuignum Ruffinum Crispinum impuberem adhuc, quia ferebatur ducatus, & imperia ludere* iunge *ostento sibi ac maioribus suis in omni ducatu expertissimo* Suet. in Nero. c. 34 Id. in Tib. c. 19.

Sic moderatio legionum, exprimitur, *aduentu deinde duarum legionum, è quibus tertiam Dillius Aponianus, octauam Numisius lupus ducebat.* ad quæ faciunt. *sex millia Dalmatarum recens dilectus comitabantur, ducebat Poppæus Silanus consularis.* Tacit. lib. 3. histi

pag. 45.

M*Inutura quoties gliscat potestas.* Doctissimus vir diduxit, & scripsit *minui iura* ex quibus γνώμη quam Tiberius prę oculis non habuit: nam legibus, quæ in facta cōstituuntur, nihil damni contingere potest ex prouisu principis, ne peccaturi in prouinciis mitterentur. ad quid igitur ea dixit? imperatorem dissimulabat, nec latum vnguē ab artibus Augusti discedebat. deprecatur itaque vim maiorem, quasi tantum Reipublicę princeps esse velit, & sic raciocinatur.

optime mea, cum onera tum potentia præfinita ſunt, vtque Romanum Principem decebat: ſi quid additis, regis id erit, nec nobis tolerandum. Quamobrem ea in me parcite conferre, quæ toties à me irrita fient, quoties à vobis decreta fuerint ad vltimum *minuere* παθητικῶς.

Hom: i. minuit tibi cor ſociorum. pro minuitur.

. . . . . μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.

Cæſ. lib. 3. Gall.

Neque pedibus aditum habeant cum ex alto ſe æſtus incitauiſſet, quod bis ſemper accidit horarum 12. ſpatio, neque nauibus, quod rurſus minuente æſtu naues in vadis afflictarentur.

pag. 46.

ILli quod præturam intra ſtetit, commendatio ex iniuria. Antiſtius iſte Labeo agebat incorrupta libertate *ſed agitabat,* (ait aduerſarius eius Ateius) *libertas quædam nimia, atq; vecors, vſque eò vt D. Auguſto iam principe, & Republica obtinente, ratum tamen penſumq; nihil haberet, niſi quod iuſtum, ſanctumque eſſe in Romanis antiquitatibus legiſſet.* hæc ille qui Auguſto ſeruilem in modum ſubblandiebatur, nec ſub Tiberio dedidicerat morē inueteratum, *recipi Cæſar inter reos vetuit, palam aſpernante Ateio Capitone quaſi per libertatē, non enim debere eripi patribus vim ſtatuendi,*

Apud Gell. lib. 13. cap. 12.

Tacit.

neque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

neque tantum maleficium impune habendum: ſanè lentus in ſuo dolore eſſet, Reipublicæ iniurias ne largiretur. intellexit hæc Tiberius vt erant magis, quam vt dicebantur. Suetonius agens de Pomponio Marcello. *hic idem cum ex oratione Tiberium reprahendiſſet, affirmante Ateio Capitone, & eſſe illud latinum, & ſi non eſſet, futurum: certè iam inde mentitur Capito, tu enim Cæſar ciuitatem dare potes hominibus, verba non potes.* ſed qua nam iniuria affectus Labeo, ſi ei quoque conſulatus oblatus eſt ab Auguſto? *ex his Ateius Conſul fuit, Labeo noluit, cum offerretur ei ab Auguſto cõſulatus, quo ſuffectus fieret, & honorem ſuſciperet.* putabam Labeonem ſuffici noluiſſe, nam ſuffectus is plerunque dicitur quem ſubſtituunt in locum vita functi: idque (opinor) non erat in ea dignatione, qua electio prima, ſuffectus enim nomen famę non tantum inſerebat, quam primus, quod omnia nomine demortui ſemper ſignabantur. verum nihil promouemus, quia Ateius etiam inter ſuffectos recenſetur. vtri horum credam? Cornelio, cum propius vero ſit Auguſtum procul eum à conſulatu voluiſſe. vt hominem præfactæ nimis, & inuictę libertatis: nec eſſet abſurdum ſi diceremus Pompo

De clar. gramm.

Pompon. li. 2. DD. de orig. iur.

Onufr. in faſt. ann. v.C. vcclix.

niũ vt Proculianũ ſubblanditũ eſſe Antiſtio Labeoni, cuius ipſe ſectã profitebatur, idq; ne aduerſa nẽpe Caſſiana, (quę Ateiũ Capitonem venerabatur) dignatione præcedere videretur. Dixi Pomponium inter Proculianos fuiſſe, hæc me induxerũt. *Pōponius lib. 21. ad Qu. Mut. Si negotia abſentis, & ignorantis geras & culpam, & dolum præſtare debes: Sed Proculus ait interdum etiam caſum præſtari debere*. En hic Pomponius Proculũ ſequitur, quod nõ feciſſet ſi vnus ex eius ſectatoribus non fuiſſet, cum aliàs diuerſæ factiones acerrime inter ſe digladientur. at ſequentia aduerſantur. *Pomponius lib. 11. ex var. ſect.*

DD. de negot. geſt. l. 12.

DD. de recep. arbitr. l. 40.

Arbiter Calendis Ianuariis adeſſe iuſsit, & ante eum diem deceſsit, alter ex litigatoribus non adfuit: procul dubio pœna commiſſa non eſt: nam & Caſsium audijſſe ſe dicentem, Ariſto ait in eo arbitro, qui ipſe non veniſſet non eſſe commiſſam. Ecce eum tibi Caſſianum. non decedam tamen de ſententia, duos enim inuenio iuriſconſultos nomine Pomponios, *Pomponius lib. trigeſimo nono ad Edictum ſcribit*.

DD. de rei vindic. l. 24.

Si vero cuſtodiendus fuit, etiam ipſius nomine damnari debebit, vt tamen ſi vſu eum non ce

pit,

pit, actor ei actionibus suis cedat. Iulianus autē ait in ijs casibus vbi propter fugam serui possessor absoluitur, & si non cogitur cauere de persequenda re, tamen cauere debet possessor, si rem nactus fuerit, vt eam restituat: idq; Pomponius libro trigesimo quarto lectionum probat, quod verius est.

SED *præfulgebant Caßius atq; Brutus, quod effigies eorum non visebantur.* immo visebantur. *quo modo imaginibus suis noscuntur, quas nec victor quidem aboluit.* habebantur domi, & in publico, sed vt maiestatis damnatorum in funeribus non preferebantur. *tum Cotta Messallinus, ne imago Libonis exequias posterorum comitaretur censuit.* hæc autem duo lumina Romanę gentis parricidę dicebantur. nec fidem abrogat iam dictis, quod cultor domi Cassianę effigiei pessundatus sit, imperator enim arripuit ansam perdendi ex inscriptione. *Obiectauitq; Caßio, quod inter imagines maiorum, etiam C. Caßij effigiem coluisset, ita inscriptam Duci partium.*

Tacit. lib. 4. ann.

Lib. 2. ann.

AD

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

AD LIBRVM ANN. QVARTVM.

pag. 48.

HAud minus noxiæ. Noxia sunt in eo, qui (vt Seianus) affectat imperium, largitio, & luxus, nam voti cōpos, supplet per scelera, quod ambitione exhaustum fuit. Sic æque damnosę sunt industria & vigilantia simulatę, quia post in contraria vitia grauius errumpunt. *Otho interim contra spem omnium non delicijs, neque desidia torpescere, dilatæ voluptates, dissimulata luxuria, & cuncta ad decorem imperij composita: eoque plus formidinis afferebant falsæ virtutes, & vitia reditura.* inde etiam Tiberius. *quanto intentus olim*

Tacit. li. 1. hist.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

olim ad publicas curas, tanto occultior in luxus, & malum otium resolutus. hęc sibi noster deriuauit de Sallustii fonte. *Scio ego Quirites, plerosque non iisdem artibus imperium à vobis petere, & postquam adepti sunt gerere, primo industrios, supplices, modicos esse, deinde per ignauiam ætatem agere.*

In Iugurt.

M*Etus crederetur*. Doctissimus vir *dederetur* vel *dideretur*. idque non hic tantum, sed vbicunq; hoc verbi inuenitur. reor τὸ *crederetur* licet *credetur* leui maculæ legatur in Flor. idem valere quod *esset* vt *credebatur* pro *erat*. *cui tamen asperitatis etiam aduersus leuia credebatur* vbi *si* substituas *dederetur* siue *dideretur* nugas egeris magnas. Verum audi eadem Greco sermone. ὥςε τὰ παραγγέλματα, καὶ ἀθρόους, καὶ διὰ ταχέων λαμβάνειν, καὶ φοβεροὺς πᾶσιν ἅτε καὶ ἐν ἑνὶ τείχει ὄντας εἶναι.

Tacit. lib. II. ann.

Xiph. in Tib. i. vt congregati citius iussa capessérent, & omnibus (velut vnis in castris) formidabiles essenr.

pag. 49.

C*Ommunes ille cum familia Drusorum fore nepotes*. hic memoria in Tacito desideratur, quasi ea defectus, scribat, Drusum queri de re quæ iam preterierat. si enim (inquit doctissimus vir) anno ab V. C. 773.

M. Va-

M. Valerio, & M. Aurelio Coss. *filio Claudij socer Seianus destinatus est.* isque moritur paucis post diebus *Drusum Pompeium puberem amisit, piro per lusum in sublime iactato, & hiatu oris excepto strangulatum, cui et ante paucos dies filiam Seiani despondisset* ἀλόγως sane Drusus anno post vrbem conditam 776. C. Asinio C. Antistio coss. dicit *communes illi cum familia Drusorum fore nepotes.* non enim amplius Drusus ille Pompeius luce fruebatur. hęc aut similia doctictissimus vir per quem Tacitus in maxima culpa: mihi vero innocens est, eumque sic vindico ab ea nota. aliud est, *sponsa* aliud *destinata, Sponsa* non dicebatur ante stipulationes. *qui vxorem ducturus erat, ab eo vnde ducenda erat, stipulabatur eam in matrimonium ductum iri, qui daturus erat itidem spondebat. is contractus stipulationũ sponsionumque dicebatur sponsalia: tunc quæ promissa erat, sponsa appellabatur, & qui spoponderat ducturum sponsus.* at *destinata* ea erat, quam pater alicui se daturum præ se ferebat, sed eam nondum desponderat: quæ differentia non obscure ex his emergit. *Et potest adulterij accusari, qui Tutor vel Curator fuit, & intra vicesimum sextum annum duxerit vxorem, non à patre desponsam, vel destinatam*

Tacit. lib. 1 ann.

Suet. in Claud. c. 27

Gell. li. 4. ca. 4.

Mart. C. 7. DD. ad l. Iu. ad ul.

tam

tam vel in testamento denominatam. Dicamus itaque nostrum respicere ad illud tempus cum Seiani filia, filio Claudii solum fuerat destinata, quo etiam dum viuo non immerito, nec absurde Drusus id ægrefert: Suetonium vero cum iam biennio post plus minus ei desponsa fuisset, post quæ breui Drusus Pompeius vita cessit.

pag. 50.

O*B atrocitatem temporum*. nam sęuitia Tiberii pœnas legitimas egrediebatur. *Cæsar obiectam sibi aduersus reos inclementiam eò peruicacius amplexus, Aquiliam adulterij delatam cum Vario Ligure quamquam Lentulus Getulicus consul designatus lege Julia damnasset, exilio puniuit*. quid igitur impulit doctiss. virum vt ex iis faceret *atrocitatem morum*? an quod hęc phrasis insolens ei visa sit? non reor: is enim de Suetonio, & ad nostrū sensum deprompsit. *auxit gloriam desideriumque defuncti atrocitas insequentium temporum, cunctis nec temere opinantibus reuerentia eius ac metu repressam Tiberij sæuitiam, quæ mox eruperit*. aliud itaque in caussa, quod is non aperuit. Legerat (opinor) apud Iustinianum. *Sed si quidem vis armata arguatur de-* Instit. de publ. iudi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

portatio ei ex l. Iulia de vi publica errogatur. hinc importuna ei videtur querela de temporum atrocitate, quandoquidem reus legitimam pænam subiuit. quid si hęc Vlpiani legisset? *damnato de vi publica aqua & igni interdicitur.* Certe nunc eius emendatione careremus. Cæterum arguitur atrocitas temporum, quod cum par esset, vt aqua, & igni Sereno interdiceretur, Tiberius indulgens inclementiæ, eum in insulam deportauit: quod vtique grauius erat interdictione. Interdictus enim non prius amittebat Ciuitatem, quam inter ciues eius cooptaretur, in qua sedem fixisset. *Qui erant rerum capitaliũ condemnati, non prius hanc ciuitatem amittebant, quã erant in eã recepti, quo vertendi, hoc est mutandi soli caussa venerant, id autẽ vt esset faciendũ, non adeptione ciuitatis, sed tecti, & aquæ, & ignis interdictione faciebãt.* noster. *namq; cũ legibus pulsum, ciuẽ Smyrnei sibi addiderant.* agitur ibi de Vulcatio Moscho, qui post interdictionẽ in ciuem à Massiliensibus ascitus, bona sua testamento patriæ reliquerat: dubitatum, nũ Romani potiores Massiliensibus, an cõtra: pręlati Massilienses, quoniã Moschus non esset amplius inter ciues Romanos. *Tunc tractatæ Massiliensium preces, probatumque*

l. x. DD. ad l. Iul. de vi publ.

Cic. pro dom. sua.

tumque P. Rutilij exemplum: namque eum legibus pulſum, ciuem ſibi Smyrnei addiderant, quo iure Vulcatius Moſchus exul in Maßilienſes receptus bona ſua Reipublicæ eorum vt patriæ relinquerat. Deportatus autem ſtatim à ſententia ius ciuitatis exuebat. *Sed Præfectus vrbi ius habet deportandi, ſtatimque poſt ſententiam Præfecti amiſiſſe ciuitatem videtur*. Vlp. l. 11. DD. de pœn.
Poterat interdictus (niſi aliud in ſententia fuerat additum) ſe vbicunque conferre: at non licitum deportato ſuperare certos fines. *deportati debent locis interdictis abſtinere, alioquin in inſulam deportato pœna capitis irrogatur*. l. 4. DD. de pœn. Poſtremum ἡ ἀντινομία imperatoris & Vlpiani ſic ſedatur. Iuſtinianus reſpicit ad ſua tempora, quando deſita interdictione deportatio tantum vigebat: vel is (licet pœnæ variaſſent) de iis agit, quaſi iure vetere ad illum modum prefinitę fuiſſent. Sic pœna legis Iulię de adulterio apud Imperatorem eſt vltimum ſupplicium. *item lex Iulia de adulterijs coercendis, quæ non ſolum temeratores alienarum nuptiarum gladio punit*. Inſtit. de publ. Iud. quæ certe mitior fuit ab Auguſto promulgata. *adulteroſq; earum morte aut fuga puniuit; nam culpam inter viros ac feminas vulgatam, graui nomine Cæſarum religionum, ac violatæ maieſtatis ap-* Tacit. lib. 3. ann.

pellando, clementiam maiorum suasq; ipse leges egrediebatur.

pag. 51.

E*T quando exiret è iure patrio*. Assentior Vertranio, cui locus integer: hęc est enim tertia, & vltima caussa desitæ confarreationis: prima in incuriam, secunda reiicitur in difficulrates. *& quando* vt *Et quando de religionibus tractabatur, dilatum nuper responsum aduersus Seruium Maluginensem flaminem dialem promsit Cæsar.*

Lib. 3. ann.

pag. 51.

Q*VÆ moribus corruptis perinde anceps si nulla, & vbi nimia est.* Gnome sub Tiberio verissima, & alibi à nostro diuersis verbis exarata. *Scilicet ille qui libertatem publicã nollet, tam proiectæ seruientium patientiæ tedebat.* quodnam igitur sub eo tutũ iter? quod institit Lepidus summæ sapientiæ vir, triuitque. *Liceatque inter abruptam contumaciam, & deforme obsequium pergere iter ambitione et periculis vacuum.*

Lib. 3 ann.

S*ED liberalitas Augusti auulsa.* non caret obscuritate, cui tamen sic obuiam iri

potest

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

poteſt. Si à prouincialib⁹ quis repetundarũ argueretur, & cõuinceretur, in quadruplum lis æſtimabatur; at hic nemo prouincialium repetebat. Ergo huiuſmodi bona Tiberius ſibi adiudicauit, quod iis potius inhiaret, quæ liberaliter Auguſtus in Silium contulerat; quàm vt ſatisfieret prouincialibus, quorum nemo res perſequebatur. Cuiac. in paratitl.

QVÆ *fiſco petebantur*. Quì fit vt fiſcus eius inuadat bona, qui ſua manu damnationem pręuerterat? *nam promtas eiuſmodi mortes metus carnificis faciebat, & quia damnati publicatis bonis ſepultura prohibebantur: eorum qui de ſe ſtatuebant humabantur corpora, teſtamenta manebant, pretium feſtinandi*: Silius in reatu maieſtatis mortem ſibi conſciuit, *ſed cuncta queſtione maieſtatis exercita*. Labeo concidit aliis de cauſſis. *atque illũ quia male admintſtratæ prouinciæ, aliorumq; criminum vrgebatur*, diſcrimen haud abſimile etiam fuit reis obeuntibus mottem naturalem. *is qui in reatu decedit: integri ſtatus decedit: extinguitur enim crimen mortalitate, niſi quis forte maieſtatis reus fuit*. Tacit. lib. 6. ann. Vlp. l. fin. DD. ad l. Iul. maieſt.

pag.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

pag. 52.

P*Er immodicas inimicitias*. Nisi doctissimus vir admonuisset, non hic (ne paululũ quidem) restitissem: verum cum is ista in suspicionem vocet, non absurde hic aliquantum immorabor. Seuerus erat in paucis clarissimus Orator: sed inimicitiarũ appetens vt Trio. *nam Trio facilis capessendis inimicitijs, & foro exercitus*. eosq; sine modo exercens: quapropter à Tiberio seponitur in Cretam. *vt iudicio iurati senatus Cretam amoueretur effecerat*. quo in loco veteres artes non oblitus, interdicto aquæ & ignis in Seriphium Saxum clausus est: sed cur Tiberius qui nimis delatoribus fauebat, hunc districtum accusatorem seposuit, & interdixit? Respondet noster. *qui scelerum ministros vt peruersi ab alijs nolebat, ita plerunque satiatus & oblatis in eandem operam recentibus, veteres & prægraues afflixit*.

Tacit. lib. 5. ann.

P*Erculsa gens*, & *culpæ nescia*. Licet hęc gens latrociniis infamis esset. *Garamantes exciuerat gentem indomitam, & inter accolas latrocinijs fecundam*. nihilominus ea in eiusmodi populationibus erat extra crimen: quod eorum Rex. clam cæteros, pro-

Tacit. lib. 4. hist.

prium

prium satellitium Tacfarinati suppeditauerat. *non vt cum exercitu incederet, sed missis leuibus copijs.* ideo. *nescia culpæ.* at non congruit vt præsentes fugeret, quod longinqui non ignorabant. *quæ ex longinquo in maius audiebantur.* Quid si Garamantes ad eam faciem regnabantur, qua nunc Sarmatæ? *legati Garamantum* non *legati Regis Garamantum* potuit itaque Rex gente non consulta, latrociniis operam dedisse: at illa. *nescia culpæ.* dicitur, quod suo consensu id factum non sit.

Virg. li. xI. Aenid.

Sancta ad vos anima, atque istius inscia culpæ.
Descendam . . . . . .

Verba Turni sunt, negantis crimini fugę se suum assensum prębuisse. Non ergo danda est ciuitas τῷ *conscia culpæ.* quod vir doctissimus vellet non titubanter.

pag. 53.

R*Eus pater accusator filius.* Sed prius omnem periodum lectoris oculis sub iiciamus. *ijsdem consulibus. miseriarum ac sæuitiæ exemplum atrox, reus pater, accusator filius (nomen viri Q. Vibius Serenus) in senatum inducti sunt: ab exilio retractus, inluuieque ac*

squa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ſqualore obſitus, & tum catena vinctus perorante filio. Iam dixi niſi legeudo Cornelium, animum attendas, pleraque tibi ſubobſcura viſum iri: nunc ſpecimen ſpecitur. *ab exilio retractus*. pater, quod inferius ſcribatur. *perorante filio.* at illud *viri* vt ſequens.

Virgil. ecl. 5. *Hinc vbi iam firmata virum te fecerit ætas.*

Cui reſpondet *præparatur adoleſcens*. nec mihi aliorſum diſtraharis filii nomine ſuppreſſo: aut enim indignitae rei motus, id in ipſa re Cornelius facit, aut ad hoc ſatis fuit expreſſio nom inis paterni: nam ea tempeſtate non raro pater, & filius comuni vocabulo nũcupabantur. *Cneus Piſo qualicunque fortunæ meæ nõ eſt adiunctus.* hæc pater, qui etiam Cneus Piſo vocabatur. *præfecerat Cneum Piſonem ingenio violentum.* Quæ res haud dubiè vſu venit huic parricidæ. *At Fonteius Capito qui proconſul Aſiam curauerat abſoluitur, comperto ficta in eum crimina per Vibium Serenũ, neque tamen id Sereno noxæ fuit, quem odium publicum tutiorem faciebat.* ait *odium publicum* quod meruit aceuſato patre. *ſimul vulgi rumore territus robur, & ſaxum, aut parricidarum pœnas minitantium.*

Tacit. lib. 3. ann.

Id. d. loco.

Ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

EX *quis magnarum ſæpe rerum motus oriuntur.* negat vir doctiſſimus ex huiuſmodi accuſationibus oriri motus magnarũ rerum: ideo legit. *monitus.* hoc ſignificatu. ex damnationibus illuſtrium virorum commonefiunt homines, quo pacto ſub principe gerere ſe debeant. Ego vero . *motus* . retineo, & *motus*. interpretor. tametſi (ait) Cornelius, hic non agatur de bellis ingentibus, deque vrbibus expugnatis, tamen noſtra ſperni à lectore minimè debent, quod bella ingentia, vaſtationeſque vrbium, quandoq; ab eiuſmodi condemnationibus originem trahunt. recte: vnde enim bellum Volſcorũ quo victi Romani animum deſpondere, & ad infimas preces deſcendere coacti ſunt? ex peracto reo CN. Marcio Coriolano. Vnde etiam Athenienſium in Sicilia profligatio? vnde Lacedæmoniorũ in Græcia aduerſus eoſdem belli reparatio? vnde ad vltimum Deceleę Atticę cõmunitio? Damnatus Alcibiades vniuerſa Spartanis ſuppeditauit: ſic enim de Sicilia Lacedęmoniis cõſiliũ dedit. στρατιάν τε ἐπὶ νεῶν πέμψετε τοιαύτην ἐκεῖσε, οἵτινες αὐτερέται κομισθέντες, καὶ ὁπλιτεύσουσιν εὐθύς. de belli redintegratione. καὶ τὰ ἐνθάδε χρὴ ἅμα φανερώτερον ἐκπολεμεῖν. de Decelia. τειχίζειν δὲ

> Thucyd. lib. 6.
> i. exercitum nauibus talẽ illuc mittite, vt iidem in vehendo remiges, mox milites ſint.
> i. Et hic oportet apertius bellum inferre.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

1. Oportetque muris cingere Deceliam Atticæ quod præcipue semper timent Athenienses Plutarch. in Alcibiad.

χρὴ δεκέλειαν τῆς ἀττικῆς ὅπερ ἀθηναῖοι μάλιστα ἀεὶ φοβοῦνται.

quod vltimum ita verum fuit, vt inde maxime Athenienſium potentia depoſita ſit.

Τὸ δὲ τρίτον, καὶ μέγιστον, ἐπιτειχίσαι δεκέλειαν ὃ οὐ μᾶλλον οὐδὲν διεργάσατο καὶ κατοικοφθόρισε τὴν πόλιν.

i: tertium, idemq; maximum, mœnibus circumuallare Deceliam qua re nulla potior exitium ciuitatis inuexit.

pag. 54.

N*Eque alia rerum.* Impendio vnius parentheſis locus illuſtratur, & via obſtruitur irruptioni Criticorum. *Sic conuerſo ſtatu, neque alia rerum, quam (ſi vnus imperitet) hæc conquiri, tradique in rem fuerit.* τὸ *alia rerum.* vt. *inculta montium, vligines paludum.* infra *præcipua rerum.* Mos illo ſeculo & paulo poſt, frequens. *poſtquam ardua montium, & lubrica vallium, & roſcida ceſpitum, & gleboſa camporum emenſi.*

lib. 1. ann.

Apul. li. 1. Aſin. aur.

pag. 56.

Q*Vanquam Lentulus Getulicus.* hic nonnulla mihi dicenda ſunt iis firmandis, quæ viri melioris notæ ſcripſere de pœna quam mœchis lex Iulia minabatur. Ea citra mortem fuit & interdictionem aquę, & ignis. *Adulteroſque eorum morte, aut fuga puniuit; nam culpam inter viros, ac feminas vulgatam graui nomine læſarum religionum, ac viola*

12

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tæ maiestatis appellando, clementiam maiorum, suasque ipse leges egrediebatur. Ergo etiam citra deportationem, quæ grauior interdictione. Quæ nam igitur ea pœna? perpetua relegatio. *Quinctiusque Crispinus singularem nequitiam supercilio truci protegens, & Appius Claudius, & Sempronius Graccus, ac Scipio, aliique minoris nominis utriusque ordinis viri, quasi cuiuslibet vxore violata pœnas pependere, cum Cæsaris filiam, & Neronis violassent cõiugem.* At horum pœna relegatio. οἱ δὲ λοιποὶ ἐς νήσους ὑπερωρίσθησαν. Et clarius hinc disce. Iulia relegatione punitur. *Iulia relegata in insulam patriæque, & parentũ subducta oculis.* Suetonius. *relegatæ vsum vini omnemque delicatiorem cultũ ademit.* quæ Dio Græce sic extulit. καὶ τούτου ἐλείνη μὲν ἐς πανδατερίαν τὴν πρὸς καμπανίᾳ νῆσον ὑπερωρίσθη.

dixi sup. ad ea, ob atrocitatẽ temporum.

Velle. li. 2.

Dio.

I. cæteri in insulas relegati sunt.

Velle. lib. 2.

i. qua de re ipsa quidẽ relegata est in insulam Pandateriam litoribus Campaniæ prętentam.

Idem verbum hic vsurpat, quod paulo ante. De perpetuitate vero adi Suetonium. *nam vt omnino reuocaret exorari nullo modo potuit.* nec nostrum prętereas. *igitur amotus Cercinam quatuordecim annis exilium tolerauit.* agitur de Sempronio, qui inter eos fuit, quos pœna secuta est, quasi priuati coniugem adulterio polluissent.

d. iam loco.

d. iam loco.

pag.58.

E*SSE in ciuitate*. Locus Beroaldo, & AEmilio inter defectos. Vertranius explet. τῷ *qui*. cuius conatus non est omnino improbandus: qui enim melius odium precesque percipi valent, quibus constant Agrippinæ verba? ad preces hæc spectant. *subueniret solitudini, daret maritum*. Odium huiusmodi conflant, *esse in ciuitate, qui Germanici coniugem, ac liberos eius recipere dignaretur*. quasi dicat huccine socer euasimus tua vulgata apud omnes in nos simultate, vt cõiux, & proles Germanici: magnifaciamus, si quis nos in vxorem, & in priuignos recipere dignetur? minor equidem dignatur coniugio potentioris.

Virg. lib. 3. Aeneid

Coniugio Anchisa Veneris dignate superbo.

Verum correctiones immane quantum semper auersatus sum: quapropter integra mihi sunt, sed punctis non rite distincta scriberem. *Subueniret solitudini, daret maritum, habilem adhuc iuuentam sibi, neq; aliud probis, quam ex matrimonio solatium esse in ciuitate: Germanici coniugem, ac liberos eius recipere di-*

gna-

gnaretur. Vbi preces? *subueniret solitudini, daret maritum.* de odio non est quod labores. *Germanici coniugem, ac liberos eius recipere dignaretur.* curam nostrùm (ait illa) tandem ò Tiberi gere, meque nuptum collocando cunctis ostende, te liberos, & coniugem Germanici non amplius dedignari. An odii parum ex his? filii (& cuius filii) vxorem natosque nunquam fouisse? hæc mea qualiacunque sint firmantur à similitudine verbi, *subueniret, daret, dignaretur.*

pag. 61.

EGens aduersus proximos. τὸ *egens* ponitur pro vitio, quo pauperes pręcipue laborant, suspicione scilicet.

> *Omnes quibus res sunt minus secundæ magis sunt nescio quomodo.* Terent. Adelph.
> *Suspiciosi,*

vt *mulier* pro *loquaci* proprium vitium feminarum.

> *Oh pergin mulier esse?* Id. in Heaut.

Sic Plautus, *nobilitatem.* pro superbia, qua in primis nobiles laborant.

> *Phicacom. Et quia tecum eram, propterea eram animo ferocior.* Milit. gl.

Eam

Eam nobilitatem amittendam video.

V*Erum vt cunctationes principijs aperirentur*. Seianus mitigat Tiberium exacerbatum aduersus Asinium Gallum, dicitque eum venia dignum, quod non absurde censuerit, metus principis non diutius detrimento Reipublicæ premendos esse. quam igitur apte. *mitigauit vt aperirentur*. qui maluere. *operirentur*. dicant quæso, qua de re faciant ineptum Seianum: at is caudex esset, si Asinio alias non amico cautum voluisset, qui aduersus studium suum Tiberii metus reserabat. Oportet igitur vt aliquid à Gallo dictum sit, vnde sibi parauerit gratiam Seiani: quod non aliunde colligi potest, nisi ex eius verbis. *verum vt cunctationes principij aperirentur*. nimirum vt is simultates euomeret aduersus Germanici domum, quas ad id temporis pressas, & clausas continuisset; cui rei Seianus iam diu studebat: nam eiusmodi odia non recens, sed ante decennium cœperant: inhians itaque peruersioni dictorum, & impatiens moræ, animaduertit ex his Tiberii verbis. *Trepidam sibi vitam*

Muretus & Pichena.

suspe-

ſuſpectus inimicorum fraudes. Eum iam iam prolatas offenſas depromturum, Aſinioque fauet, qui ad ſuum votum verba fecerat & ſubdole dat operam vt pœnæ diu dilatę repreſententur. *gnarus lentum in meditando, vbi prorupiſſet, triſtibus dictis atrocia facta coniungere.*

(:)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

AD LIBRVM ANN. QVINTVM.

pag. 63.

M*Ater impotens, vxor facilis, & cum artibus mariti simulatione filij bene composita.* De impotentia. *matrem Liuiam grauatus velut partes sibi æquas potentiæ vindicantem.* Noster, *accedere matrem muliebri impotentia.* Dio καὶ διὰ τοῦτο οὐχὶ ὅσον ἐξίσου οἱ ἄρχειν ἀλλὰ καὶ πρεσβεύειν αὐτοῦ ἤθελεν. De facilitate. *circa libidines hæsit, postea quoque (vt ferunt) ad vitiandas virgines promtior, quæ sibi vndique etiam ab vxore conquirerentur.* Quapropter Augusta vtens aduersus maritum simulatione, qua filius aduersus omnes vtebatur, graphice

Suet. in Tib. C. 70.

Lib. 1. ann.

Lib. lvii. & ob id non solũ ex æquo cum eo imperare, sed etiã potiores eo partes habere volebat.

Suet. in Aug. c. 71.

phice dicitur. *bene composita cum artibus mariti:* neque enim vlla feminarum (nisi Liuia) stupris mariti se ministtam præbuisset. Cæterum vt omnia in liquido sint, *artes.* designant aliquando virtutum, aliquando flagitiorum studium. virtutis hæc sunt. *si permanere vellet in suis artibus, vltro illi & gloriam, & regnum venturum.* nequitias hæc indicāt. Sallust. Iugur.

Temperare istac ætate istis dicebat te artibus. Plaut. Mercat.

C*Æterum ex eo prærupta iam & vrgens dominatio.* Tiberius mortua matre violenter dominabatur: ea enim est vis. τοῦ *vrgens.* Cui respondet. *dominatio remissa.* Is antea. *inter bona malaque mistus,* matri vero superstes *intestabili sæuitia.* omnium capitibus imminebat: nec effugere dabatur, quod ea viua sępius acciderat. *cuius potentiā nemo sensit, nisi aut leuatione periculi, aut accessione dignitatis.* noster. *nam incolumi Augusta erat adhuc perfugium, quia Tiberio inueteratum erga matrem obsequium, neque Seianus audebat authoritati parentis anteire.* Velle. li. 2.

pag. 64.

I*BI demum cognoscit.* Hæc doctissimo viro ea de causa mutila sunt, quod putet

omiſſum vbi, & quomodo deprehenſus ſit iſte Pſeudodruſus. Ego integra reor, & oſtendam vbi tamen ea ſub aſpectũ dedero. *marique alio Nicopolim Romanam coloniam ingreſſus, ibi demum cognoſcit, ſolertius interrogatum quis nam foret, dixiſſe M. Silano genitum & multis ſectatorum dilapſis nauem aſcendiſſe, tanquam Italiam peteret*. Sabinus iſte adita Nicopoli, ſcit illum de quo quæſitum venerat, ibi à quibuſdam de ſuo ſtatu interrogatum, reſpondiſſe, ſe patrem habere M. Silanum: ibidemque ſcit eundem (audito eius aduentu) à pleriſque deſertum nauem aſcendiſſe tanquam Italiam peteret. quid nam eo poſtea factum ſit, noſter ingenue ſe neſcire profitetur. *neque nos originem finemque eius rei vltra comperimus*.

(:)

AD LIBRVM ANN. SEXTVM.

Pag. 65.

VT in fiscum cogerentur tum retulere Scipiones. τὸ *referre* non semper significat relationem incipere, quod proprium consulis est. *nō tamen S.C. perfici potuit abnuentibus consulibus ea de re relatum.* Sed non nunquam. *dicere, proferre.* Tacit.lib.xv.ann. & ibi Doctiss. vir

Tum senior tales referebat pectore voces. Virg.li.5. Aeneid.
Hos Corydon, illos referebat in ordine Thyrsis. Id. Ecl. VII.

Vltimas preces pectoribus vestris relinquo, referatis patri, ac fratri, quibus acerbitatibus dila- Tacit.lib.3.ann. Id.lib.4.ann.

ceratus. Et. *is namque (vt retuli) cessurum ex Vrbe ob factiones*. quapropter missa doctissimi viri dubitatione, hęc vindicemus à nota corruptionis. Prius (vt par erat) CN. Domitius, & Camillus Scribonianus consules eius anni, retulere; hoc est quæsiere senatorũ sententias de memoria Liuiæ, & de bonis Seiani: post illa quisque senatorum censet. *atroces sententiæ dicebantur*. Scipiones, Cassii, Silani cũ ad eos ventũ est, in idẽ conueniũt. *vt in fiscum cogerentur retulere Scipiones hæc & Silani, & Cassij adseueratione multa censebant*. at ecce dum hęc ego resingo vt politiora vulgentur, prodeunt in publicum notæ Curtii Pichenæ, docti viri, & diligentis, quibus affirmat in manuscrip. florent. legi. *tam referret Scipiones*. obstupui eum putans bona fide transcriptum à Beroaldo fuisse, & vtrunque miratus sum, non animaduertisse, quam leuiore castigatione hæc in integrum restitui potuissent. *tum referre Scipiones*. proreferebant inde sequitur. *censebant*. cuius rei vsus Crispo perquam familiaris est. *at Romani domi militiæque intenti festinare, parare, alius alium hortari, hostibus obuiam ire, libertatem patriam parentesque armis tegere: post vbi pericula vir-*

Catil.

tute propulerant socijs, atque amicis auxilia portabant.

pag. 66.

P*Rorupere concepta per idem odia.* hic per idē idē est, ac si dixisset iisdē de caussis: nam ob crebras accusationes, & dolos, omnib⁹ erat inuisus. *magno patrū gaudio, audacē, maleficum, omnium secreta rimantem.* nec tamen reus ab iis peractus est, quod iste Paconianus inter illos erat, de quibus iam dictū legimus. *nam vt quis districtior accusator, velut sacrosanctus erat.* quos nefas ab aliis, quā ab Imperatere pessundari. *qui scelerum ministros, vt peruerti ab alijs nolebat, ita plerunque satiatus, & oblatis in eandem operam recentibus veteres, & prægraues afflixit.* qui cum iam aperte Paconiano immineret sumta occasione ruunt omnes, proferuntque odia dilata, & morti eum mancipassent, nisi indicii pro fessione se se inde exemisset: subdidit autem reum huiusmodi facinoris Latinium Latiarem qui patribus ęque ipse atque inuisus erat.

Lib. 4. ann.

D. loco.

V*T vero Latinium Latiarē ingressus est accusator acrius.* ire in aliquem dicitur

Cic. ad Attic. lib. ep. 7. tur de accusatore. ***equidem antequam tuas legi litteras, in hominem ire cupiebam.*** quod ex sequentibus magis clarescit. *quid quæris? acueram me ad exagitandā hanc eius legationem.* loquitur de Claudio. idē cur non in verbo. *gradior? ire* enim & *ingredi* eos etiam signat qui verba faciunt.

Terent. Adelp. *Dem. Mitto rem. consuetudinem ipsorum.*
M. mane
Scio: istuc ibam.

Virg. 6. *Tum pater Anchises lacrymis ingressus obortis*

At hic non. *gressus est in latiarem*, sed. *ingressus est latiarem.* heus tu cur Plautus.

Circunduce hasce ædes.

Et non *duce circū hasce ædes*? Sinamus igitur castigationes, quas hic doctissimus vir commentus est.

A*Rguitur pleraque C. Cæsarē.* Transmarinę munditię non aduertere doctissi. virum: qua de caussa eum ad emendationes cōfugisse videmus. *pleraque.* pro. *plerunq;*. Sic Thucidides. τῶν δὲ πόλεων ὅσαι μὲν νεώτατα ᾠκίσθησαν *nouissima.* loco. *nouissime.* alibi. σαφέστατα *clarissima* vice. *clarissime.* vbi Scholiast. ἵν' ᾖ ἐπίρρημα τὸ σαφέστατα quod noster post Virgilium non semel imi-

Lib. 1. i. ciuitatum verso quæcunque nouissima conditæ sunt. i. vt sit aduerbium clarissima.

tatus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tatus eſt. *adſeuerabatque innocentem, Cornutũ & falſa exterritum.* at Poeta, Lib. 9.

Cætera parce puer bello.

Cotta autem ſemel tantum dum cœnaret, eam cœnam dixit nouemdialẽ, at Caligulã ſæpius eo nomine ſermonibus diſtulerat. *incertæ virilitatis.* ideſt inceſtificus, ſiue inceſtuoſus: idque verbi non ſolum tangit flagitia, quę in affines committũtur, ſed extenditur etiam ad quaſcunque nequitias, quę cũ extraneis exercentur.

M. Ei duæ puellæ ſunt meretrices, ſeruolæ. Plaut.
Sorores, earum hic alteram efflictim perit.
Neque eam inceſtauit vnquam.

Amplectitur etiam. τὰ παιδικά. *primo perlicere adoleſcentem ſermone inceſto conatus.* Si κυρίως accipimus, vt. Hu. dec. 1. lib. 8.

Scilicet inceſti meretrix Regina Canopi.

Quod ibi fratres aſſueſcebant corporibus ſororum; audi Suetonium. *cum omnibus ſororib' ſuis ſtupri cõſuetudinẽ fecit.* Si καταχρηστικῶς. vti iam diximus, eiuſdem hæc lege. *pudicitiæ neque ſuæ neque alienæ pepercit.* Denique ſi poſteriore interpretamento iocum exigis, his te abſoluo: ętas Caligulæ è puſionibus exceſſerat, ſed nihilo magis iam vir ſuæ pudicitiæ Propert. l. 3. Eleg. 2. Calig. c. 24. C. 36.

parce-

parcebat: hinc acute, & vere, *virilitatis incestæ*.

Pag.67.

D*Ein Piso viginti per annos probat*⁹. Multus est hic vir eruditissimus, dum minutius, quam par erat annos numerat præfecturæ Pisonianę: eum duo sollicitarunt: vnum, si computas (ait) à consulatu Sext. Pompei, & Sext. Apuleii, vnde imperium Tiberius auspicatus est, vsque ad coss. CN. Domitium, & Camillum Scribonianum, quando moritur Piso, ann. XVII. solum colliguntur. alterum, Pisoni, & Flacco Tiberius pręmium non distulit, quod strenue pergræcando se gesserint. *postea princeps in ipsa publicorũ morum correptione, cum Pomponio Flacco, & L. Pisone noctem, continuumq; biduum epulando potandoque consumsit: quorum alteri Syriam prouinciam, alteri præfecturam vrbis confestim detulit.* At Flaccus Syrię præses non erat anno V.C. DCCLXXII. immo tunc Moesiam moderabatur quamobrem nec si incipias ab anno sequenti, progrediarisque ad annũ DCCLXXXV. quo Piso vita cessit, illinc emergit summa viginti annorum, sed tredecim tantum. non ergo Piso viginti annos e-

Suet. Tib. c. 42.

git

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

git vrbis pręfectum, qui eodem tempore vrbi pręfectus est, quo Syriæ Flaccus. His non obstantibus (quanquam Herculi facilius eripiatur claua, quam emendatio doctissimo viro) *viginti*. legamus, & interpretemur. Ille duo cõsulatus præteriit, nempe Longini, & Quartini; Tiberiique, & Seiani, qui nec Tacito (iniuria temporis) dicuntur: quapropter ineunti numerum à principio Tiberii ad finem Pisonis, occurrunt 19. consulatus, quorũ tempus viginti annis à Cornelio notatur, qui non morose tempora persequi solet. Parum quoque aduersatur, quod obiecit de Pomponio Flacco, nam hęc *confestim detulit*. solum referri valent ad pręfecturam vrbis: verum simplicius agam, concedamque vno eodemque tempore, illum Syriam, hunc vrbem regendas accepisse. Quid enim erit impedimento ne dicamus Syriam bis à Flacco rectam fuisse? primum ante Mœsiæ curam, & eo ipso tempore, quo Piso vrbem cæpit moderari, postea vsq; ad eius mortem. *Exin Flacco Pomponio Syriæ proprætore defuncto.* Sic enim Cyrenius, siue Quirinius nouem post annos plus minus Syriã præses repetiit. ἐπὶ συρίας παρῆν ὑπὸ καίσαρος δικαιοδότης τοῦ ἔθνους ἀπεσταλμένος καὶ τιμητὴς τῶν οὐσιῶν γενησόμενος. qui iam cum Seruator

Doctiss. vir in cõm ad illa: vltra biennium lib. 1. ann. Et in notis ad illa. exin continua per xx. annos li. 3. ann.

Ioseph. lib. 18. ca. 1. antiquit. i. in Syriam venerat præses a Cæsare missus & censor facultatum futurus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

S.luc. c. 2. i. Hec descriptio prima facta est Præside Syriæ Cyrenio

nasceretur, id muneris curauerat. ἀυτὴ ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς συρίας κυρηνίου. Quasi dicat, caue lector existimes Dominum esse natum cum post exilium Archelai, Quirinius iterum Syriæ Præses, & censor designatus est: non enim ociose dixi. *Hæc descriptio prima.*

Pag. 69.

A*Vrariasque eius. Sique.* hic succeßit in locum. *etiam.* quod paßim fit, quid incassum dubitamus? magnæ diuitiæ exitio Mario fuerunt, non autem incestus filię, de quo non satis constabat. vis id cognoscere, noster ait, en Tiberius, qui præter cętera Marii bona, retraxit etiam in fiscum eius aurarias, que iure in ærarium populi recidebant. vel proprie sumas. *que.* & ita distinguas. *ac ne dubium haberetur magnitudinem pecuniæ malo vertisse aurariasque eius; quanquam publicarentur, sibimet Tiberius seposuit.* Hoc sensu, pernicies Martii ex multis eius opibus orta est, præcipue ex aurariis, quas poßidebat: patet, nam ea omnia Tiberius sibi adiudicauit, licet ad populum essent deuoluenda.

Vi

VI metus. Critici. *vi, metu.* Sperno: noster enim. περιφράζεται. & describit intensum metum, qualem sæuissimi Tiberii mores minabantur. τὸ *vis.* profecto non mediocriter auget.

Ph. *Quique vim magni doloris per voluptatem* Plaut. Truc.

Tuam condidisti in corpus.

Cæterum benignius cum his agebatur, non cogebantur enim amicorum cadauera calcare: at pœna presens iis qui Seianum ludibrio non habuissent.

Quam timeo victus, ne pœnas exigat Aiax Iuuen. Satyr. x.
Vt male defensus, curramus præcipites, &
Dum iacet in ripa calcemus Cæsaris hostem.
Sed videant serui, ne quis neget, & pauidum in ius
Ceruice adstricta dominum trahat; hi sermones.
Tunc de Seiano, secreta hæc murmura vulgi.

Victus Aiax (vt hæc obiter explanem) Tiberius est, qui furit in greges innocentum, vt ille, post armorum iudicium, in mandras pecudum. Ex his satis apparet, quam vere dixe

rit ille, Brutum & Caſsium vltimos Romanorum fuiſſe: & Iuuenalis.

. . . . . . Vnde
Hæc tetigit Gradiuæ tuos vrtica nepotes?

Neminem tunc temporis inuentum eſſe, qui illum nouum Creontem ſic affaretur?

Ioſeph. in Antiq. i. viſne amplius, quam me depræhẽdẽs morti mancipares?

θέλεις τὶ μεῖζον, ἢ κατακτεῖναι μ' ἑλών,

Q*Valem diem Tiberius induiſſet.* Qualẽ diem in re Mathematica quis ſe habere ſcit, cui notum eſt, quid boni maliue in eo ſibi portendatur. *Interrogatus an ſuam quoque genitalem horam comperiſſet, quem tum annum qualem diem haberet.* Et qui huic vanitati credulus eſt, hilarem felici, triſtem infelici ſe fert. Tiberius igitur, qui Matheſeos peritus erat. *Scientia Chaldeorum artis cuius apiſcendæ ocium apud Rhodum, magiſtrum Fraſullum habuit.* præuiſa diei qualitate lætus aut ſeuerus incedebat: at Caligula, qui ſe totum in imitationem Tiberii componebat, affectus quos ille vultu prodidiſſet, ſuo delineabat, & exprimebat. *Induere diem.* vt. *induere diuerſa, induere ſocietatem, induere ſeditionem.*

Mox

MOX *Artabanus tota mole regni vltimi: id peritia locorum ab hyberis melius pugnatum.* Criticos quid hic accersit? concisus est serio noster in hac externi belli narratione: nec mirum, præsertim cum suppressa de contextu prodeant. respice ad hæc. *Non ea imperatoris habere mandata Corbulo, periculo legionum commotum è prouincia egressum:* nōne hic siletur. *respondit?* lege quæ sequuntur. *at Vologesis ad Corbulonem missi nuntij, detrahere castella trans Euphraten, amnemque vt omnium medium faceret.* quid hic? *postulabant.* pariter ex his. *mox Artabanus tota mole regni vltimi.* emergit. *adfuit.* & ex his. *id peritia locorū.* erumpit. *prælium*, quę omnia in procliui sunt: nam paulo ante Cornelius egit de Orode filio Artabani, qui iussu patris iam aduersus hyberos pugnauerat, & victus fuerat. Hæc autem. *tota mole regni vltimi.* significant Hyrcanos & Bactrianos. *dum ipse positis aduersus Hyrcanos discordijs, vires intimas molemque belli ciet.* Et. *an interiora regni sui peteret, haud dubie potentior auctor præsens futurus vltimis gentibus impigre bellum capessendi.* Quibus astipulatur Q. Curtius. *vltima regni adhuc intacta esse.* Et. *in Mediam Hyrcaniam, Bactra, & Indos Oceani accolas quando adi-*

Tacit. lib. 15. ann.

Id. lib.

Lib. 5.

Id. lib. 4.

do aditurum? Quamobrem in nostro breuitatem miror, castigationes non moror: non enim Thucydidem damnamus, eiusque verba obliteramus, propterea quod astricta, & concisa sint. κορινθίων δὲ ξενοκλείδης ὁ εὐθυκλέους πεμπτὸς αὐτός· quo in loco Scholiastes. αὐτὸς ἀντὶ τοῦ πρῶτος. dixisset alius, quinque Corinthiorũ duces aderant, quorum præcipuus erat Xenoclides filius Euthyclis.

Lib. I.
i. at Corinthiorum Xenoclides Euthiclis quintus ipse.
i. ipse, loco, primus

Pag. 74.

A*Lieni consilij indigerent*. Hęc eadem Suetonius., *Quanquam à trigesimo ætatis anno arbitratu eam suo rexerit, sine adiumento consilioue medicorum*. Atqui noster non sibi constat, quippe qui paulo post sic dicat. *erat medicus arte insignis, nomine Charicles, nõ quidem regere valetudines principis solitus, consilij tamen copiam præbere*. hanc ne rem oblitã Cornelio dicemus? non ausim: dicerem potius, Tiberium ex pluribus, quę sibi à Charicle præirentur, id legisse, quod optimum sibi videretur: quasi non nulla ex multis seligendo non sequeretur consilium Chariclis.

In. Tib. C. 68.

consilij tamen copiam præbere.

Quan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

QVanquam genua patrum aduolueretur, luctumque communem, & magis imbecillũ tali super casu feminarum animum, aliaque in eundem dolorem mœsta, & miseranda diu ferret. Eruditissimus vir ex. luctumque communẽ. vellet. lectũ communẽ. Et ex. diu ferret. Coniunctim differret. dicitq; caussã mortis Papirii, fuisse incestum cũ parente: bona eius gratia dissentio de castigatione, & de interpretatione: moueor quod mater pœnã debitã non euasit, licet patrũ misericordiã captauerit. Quanquam genua patrum aduolueretur, vrbe tamen in decem annos prohibita est. at incestus manifesti præcipites dabãtur de saxo Tarpeio. post quos Sext. Marius Hispaniarũ ditissimus defertur incestasse filiã, & saxo Tarpeio deijcitur. Cuius ergo est rea facinoris? dicat noster. adsentationibus atque luxu perpulisset iuuenem ad ea, quorum effugiũ non nisi morte inueniret. hoc est, erat hæc mulier sumtuosa, adsentabaturque iuueni, qui luxu diffluebat: quamobrem in eas, ob æs alienum angustias redactus est, vt omnia præ morte sibi esse post putarit: addicebantur enim creditoribus, qui soluendo non erant. addici namque nunc, & vinciri multos videmus: à qua re sic homines abhorrebant, vt ipse Cæsar vir Gell. li. 20. ca. 1.

animi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Suet. c. 13.

animi tam erecti, ferè de vita desperauerit: *in qua reputans magnitudinem æris alieni; quã mane ad comitia descenderet, prædixisse matri osculanti fertur: domum se, nisi pontificem, non reuersurum.* nonnulli etiam Gręci (ne id mirum tibi videatur) cicuta pauperiẽ vitauere. ἐπὶ γὰρ ἐπελίπει τὰ χρήματα αὐτοῖς, οἱ τρεῖς κώνιον τελευταίαν πρόποσιν ἀλλίλους προπίοντες. quid Apicius elegãtissimus Helluonum? οὗτος ὥστε (ἐπειδὴ μαθεῖν πότε ἐθελήσα ὅσα ἤδη καταναλώκει, καὶ ὅσα ἔτ' εἶχεν) ἔγνω ὅτι διακόσιοι, καὶ πεντήκοντα αὐτῷ μυριάδες περιεῖεν, ἐλυπήθη τὲ, ὡς καὶ λιμῷ τελευτήσειν μέλλων, καὶ ἑαυτὸν διέφθειρεν.

Aeliã. l. 4. c. 23. var. hist.
i. postquam eos pecunia defecit, tres cicutam vltimam potionem alternis propinantes.
Xiph. in Tib.
i. Is cum scire vellet quænam profudisset, quæque sibi superassent cognito sibi tantum reliqua esse ducenta & quinquaginta millia aureorũ despondit animum, & quasi fame periturus attulit sibi vim.

Quamuis autem mater ista non dubie rea filii mortis esset, attamen non se deserebat, sed misericordię conciliandę accidebat ad genua patrum, diuque idest prolixa, & continua oratione ferebat, siue dicebat: se venia saltem dignam esse ob luctum, quem parentes ex filiorum morte capiunt: maxime quod feminæ nõ mediocriter vt viri, sed præter modum lętentur aut doleant. Cæterum sacræ literæ docent, matres acerbius, quam patres *lugere* filiorum mortes.

Psalm. 35.
i. quasi lugens mater, pullatus incurbabam me.

נאבל אם סדר שחות Cur non pater? quia *luctus*. (ait Genebrardus ille) *matrum solet esse*

esse grauior, propter illarum maiorem in liberos affectum et lenitatem. Hucusque fide Beroaldi, & Pichenæ secuti sumus codices Florentinos, qui Corbeiæ inuenti, & ad Leonem P. M. delati, nunc Florentiæ seruantur: quorũ si lectionem non vsquequaque propugnauimus, nos vires non animus defecere: hinc vulgatis inhærebimus.

pag. 75.

P*Vlsum venarum attigit, neque fefellit: nã Tiberius (incertum an offensus, tantoq; magis iram premens) instaurari epulas iubet.* quo pacto incertum an offensus si irę profunda dissimulatio, erat genuina veraq; nota quando ille acrius irasceretur? *Scaurũ cui implacibilius irascebatur, silentio transmisit.* Nõ pauci huc direxissent plaustra castigationũ, quos inter si nomen profiterer, non inepte (reor) sic emẽdassem. *haud incertum an offensus, tantoque magis iram premens.* at solitum est æquor nauigandum, vt breuia præteruecti, portum teneamus: verum quam falsus animi Egnatius, qui credit se recepisse in bene fida statione. *nec fefellit Tiberium, qui offensus, ac eò magis iram simulans.* modus irę Tiberii cõiici poterat si plus minusue incaluisset:

Tacit. li. 2. ann.

In suis ad Suet. castigat.

ad hęc faciunt quæ adduximus è nostro. *Scauro cui implacabilus*. at si nec vultu, nec verbis affectus prodidisset, quis asseuerare poterat eum rem aduertisse, iramque dissimulasse? quod hic euenit. τὸ fefellit παθυτικῶς. est accipiendum, hoc sensu. Charicles tacto venarum pulsu, falsus non est Tiberium iam fini propinquare: vel studio breuitatis omittitur. *astutia*. vel aliquid simile: nimirum, commentum non fefellit Chariclem: quibus hęc respondent *Charicles tamen labi spiritum nec vltra biduum duraturum Macroni firmauit*. at *nam* ornatus seu continuationis gratia positum est.

Terent. Andr.

Nam is postquam ex ephebis excessit Sosia
Liberius viuendi fuit potestas.

Ad vltimum hæc est Cornelii mens. Tiberi⁹ (nec certum an astutiam cognouisset, eoq; iram dissimulasset) integrari conuiuiũ iussit. De illis autem qui τὸ fefellit Tiberio attribuunt, libenter quæsierim, diuini ne sint, vel si abnuunt, vnde huiusmodi collegerint, quandoquidem Tiberii mores inprimis eorum interpretationes auersantur

(:)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

AD LIBRVM ANN. VNDECIMVM.

Pag. 76.

M*Oneret Claudium caueri vim atque opes principibus infenſas*. hæc ſic reſoluuntur; monuit Claudium vt caueret. *vim atque opes*. quibus Aſiaticus fretus erat, *principibus infenſas*. alibi *orabantque caueri inſidias mulieris ſemper atrocis*. τὸ *vis*. non quæ infertur, vt opinatus eſt eruditiſſimus vir, ſed ea de qua noſter. *haut minus magnifica, quam nunc vi Parthorum, aut potentia Romana iubentur*. veriſſima gnome, quę ab his non in- Lib.2.ann.

Arist. li. 4. Politic. i. qui excellunt affluentia vis, & opū & amicorum, & aliorum id genus, neque volunt neque sciunt regi.

firmatur. οἱ μὲν ἐμ ὑπεροχαῖς εὐτυχημάτων ὄντες ἰσχύος, καὶ πλού-του, καὶ φίλων, καὶ τῶν ἄλλων τῶμ τοιούτων, ἄρχεσθαι οὔτε βούλονται, οὔ-τε ἐπίςανται. quinimo robur accipit. nam ἰσχύος, καὶ πλούτου. latine melius verti non poſſunt quam *vis, & opum.*

Xiph. in Calig. i. vtinam ego eum occidiſſem.

Suet. c. 29.

NON *extimuiſſe in concione populi Romani fateri, gloriamque facinoris vltro petere.* Aſiaticus non faſſus eſt, ſed ſolū dixit. εἴθε ἐγὼ αὐτὸν ἀπεκτόνειν. nihilominus abſurdū non eſt, ſi dicamus per hęc verba Aſiaticum quodam modo faſſum, & inſuper gloriam petiiſſe: præſertim cum oratione ageretur apud Claudium, qui abſurdioribus adhibebat ſuam credulitatem. *nam illud omnem fidem exceſſerit, quod nuptijs quas Meſſalina cum adultero Silio fecerat, tabellas dotis, & ipſe conſignauerit: inductus quaſi de induſtria ſimularentur ad auertendum transferendumque periculum, quod imminere ipſi per quædam oſtenta portenderetur.* τὸ *vltro* id eſt *inſuper.*

Plaut. Amph.

Amph. *Qui quoniam herus quod imperauit,*
neglexiſti perſequi
Nunc venis etiam vltro irriſum dominum.

Intra

I*Ntra cubiculum auditur Messalina coram. & Suilio corruptionem militum (quos pecunia, & stupro in omni flagitio obstrictos arguebat) exin adulterium Poppeæ, ac postremum mollitiam corporis obiectante.* Sic vulgata, quę inficias non ibis esse notę melioris, si mente recoles Suilium, præter ea quę aduersus Asiaticum dedolauerat. *vim atque opes principibus infensas.* Nunc etiam in illius perniciẽ huiusmodi concinnare: nempe corruptionem militum & adulterium Poppeę. Quã sępe micamus in tenebris, accepto & pro etiã Silescunt omnes turbæ.

A*D quod victo silentio.* Par erat vt Asiaticus crimina dilueret, vbi accusator perorasset: verum ita excanduit ad Pathici nomen, vt obloqui præmature coactus sit: itaque silentium vicit: quo ferè significatu posteriora prolata sunt. *videtis ne obstinatum ad tacendum? (inquit) num genu posuit? num supplicem vocem misit? vincam tamen silentium, & si nihil aliud certe gemitu interpellabo.* Qu. Curt. lib. 3.

L*iberum ei arbitrium mortis permisit.* id est, Vitellius curauit vt à Claudio permitteretur: ad quam faciem dicta sunt. *principes*

Musu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Lib.4.ann.

Musulamorum defectionem cooptantes securi percutit. quo vno tantum hinc expedire te potes: vbi mihi animaduertas oro dolosam Vitellii pietatem: qui petendo specie misera tionis leuius genus mortis Asiatico, nō modo imposuisset Claudio, qui lapis erat, sed os cuiuis callidiorum subleuisset.

Gell.li.2.c.18.

EQuites Romanos illustres. De iis anxie queritur: equites esse credam, qui in senatu ius sententię habebant. *M. autem Varro in Satyra Menippea, quæ* ἱπποκύων *inscripta est, equites quosdam dicit pedarios appellatos, videturque eos significare, qui nondum à censoribus in senatum lecti, senatores quidem non erant, sed quia honoribus populi vsi quidem erāt in senatum veniebant, & sententiæ ius habebant*. quæ ab his leuiter affirmantur. *Mella, & Crispinus equites Romani dignitate senatoria*.

Tacit.li.16.ann.

Pag. 77.

ET *postquam annuit tacere, incipiunt*. hic surrepsit *tacens* siue *agere*. Mihi autem *tacere* placet, transitque in vim nominis, vt *viuere*.

Tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Tum cum ad canitiem, & ad nostrum istud viuere triste. Pers. Satyr. 1.

Aspexi . . . .

Et idem est ac si dixisset. *annuit silentium*, vel annuit vt tacerent de pręteritis. Sic Q. Curtius. *hostibus victis regnare dixerat.* hoc est dixerat vt regnarent. Claudius nutu, qui eorum deprecationem probaret, præ se tulit nolle amplius de præteritis agi: at Suilius & Cossutianus, iam voti compotes, ad alia pro grediuntur, petuntque, ne salarium aduoca torum, legibus abrogetur. Verum quid si in lectoris gratiam sic emendem? *& postquam annuit, tacere incipiunt.* Scilicet vbi Claudius assensit primis horum postulatis, loqui incipiunt de aliis. *tacere* Et *loqui* idem possunt. *Etenim Augustus paucis ante annis cum Tiberio tribuniciam potestatem patribus rursum postularet, quanquam honora oratione, quædam de habitu cultuque & institutis eius iecerat, quæ velut excusando exprobraret.* Lib. 10. Tacit. li. 1. ann.

COgitare plebem qua toga enitesceret. Valeant emendationes. hæc reddunt optimũ sensum, Suilius & Cossutianus (inter multa quę iaciebant ne pretium aboleretur patronis causarum) hæc inserunt, opus esse

pecu-

pecunia, qua ipsi decoris vestibus instruerentur: quod eo tempore plebs ludos faceret oratores pannis obsitos, quippe quę inania tantum probaret.

Iuuen. Satyr. 7.

Et tamen hoc ipsis est vtile, purpura vendit.
Causidicũ, vendunt amethistina, cõuenit illis.
Et strepitu, & facie maioris viuere census.

hæc Satyrographus: quæ tamẽ ipse ferre vix potest.

. . . . . . Cum tu multitia sumas
Cretice, & hanc vestem populo mirante perores:
En habitum, quo te leges ac iura ferentem.

Gell. li. 1. c. 5. i. vestis elegãs, molles tuniculæ.

nec antea Demostheni condonata sunt. *illi vitio datum.* κομψὴ χλανὶς, & μαλακοὶ χιτωνισμοὶ,

ET *recuperare Armeniam, ni Vibio Marso Syriæ legato bellum minitante cohibitus foret.* Omnes hunc locum quasi labentẽ tibicine suffulciunt: sed (libere dicam) nec eo sine dedisset ruinam. *recuperare.* id est *recuperabat.* noster. *hæc atque talia agitantibus grauescere valetudo Augusti.* At recuperabat sibi sumit vim recuperasset, vt & in eiusmodi fit.

Lib. 1. anni.

Lyd.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Lyd. *ante solem orientem nisi in palestra veneras* Plaut. Bacch.

Gymnasij præfecto haud mediocres pœnas penderes.

Parthus Armeniam recuperasset, ni eum pręses Vibius ab incœptis deterruisset.

Pag. 78.

E*T temporibus Troianis Palamedem.* Nō hic sigillatim Cornelius persequitur, quot quisque literas inuenit, sed generatim quæ sibi potior videretur, eam opinionem secutus, ait Cecropem siue Linum, & Palamedem (diuerso tamen tempore) vulgasse XVI. literarum formas. Idem facit recensendo authores reliquarum. *mox alios & præcipuū Simonidem reperisse.* Euanidę igitur sint temporum absurditates quas hic vir doctissimus inducit, indeque suas res sibi habere castigationibus dicamus: quarum vna. *Quidam Cecropem Atheniensem, vel Linum Thebanum sexdecim literarum formas, & Troianis temporibus Palamedem Argiuum tres memorant.* Altera *quidem Cecropem Atheniēsem, vel Linum Thebanum, & temporibus Troianis Palamedem Argiuum memorant quatuor literarum formas.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Pag. 79.

CVM prospere egisset, formidolosum paci. Nulla est hic menda, eoque locus emendationibus esse non debuit. Sub imbelli principe, strenui duces (vt Corbulo faciebat) bella serere non debent, quia sibi, & Reipublicæ male consulunt: illi si vincantur sibi victoriis partis: licet enim vrgente metu princeps eos vndique conquirat, tamen eo remisso, redditaque pace ferre non potest, indeque pręcipue sibi timet. *nam regibus boni, quam mali suspectiores sunt; semperque ijs aliena virtus formidolosa est.* noster. *neque enim eminentes virtutes sectabatur, et rursum vitia oderat; ex optimis periculum sibi.* alibi *formidosum id imperatori dictitans, quo plerunque probibentur conatus honesti.* Et *inerat conscientia derisui fuisse nuper falsum è Germania triumphũ at nunc veram magnamque victoriam tot millibus hostium cæsis ingens fama celebrare: id sibi maxime formidolosum, priuati hominis nomen supra principis attolli.*

Salluſt. Cat.

Lib. 1. ann.

In Agric.

Ibid.

QVam beatos quosdam duces Romanos. vere *quosdam.* nimirum Syllam, Cęsarem, Pompeium, & quoscunque alios, qui olim

ex

ex ſua libidine bella moderabantur. Eruditiſſimus vir maluit *quondam*, quaſi reſpiciat Corbulo ad omnes veteris Reipublicæ duces, citatque ex Dione.

ὦ μακάριοι οἱ πάλαι ϛρατηγήσαντες. i. o beati qui quondam exercitus duxere.

Ego non tacti facio Græcos in re Romana vt ad eorum normam noſtrum rear eſſe corrigendum: maxime quod verba Dionis quantumuis generalia, poſſint etiam ſpeciatim interpretari, ad vltimum duces veteres aliquãdo ſenatuſconſulto vltimam bello manum imponere prohibiti ſunt.

N*E tamen miles ocium exueret.* Plures incubuerunt emendationi, quaſi ſententia repugnet verbis: putabam. *exueret.* ἀντιφραστικῶς à Tacito ſcriptum; quo me non parum inducebet Plautus: quærit apud eũ dominus à ſeruo argenti rationem i. contrario ſenſu. Trinumm.

Le. . . . . *quid factum eſt eo?*

Reſpondet ſeruus

St. *Comeſum, expotum, exutum, elotum in balineis.*

Quid *exutum* niſi veſtitum, hoc eſt pretioſis veſtibus conſumtum? licet enim *exuuiæ* proprie de inimicis dicantur, & eius reſpectu vnde exutæ ſint.

Plaut. Menæch.

Vxoris exuuiæ, induuiæ tuæ rosa.

Simpliciter tamen aliquando pro vestibus cuiusuis accipiuntur.

Virg. Buc.
Id. lib. 4. AEneid.

Has olim exuuias mihi perfidus ille reliquit.

Dulces exuuiæ dum facta Deusque sinebant.

Essetq; sensus, Corbulo milites labori mancipauit, ne ocium induerent, hoc est ne ocio indulgerent. Verum præstat explicare. *ocium* id est *pacem*: Cuius rei plurimus est vsus.

Sallust. Iugurth.
In hist. in orat. Cottæ.
Lib. 12. ann.
Id. lib. 15 ann.

Quod in familia nostra fuit præstitit, vt in omnibus bellis adesset vobis, nos vti per ocium tuti simus in manu vestra est. idem alibi. *metuit ociũ, odit bellum.* noster *nam militares artes per ocium ignotæ.* Et *cur deserta per ocium quæ bello defenderat?* Gnarus itaque Corbulo per labores militarem contineri disciplinam, voluit vt fossa à militibus duceretur, ne forte amoto hostium metu lasciuirent, & suã prouincialiumque pacem turbarent & exuerẽt *exuere pacem* vt *exuere iussa*. paulo ante, *ac ne iussa exuerent.*

Pag. 80.

DE se Nouius, conscios non edidit. Cui stupori non erit ἀνανταπόδοτον manifestum fugisse eruditiss. virum? explet ille addito

dito

dito *confeſſus.* ꝙ venuſtius latet in oratione. καὶ ἢν μὲν ξυμβῇ ἡ πεῖρα· εἰ δὲ μή, μιτυληναίους εἰπεῖν, ναῦς τε παραδοῦναι, καὶ τείχη καθελεῖν. quæ notis ſcholiaſtes illuſtrans inquit. τὸ χῆμα καλεῖται ἀναμταπόδοτον ὁ νοῦς οὗτος, καὶ εἰ μὲν κατορθωθῇ τὸ ἐλπιζόμενον, καὶ τῇ πείρᾳ αὐτῇ καταλαβῶσι αὐτοὺς ἔξω, καλῶς ἂν ἔσαι τοῖς ἀθηναίοις τὰ πράγματα.

Verum ne dicas noſtrum huiuſmodi præ oculis non habuiſſe, hęc obſecro, mihi lege. *Seio Tuberoni legato tradit equitem, campumque: peditum aciem ita inſtruxit vt pars æquo in ſiluã aditu incederet, pars obiectum aggerẽ eniteretur, quod arduũ ſibi, cætera legatis permiſit.* an non tacetur *cepit?* ſimiliter in ſequentibus ſuppreſſum eſt *poterat. Enimuero certamẽ acerrimum, amita potius, an mater apud Neronem præualeret: Nam Lepida blandimentis, & largitionibus iuuenilem animum deuinciebat; truci contrà ac minaci Agrippina, quæ filio dare imperium, tolerare imperitantem nequibat.*

Thucyd. li. 3. i. & ſi quidem aggreſſio ad votum reſpondeat: ſi minus, iubere Mitylenæos, & naues dare & muros deponere.

In verbo. καὶ i. figura vocatur ἀνανταπόδοτον mens eſt: & ſi ſpes Atticos nõ fruſtretur tentandoque ipſos extra ciuitatem depræhendat recte res Athenienſibus procedent

Tacit. lib. 2 ann.

Lib. 12. ann.

SVffeciſſe olim indigenas conſanguineis ſuis. Id eſt Albani indigenæ, ſatisfuerunt ad explendum ſenatum Romanorum, quibus erant conſanguinei. *quod bonum, fauſtum, felixque ſit populo Romano, ac mihi vobiſque Albani, populum omnem Romam traducere in*

Liu. lib. 1. Dec. 1.

animo

animo est, ciuitatem dare plebi, primores in patres legere, vnam vrbem, vnam rempublicam facere, vt ex vno quondam in duos populos diuisa Albana res est; sic nunc in vnũ redeat. quod ait *in duos populos diuisa.* describit consanguinitatem Albanorum, & Romanorum, de qua poeta.

Albanique patres atque altæ mœnia Romæ.

At hi cum cæteris è Latio indigenæ dicuntur, licet gręcis post admistis βάρβαροι τίνες ἦσαν αὐτόχθονες, οἱ συμπάντες οὗτοι λατῖνοι ἐκλήθησαν.

Dionys. li. 1. antiq. i. erant quidam barbari indigenæ hi omnes latini dicti sunt.

F*Erro ignique ceciderint.* Reiicio *vique* iniuriamque à nostro, & à Suetonio defendo. *diu cunctatus an omnes igni ferroque absumeret* vbi etiam *vi* supponunt. an vbique eadem menda? *vosque dij testes facio, me L. Tarquinium superbum, cum scelerata coniuge, & omni liberorum stirpe ferro igni persecuturũ.* Curtius. *admiratus Ephestion magnitudinem animi spernentis, quod alij per ignes ferrumque peterent.* Virgilius.

Claud. c. 21.

Liu. li. 1. Dec. 1.

Lib. 4. AEneid.

Exoriare aliquis nostris ex ossibus vltor
Qui face dardanios ferroq; sequare colones.

M*Anibus eorundem prostratis.* Abstinui semper à correctionibus, at vbi res

ne-

necessario monet, nihilomagis soleo manus continere: pręsertim quando castigatio vna literula mihi stat. locus iste reiecta s litera est inter incorruptos. *quid si memoria eorum inorietur, qui Capitolio, & ara Romana manibus eorundem prostrati?* τὸ *capitolio prostrati* vice *strati. pro capitolio.* sicut iam diximus, & sicut illa Cęsaris *prædam militibus donat, exercitum Ligerim traducit* & illa Catulli.

sa. li. 6. ibi vt versũ Latinium Latiarẽ. lib. 2. Gallic.

Perambulabit omnium cubilia.

At qui nam isti qui pro Capitolio cæsi stratique sunt? seniores patrũ plebisq;, à Gallis sęuiter discerpti: qui cum recipere se in Capitolium posent, mortem parui fecere, vt iuuentus in eo facilius obsidionem toleraret, seque & sacram illam sedem ab iniuria prohiberet. *si arx Capitoliumque sedes deorum, si senatus caput publici consilij, si militaris iuuentus superfuerit imminenti ruinæ vrbis, facilem iacturam esse seniorum, relictæ in vrbe vtique perituræ turbæ, et quo id æquiore animo de plebe multitudo ferret, senes triumphales consularesq; simul, se cum illis palam dicere obituros: nec ijs corporibus, quibus non arma ferre non tueri patriam possent, oneraturos inopiam armatorum.* Quod autem ad eam stragem respectum

Liu. li. v. dec. I.

sit

ſit, liquet ex verbis Claudii ad eiuſmodi reſpondentis. *capti à Gallis ſumus*. oblita mihi fuerant hæc Thucydidis. διαδραμὼν δὲ τὸ τῶν Ἀθηναίων στρατόπεδον: vbi Scholiaſtes. ἀντὶ τοῦ διὰ μέσου αὐτῶν δραμών.

Lib. 2. i. percurrens Athenienſium exercitũ i. pro per medium illorum currens.

Pag. 81.

D*Vm induſtria cubiculum principis occulit adulteros*. non eandem ſemitam cũ iis teram, qui dictitant hæc eſſe conſpurcata: nam emendando laterem lauant. Mihi fullone (qui poliat) ea non egere ſatis liquet *induſtria*. Sexto caſu hunc ſenſum parit. Dũ cubiculum principis induſtria Meſſalinæ occulit adulteros; non erat (aiunt aulici) nobis timendum, quod ipſa metuens, & de ſuo ſtatu ſollicita, potius ſibi cautum ire debebat, quam pernicies aliorum meditari: nunc vero nuptiis palam celebratis ſumptoque nobili iuuene, conſuleque deſignato, certum eſt à ſic ſecura mariti exitium Claudio ſuiſque haud ambiguum cõparari: quippe quod ſciret, res eos iam fugere non poſſe omniumq; gnaros vltionem quam primũ deprompturos. Optime ratiocinantur præpotentes iſti liberti: nam quando eiuſmodi celari nequeunt, potior eſt fortuna occupantis: præuiderat hæc Silius, at ſuos moni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tus apud ſurdas aures deponebat. *flagitijs manifeſtis ſubſidium ab audacia petendum.*

AC *primo Caliſtus iam mihi circa mortē Cæſaris narratus.* Eruditiſſimus vir (vt eſt ingenuę veritatis) autumat hanc totā periodum cum ſequenti, *præſtitit Narciſſus ſolum id immutans* ſuum fugere captū. Ego vero (ſi non me nimis indulgeo) reor ea eſſe mihi cognita, quę connexa, conſentaneaq; tibi dilucidabo. Pallas, Caliſtus, & Narciſſus *quos penes potentia, & ſi res verterent formido.* cognito Meſſalinæ facinore, primū inter ſe cōſultauere an retraherēt Meſſallinā ab illo perdito amore, idq; minaciis intētis de tota re Claudio manifeſtanda: ſed animaduerſo non leue illinc periculum, poſt illa diſceptāt num potius ſit eam apud maritum deferre: verum & hinc periculis imminentibus, Pallas, & Caliſtus miſſa vtraq; faciunt diuerſis de cauſſis: at Narciſſus perſiſtit in poſterioribus, ſcilicet in accuſatione, vno tantum immutato: hoc eſt deſtinauit Meſſalinam peruertere ſecreta delatione. verum enimuero quæ nam horum ſupina ſtultitia (dicat aliquis) minis eam ſperare ab amore Silii deterrere, cui adeo vilis maritus vt nuptias in

P pro-

In Claud. c. 29. propatulo celebrare sit ausa? respondet pro me Suetonius docetque ad maritum fallendum non eam omnem prætextum flocci fecisse. *Nam illud omnem fidem excesserit, quod nuptijs quas Messalina cum adultero Silio fecerat, tabellas dotis, & ipse consignauerit, inductus quasi de industria simularentur ad auertendum transferendumque periculum, quod imminere ipsi per quædam ostenta portenderetur.*

C*Vstodem Silio ac Messalinæ dat*. Optima lectio, quæque omnium castigationibus merito anteuertat. adulteri, ministrique Messallinæ supplicia subeunt: quorum Silius (vt reor) tribuni manu: nam principes viri ab his capite truncabantur. *Pœna Flauij Veiano digno mandatur* & (verba sunt de Plautio Laterano) *manu Statij tribuni trucidatur*. at carnifex occidit Vrbicum, Trogum, & Valentem. *tradi ad supplicium iubet*. Titius vero Proculus minister amorum Silii, & Messalinæ, militibus laniandus à Claudio datus est, qui vniuersos seditiosis vocibus exposcebant. ad eam faciem Cleander permissus est plebi vociferanti. *plebi ad pœnam donatus est*. at *custos Silio ac Messallinæ*

Tacit. li. 15. ann.

Lamprid in Commod.

linæ vice *custos Silij ac Messallinæ*. Plautus. Curcul.

> *Curc. Et quidem reliqui in ventre cellæ vni locum.*

noster *Is Rex hyberis, idemque Mithradatis frater*. Thucydides. διότι τὸ μὲν λιποῦν ἔχει ἤδη τὴν αἴσθησιν ἑκάστῳ. Dixi *custodem* positum pro *ministro*. Lib. 2. ann. Lib. 2. 1. quod tristitia habet sensum cuiq;.

Virgilius affirmat Lib. 12. Et ibi Seru.

> *At triuiæ custos iam dudum in montibus Opis.*

Ea recte ministra dicitur, nam summa montium tenebat ad exequendam vltionem Camillæ, sibi iniunctam à Diana.

Pag. 83.

H*Onesta quidem, sed ex quibus deterrima orirentur flagitijs multis*, siue *inultis* quod in idem recidit. Vna opera dicam me non assequi sensum horum verborum, quam ea esse mutila, & corrupta. Tacitus impositurus huic libro finem, iudicium fert de tota Messallinæ Tragœdia, nemo (inquit) adulteræ cædem accuset: quia suo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ſibi merito pœnis fuit affecta : verum illinc fons tot malorum, quę ſecuta ſunt: nam Meſſalina viua nunquam locus inceſto neptis matrimonio, non veneficio Britannici, non tot ſceleribus, quibus Nero infeſtauit orbem terrarum.

(:)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

AD LIBRVM ANN. DVODECIMVM.

Pag. 84.

C*Ælibi vitæ intonanti.* Plerosque reor ignorare quid sibi velint hęc verba: nisi forte mihi obscura sunt, quę aliis clara, & manifesta *tonare* μεταφορικῶς, quasi dicas altiori voce aliquem arguere.

Proinde tona eloquio. Virg.lib.4.Aeneid.

Liuius *cum hec intonuisset plenus iræ.* quod à gręcis profectum. Dec.3.lib.1.

ζεὺς πρὸς τὸν ἔρωτα βέλη τὰ σὰ πάντ' ἀφελοῦμαι,
χὠ πτανὸ, βρόντα, καὶ πάλι κύκνο ἔσῃ.

Lib.1.Epigr. i. Iuppiter amori, auferam omnia tela tua, at aliger, tona, & rursus cycnus eris.

Tona id est *minacijs vtere.* Claudius ergo

scri-

ſcribitur intonare vitæ cęlibi, quod ęgre ferret cælibatum, in eumque ſæpius ardens inueheretur.

Pag. 85.

E*T conſenſui imparem reſpondit.* Nec τὸ *&* delendum, nec τὸ *ſenatus* addendum: aptius ad quæſita Vitellii, Claudius non potuit reſpondere. is dixerat imperatori: Populus vult, ſenatus poſtulat nuptias tuas cum Agrippina: conſenſum ne tuorum ciuium nihili facies? ad quę Claudius, ſe eſſe vnum ex ciuibus, & eorum conſenſui obſecuturū: nec fefellere vſquequaque Vitellii promiſſa (licet is Claudium palpo percuteret) ecce ſenatores. *haud defuere qui certatim ſi cunctaretur Cæſar, vi acturos teſtificantes erumperent curia*. ecce populum. *conglobatur promiſcua multitudo, populumque Romanum eadem rogare clamitat.*

Pag. 87.

N*Oſtris in armis* τὸ *armis* in re militari nunquam legi vſurpatum pro *lateribus*: de interpretatione vero eadem mihi mens, *&* eruditiſſimo viro: nimirum romanas cohortes, & Boſphoranos Romanis armis

mis instructos media tenuisse: at non concesserim dispungi τὸ *in* quia Cornelius id sedulo hic e Virgilio deduxit.

Nec minus Æneas maternis sæuus in armis.

Qui non infrequenter Virgilium æmulatur, & imitatur, licet eius dicta propria non faciat, ea deflectens à significatu Poetæ. Thucydides (ait Demetrius) κἂν λάβῃ παρὰ ποιητοῦ τὶ ἰδίῳ αὐτῷ χρώμενος, ἴδιον τὸ ληφθὲν ποιεῖ nam quod Homero περίρρυτος magnitudinem designat, apud eum concordiam præ se fert. Nunc ex multis nonnulla decerpamus quę Tacitus per Virgilium scripsit. Lib. 12. i. etiam si aliquid à poeta ceperit co proprie vtens, proprium facit.

. . . . non ulla laborum Lib. 6. AEneid.

O virgo noua mi facies.

Ac rursus noua laborum facies. ille Lib. 5. histor.

Assuetæ ripis volucres, & fluminis alueo. Lib. 6. AEneid.

Iste *neque pisces aut suetas aquis volucres*. Publius. Lib. 5. hist.

Iam Senior, sed cruda Deo viridisque senectus. Lib. 6. AEn.

Cornelius. *& adhuc affluebat omnis iuuentus, & quibus cruda ac viridis senectus*. Apud Poetam. In uit. Agric.

Quondam etiam victis redit in præcordia virtus. Lib. 2. AEn.

Apud

In uit. Agric. Apud historicum. *& aliquando etiam victis ira virtusque.*

Lib. 1. AEn. Tandem vates.

Maturate fugam, regique dicite vestro.

Lib. 12. ann. Orator. *in longinqua, & contermina Scythiæ fugam maturauit.*

P*Ropriјs odiјs infensum.* Ex Agricolę codice Modius, & eruditissimus vir addunt negationem *propriјs odiјs non infensum.* Ego de vetere sententia non decedo: odia propria apud nostrum sunt odia non momentanea, sed quę non facile deponuntur: ea enim vis τοῦ *proprium.*

Plaut. Mostell. *Atque illum amatorem sibi proprium futurum in vita.*

Virg. lib. 2. AEn. . . . . . *nimium vobis Romana propago*

Visa potens superi propria hæc si dona fuissent.

Sensus est, Eunones licet in Romanorum gratiam conspirauerit cum aliis Regibus aduersus Mithradatem, tamen habebatur exorabilis, vt pote qui simultatum tenax non erat, immo id genus hominum inuisum habebat, gnarus pœnarum quę inexorabiles sequuntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ὃς δε κ' ἀνήνηται, καὶ τε ςερεῶς ἀποείπῃ
λίσσωνται δ' ἄρα ταὶ γε δία κρονίονα κιοῦσαι
τῷ ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς αποτίσῃ,

Hom. I. i. qui autem renuerit dureque repudiauerit, præcantur igitur hæ Saturnidē adeuntes, eum Atē vna ſequi vt læſus pœnas luat.

Vel Eunones alias ante Romanam ſocietatem inimicus erat Mithradati propriaq; odia exercebat. ſed is adeo ſibi à Romanis metuebat, vt genua Regis infenſi accidere ſuſtinuerit. Sic Themiſtocles Athenienſium metu, ſupplex fit Admeti Regis, & inimici. (Thucyd. lib. 2.)

VErum ita maioribus placitum (quantalibet peruicacia in hoc tentata) beneficentia aduerſus ſupplices vtendum. Muretus. *verum ita maioribus placitum, quanta peruicacia in hoſtem, tanta beneficentia aduerſus ſupplices vtendum.* Eruditiſſimus vir pedibus it in eius ſententiam. Quam vellem vt ab his ſuperſediſſent, vocemque indignam populo Romano ei attribuere peperciſſent, *ac præcipua ſilurum peruicacia, quos accedebat.* (Tacit. lib. 10. ann.) peruicax ideo hæc gens, quod iam victa ab Oſtorio minore militum numero, & loco Romanis iniquo; nihilo ſecius bellum redintegrabat: aptius autem id verbi cadit in Mithradatem, qui non ſemel à Romanis victus bellum reparauit: *nec fuit in arduo ſocietas po-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tentiam Romanam aduersus rebellem Mithradatem ostẽtantibus. at verbum *tentatum* de ea re dicimus, cuius iã periculũ fecimus. *ratꝰ tentari patientiam,& tentatam contemni*. noster. *sic prauecti tentato telorum iactu dirimuntur*. His percursis, dicimus Claudium ita respondisse Eunoni pro Mithradate intercedenti: animus ferebat, vis aderat vlciscendi Mithradatem; sed clementia maiorum qua supplicibus sine fine indulgebant (licet expertus ego sępe sim, quam is fuerit animi ad rebellandum obstinati) me ab incœpto cõtinet, & auertit. Vel simplicius: sequar tamẽ maiores, qui quantamuis peruicaciam depræhenderint in hoc: id est in ignoscẽdo, supplices tamen venia semper impertiebantur.

Liu. lib. 1. dec. 1.

Lib. 5. histor.

Pag. 88.

PER *intempestiua nouercæ officia*. Eruditissimus vir ad seruos refert, qui ab Agrippina ad alia officia vocabantur. videat lector: Ego dicerem Agrippinam amouisse à priuigno plerosque familiarium liberos, & seruos, quò ex comitatu Neronis & Britannici, populus *fortunam vtriusque præsumeret*. Et quò priuignus non haberet, vnde

prę-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

præceptis siue monitis imbueretur. hæc de domesticis, idem de iis qui foris eius sortem quærebantur. *Simulque qui centurionum tribunorumque sortem Britannici miserabantur, remoti fictis de caussis, & alij per speciem honoris, etiam libertorum si quis incorrupta fide depellitur.* Eadem ergo ratio remouendi domesticos, & extraneos, sed non idem prętextus; de extraneis clarum, non itidem de domesticis: nam *per intempestiua nouercæ officia* quo pacto quis animo defęcato interpretetur de seruis ad alia officia vocatis? mihi placet, Agrippinam prętendisse caritatē, hoc est Britannico (quem penes se in Gynęceo vellet) familiares vt minime necessarios abstulisse; id vero intempestiuum est: quia iam ætas Britanici excesserat è magisterio feminarū: qui ad hoc loci vndecim annos iam natus erat: si enim anno 806. ab v.c. Nero sedecim annorum. *D. Iunio, Q. Haterio coss. sedecim annos natus Nero*; maiorque biennio quam Britannicus. *his euictus biennio maiorem natu Domitium filio anteponit.* necessum est Britannicum C. Antistio & M. Suilio coss. (quibus ea ab Agrippina curabantur) annum iam decimum primum attigisse.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Pag.89.

Tolom. lib. 2.

C*Inctosque castris Antonam, & Sabrinã fluuios.* Inuenio inter Britannos *Sabrianã æstuarium* & *ostia fluminis Trisantonis* quę nomina non valde abhorrent ab *Antona* neque à *Sabrina.* τὸ *cohibere* de altitudine nostro dicitur. *cohibita domuum altitudine*, quis igitur vetat ne etiã de latitudine dicatur? Ostorius vti dubios profligatis hostibus in fide retineret, eos iubet & arma tradere, & fluuios Antonam & Sabrinam in riuos extenuare parat: idque faciebat, quod fiducia fluminum sæpius homines rebellent, vel minus certe victoribus concedant: hinc Darius quò deterreret Alexandrum. *Transeundum esse Alexandro Euphratem, Tigrimque & Araxem, et Hydaspem magna munimenta regni sui.* Cæterum flumen Sicoris eodem modo riuis cohibetur.

Q.Curt. lib. 4.

Luc. lib. 4.

Ac ne quid Sicoris repetitis audiat vndis
Spargitur in sulcos, & scisso gurgite riuis
Dat pœnas maioris aquæ.

S*ED tum astu, tum locorũ fraude prior*, vel *sed astu tũ locorũ fraude prior*, quod æqui boni-

bonique facio *astus* qui alias dicitur *furta belli*, est par præcipua bellandi.

ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι

Hom. a
i. Vel ad insidias ire vel fortiter aduersus viros pugnare.

Et

οὔ λόχον δ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν ἀχαιῶν

i. neque ad insidias ire cũ optimis Græcorum.

Fraus locorum, peritia locorum.

Virg. lib. 9.

. . . . . quem iam manus omnis
Fraude loci, & noctis subito turbante tumultu
Oppressum rapit.

Agitur de Eurialo oppresso ab equitibus locorum gnaris.

Obijciunt æquites se se ad diuortia nota.

Qua de re Caractacus his fretus, transfert bellum in Ordouicas, vbi vtrisq; locus esset. Eruditissimus vir ex his composuit *actutum* nefas ratus Britannum melius τὰ στρατηγήματα callere, quam Ducem Romanum. Verum quisnam Caractacus iste? princeps inter Siluras, qui ab Hispanis gente astutissima originem ducunt. *Silurum colorati vultus, & torti plerunque crines, & positu contra Hispaniam Iberos veteres traiecisse, easque sedes occupasse fidẽ faciunt.* Et is super vim originis quæ durat, *proximi Gallis et similes sunt durante vi originis*. per prospera, & per aduersa multum

In sec. cur.

Tacit. in Agric.

Id. d. loco.

pro-

profecerat. *Caractaci viribus confisos, quem multa ambigua, multa prospera extulerant, vt cæteros Britannorum imperatores præmineret.*

QVi pacem nostram metuebant. Hi sunt reliqui Britannorum, ad eam diem Romanis intentati, qui metuebant ne reddita victis pace, contra se veniretur. Eruditissimus vir *pacē an iram nostrā*, & interpretatur: at vulgata tum scriptio, tum sensus faciliora sunt.

NAM si vos omnibus imperitare vultis, sequitur. Acumen horum non satis perceptum, correctiones inuitauit. Agricola *non si vos omnibus*. Eruditissimus vir *num si vos omnibus*. Atqui vsus non erat, quippe quod hæc rationem reddant, cur bellando se suaque defenderit. Britanni persuasum habebant Romanos spe deuorasse imperiū totius orbis, & omnes data occasione sensim subacturos. Tacit. in Agric. *Raptores orbis postquam cuncta vastantibus defuere terræ, et mare scrutantur, si locuples hostis est, auari, si pauper ambitiosi quos non Oriens non Occidens satiauerit*. hinc ergo Caractacus excusat bellandi necessitatem,

tem, aitque: inuitus res meas amisi, scilicet liber ego pro iis seruandis bellum aduersus vos gessi, nam vos in omnes regimen vultis, vnde omnibus manifesta seruitus impēdet. At necessario non sequitur (Eruditissimus vir inquit) Romani volunt, omnes serui fiunt. Callide Caractacus (respondeo) auget Romanorum potentiam: nam dicendo eos quęcunque vellent posse, excusat bellum tanquam gestum pro vitanda vrgentissima seruitute.

ET *supplicium mei obliuio sequeretur: at si incolumem.* Eruditissimus vir post Rhenanum, scribendum putat *obliuio sequetur.* Et hac distinctione *& supplicium mei obliuio sequetur, at si incolumem.* Quę tendunt in hūc sensum. si me suppliciis afficis, statim huius rei homines obliuiscentur: at si mihi ignoscas, quam digniora Caractaci virtute sunt vulgata. *Si statim deditus traderer, neque mea fortuna, neque tua gloria inclaruisset, & supplicium mei obliuio sequetur: at si incolumem.* Is certe Claudium persuasum it, è re imperatoris fuisse, se cum Romanis tot pręliis decertasse. Si statim (inquit ille) atque duces tui me bello aggressi sunt, sine sanguine me de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

diſſem, & ad tua genua ſupplex accidiſſem, quid nam tuæ glorię additum eſſet ab imbelli & ſic facile dedito? at nunc tot pugnis aduerſus vos notus viribuſque tuis tandem domitus, quantū laudis à te ſeruatus apud poſteros conſignabo? *ſupplicium* loco *ſupplicatio.* noſter. *tum ſupplicia Diis decernuntur.* Lib.1. ann.

VT *maior laus cōpoſiti, vel ſi durauiſſent.* Collectiue, & ea forma, qua *repetitū* apud noſtrum *& libertatis improſpera repetita.* Doctiſſimus vir *compoſitis.* Vt his aptius ſequentia reſponderent, *vel ſi durauiſſent.* verum cum etiā in eodem reatu Thucydides ille ſit, ſatius erit deſiſtere ab aduocatione. Lib.1.ann.

τοσόυτον τῷ περίκλει ἐπερίσσευε τότε, ἀφ' ὧν αὐτὸς προέγνω.

Lib.2. i. tantum Periclitū ſupererat, ex quibus ipſe præuidebat.

VEnuſius è ciuitate Iugantum. Nonnulla ciuitatum, fluminum, locorum nomina Tacito dicuntur, quæ non ob id corruptionis inſimulare debemus, quod ab aliis non recenſeantur: inter quæ (vt reor) Iugantes. Eruditiſſimus vir ſequitur Rodulphum, legitque. *Brigantum:* putāt iis ſeiuuari *ſpreto Venuſio, is fuit maritus, armigerum eius Vellocatum in matrimoniū regnum*

Tacit.lib.3.hiſt.

que

que accepit: concussa statim flagitio domus: pro marito studia ciuitatis, pro adultero libido Reginæ, & sæuitia. igitur Venusius accitis auxilijs, simul ipsorum Brigantum defectione, in extremũ discrimen Cartismanduã adduxit. tum petita à Romanis præsidia: & cohortes alæque nostræ varijs prælijs exemere tamẽ periculo Reginã: regnũ Venusio, bellum nobis relictum. Sed quid ibi pro se? Cartismamdua regina Brigantum, maritum habebat Venusium è ciuitate Iugantũ; inter quos secuto dissidio bellum cœpit: Venusius suis, & plerisque Brigantum, qui a Regina defecerant, eam obsidione adeo premebat, vt Romanis cohortibus vix eripi valuerit. Quę omnia profecto vera dices, si cũ sequentibus sedulo contendas. *Sed post captum Caractacum, præcipuus scientia rei militaris Venusius è ciuitate Iugantum, vt supra memoraui, fidusque diu & Romanis armis defensus, cum Cartismanduam Reginam matrimonio teneret: mox orto dissidio, & statim bello, etiam aduersus nos hostilia induerat: sed primo tantum inter ipsos certabatur callidisque Cartismandua artibus fratrem ac propinquos Venusij intercipit: inde accensi hostes stimulante ignominia ne feminæ imperio subderentur, valida, & lecta armis iuuentus, regnũ eius inuadunt, quod*

nobis præuiſum, & miſſæ auxilio cohortes, acre prælium fecere, cuius initio ambiguo, finis lætior fuit. præcipue tamen arguit Venuſium non fuiſſe è ciuitate Brigantum *inde accenſi hoſtes* ſcilicet Venuſius, & ſui, additis *& regnum eius inuadunt* id eſt Cartiſmanduæ, quę Brigantes regebat.

N*E feminæ imperio ſubderentur.* Eruditiſſimus vir obliuioſum Corneliũ facit; quod apud Britannos feminæ regno, & Ducatu dignarentur, nec id ignominiæ daretur. *Solitum quidem Britãnis feminarum ductu bellare,* Et *neque enim ſexum in imperiis diſcernunt:* at ego ei nõ inurerem hanc notam: nam & illa verba referri poſſunt ad fratrem & propinquos Venuſii fraude captos: quos cum Iugantes puderet in feminę poteſtatẽ deueniſſe, ad arma itum ſit: vel ſi mauis Iugantes arma rapuiſſe, ne feminæ ſubderentur, nec in Tacitum peccas, qui nullibi dixit, Iugantum ciuitatem à feminis ſolitam regi: nec obſtat. *ſolitum quidem Britannis*. Multa enim in commune dicuntur, quę non obtinent apud ſingulas gentes. *hæc in commune de omnium Germanorum origine ac moribus ac*

Tacit. lib. 14. ann.

Id. in Agricol.

Tacit. de morib. Germanorum.

cepimus

cepimus: nunc singularum gentium instituta ritusque quatenus differant.

Pag. 91.

N*E dubitaret armis quam incruentas conditiones malle*. Phrasis hyperbatica exemplo Thucydidis concinnata, non semel in Cornelium criticos excitauit: nec eos continuit authoritas Phalerei, Halicarnasseique: qui apertissime dixerunt, magnitudinem per talia valde promoueri. En ea alium in ordinem compono. *ne dubitaret malle incruentas conditiones, quam armis*. Venalis iste Pollio suadet Mithradati ne expectaret extremam vim, quando castellum obsessum expers commeatibus erat: eò angustiarum (dicebat) redactus es o Mithradates, vt nequeas hinc euadere; proinde ne nos cōsule potius ne sit cum Rhadamisto pacisci ante vltimam pugnam, an ea transacta accipere ab eo victore condiciones: scis enim festinata deditione conciliari clementiam victoris, contra in pertinaces, & victos omne sæuitiæ genus exerceri. *arma*, bellum, prælium.

Arma Deus Cæsar dites meditatur ad Indos. Propert.

Pag. 92.

P*Rouiſum illic ſacrificium imperatum dictitans*. Eruditiſſimus vir *prouiſu ſuo* τὸ *prouiſum* idem eſt ac ſi diceres, curatum, pręparatum. *nam vt proximus quiſque Britannico neque fas, neque fidem penſi haberet, olim prouiſum erat*. alibi. *quod noſtris parum prouiſum dum amœnitati potius, quam vſui conſulitur* Et *erat prouiſum quidem venenum, quo damnati publico Athenienſium iudicio extinguerentur*. quæ vis non eſt aliena à verbo *video*.

Tacit. lib. 13. ann.

Id. lib. 14.

Terent. Andr.

Niſi tu vides.

Plaut Mercat.

. . . hoc nunc mihi viſo eſt opus,
Huic perſuadere quomodo potis ſiem.

I*Nÿciuntur catenæ, ac compedes, quod dedecorum barbaris trahebatur*. Si tractio barbaris eſt ignominioſa, quid aditum emendationibus aperimus? pręſertim cum clarum ſit qua de cauſſa coniunctiones à Tacito diſſimulentur. τὸ δε τοιοῦτο, κυρτὰ, φαληριόμτα, τῇ ἐξαιρέσῃ τοῦ δὲ συνδέσμου μεγαλειότερον ἀπέβη μᾶλλον, ἢ εἰ εἶπεν, κυρτὰ καὶ φαληριόντα pręterea ſollicitudo reddendi coniunctiones grammaticum ſapit: hinc Philippus.

συνδέσμων λυγρῶν θηρήτορες.

Demetr. i. Hoc enim, tumidæ, ſpumãtes, dempta & coniunctione maius euaſit, quam ſi ſic dixiſſet, tumidæ & ſpumantes.

Lib. 2. Antolog. i. coniunctionũ moleſtarum venatores.

Verum

Verum, trahi ob id probrosum duco, quod pecora sic minentur. *sed pecorum modo trahi.* hinc etiam Virgilius de barbara loquens, affectus ciet.

Ecce trahebatur passis Priameia virgo.
Criminibus à templo Cassandra, adytisque Mineruæ.

Quod prius sacra pagina flebiliter vsurpauit *ceruicibus nostris minabamur* ita doctissimus interpretum. Certior à me discederes, si maior esset copia, sed non omnia pluribus testibus consignari possunt: exemplo sit in captiuis incisio vinculorum. *Titus vero qui cum patre aderat, iustum est (inquit) pater, vna cum ferro etiam probro Iosephum solui, erit enim tanquam nec initio vinctus sit, si non dissoluerimus, sed inciderimus catenas: namque id agi solet in his qui non recte fuerint vincti.* Et ignis prælatio ante imperatores: quotus enim quisque (nisi hi) talia memoriæ prodidere.

Ierem. in lament.

Ioseph. lib. 5. c. 12. de bell. Iudaic.

Herod. in Cõmod.

O*Mnes scelus externum*. Præsto est causa, qua doctissimus vir supposuit *omne*. nimirum consentaneum non erat, paucos *quibus decus publicum curæ* (quod ipse accipit etiam de puniendo Rhadamisto) dixisse

scelus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ſcelus externum cum lætitia habendum. cognoſcat lector noſtra, quæ forſan eum ſiſtent in tranquillum. agitur in concilio, quid opus facto ſit prodito à Romanis militibus rege, eodemque à Rhadamiſto interfecto, quem imperator dediſſet: pauci dicunt eſſe puniendos milites infames: plures ad neceſſaria belli reſeruandos: at hi omnes conſtanter cenſent, eſſe tranſmittendum Rhadamiſtum, quia regnum per ſcelera partum diu retineri nequeat, & Romanis apprime ſit vtile, gentes inter ſe bella exercere. *maneat quæſo, duretque gentibus, ſi non amor noſtri at certè odium ſui: quando vrgentibus imperij fatis, nihil iam præſtare fortuna maius poteſt, quam hoſtium diſcordiam.*

QVam ſi cum gloria adeptus foret. Erat è re Romana, (vt iam dictum eſt) Rhadamiſtum ſcelere potius, quam per virtutem, ſui iuris Armeniam feciſſe: eius enim flagitium pręcipue ad eam occupandam rapuit Vologeſem. *nam Vologeſes caſum inuadendæ Armeniæ obueniſſe ratus, quam à maioribus ſuis poſſeſſam externus dux flagitio obtineret.* Populus equidem votis regnum à ſceleſtis ad innocuos transfert. *anteponendum eſſe vix*

dum

dum egresso pueritiam Neroni, Et *imperium per scelus adepto, virum ætate composita insontem*. audi Sallustium. *ita imperium semper ad optimum quemque a minus bono transfertur*. At emendatio eruditissimi viri *quam si cum gloria ademta forent*. potest hinc ab esse. Tacit lib. 13. ann. In Catili.

I*Vlius Pelignus ignaui animi*. πτώσεω similitudo illexit doctissi. virũ in castigationes, & iccirco ei placuit *ignauia* vt id cõcordaret *cũ deridiculo*. verum noster hic θουκυδιδίζει. εἶπον δὲ τούτοις καὶ κερκυραίων ἅμα παραπλέοντας τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιμελησθῆναι. ad quæ huiusmodi Scholiastes τὸ ἑξῆς ἦν παραπλέουσι, ἀλλὰ μεταβάσει ἐχρήσατο ἀπὸ δοτικῆς ἐπὶ αἰτιατικήν. & alibi iterauit *meminissent C. Asinij, & Messallæ, ac recentiorum Arruntij & Eserni ni ad summa prouectos incorrupta vita & facundia*. Optime *Pelignus ignaui animi*. Sallustius *hominem veteris prosapiæ, ac multarum imaginum, & nullius stipendij*. noster *Abdus ademtæ virilitatis*.

Lib. 4. Dixerantq; his Corcyreorum simul ad nauigantes, qui in ciuitate curam habere. i. Consequens erat ad nauigantibus, verũ vsus est transitu à tertio ad quartum casum. Lib. 11. ann. Catil.

C*Vm priuatas olim conuersationes curaret; iners ocium oblectaret*. Scilicet Claudius cum nondum princeps, vndique sui similes alliceret ad animi remissionẽ. cur autẽ

hæc ſenio fuerint eruditiſſ. viro ego iuxta cũ ignotis ſcio. at quando Claudio iners ociũ? is certe priuatus, & princeps, multus in hiſtoria ſcribenda, quod licet ocium, non tamen iners vocatur. *Si modo in hac ſtudiorum parte oblectare ocium & nomen inſerere poſſunt famæ* putem reſpectum ad illa tempora, quibus Claudius abiecit ſpem dignitatum. *tum demum abiecta ſpe dignitatis ad ocium conceſſit modo in hortis, & ſuburbano, modo in Campaniæ ſeceſſu deliteſcens, atque ex contubernio ſordidiſſimorum hominum, ſuper veterem ſegnitiæ notã, ebrietatis & aleæ quoque infamiam ſubijt*. At Pelignus iſte vnus eorum, qui corpore deformis, & in paucis ei carus, cui vel ante ἀποθέωσιν. ſuus Vulcanus in deliciis.

Suet.

Tacit. in Dialog.

Suet. c. 5.

ἄσβεστος δ' ἄρ ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,

ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.

Hom. Iliad. α. i. inextinguibilis autem excitatus eſt riſus beatis Diis, poſtquam viderũt Vulcanum per domos miniſtrantẽ.

Eadem de cauſſa Vatinius irrepſit in aulam Neronianam *corpore detorto, facetijs ſcurrilibus*. Serio tandem coniunctiones à noſtro ſupprimuntur, quod expreſſæ venuſtatem procul ſummoueant. *quæ detractæ afferunt aliquid obſcuritatis, & ſi gratiam augent.*

Tacit. lib. 15.

Suet. in Aug.

Pag.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Pag. 93.

STatuiturque vt ignaro Domino ad id prolapsa, in seruitutem sui consensisset, & qui nati essent pro libertis haberentur. Non iure bono hæc emendantur, nec integrum senatusconsultum Claudianum à Tacito refertur: quippe qui iurisconsulti partes non exequatur. Femina quę ignaro domino cum eius seruo consueuisset, conserua fiebat, & nati ex huiusmodi concubitu pro libertis habebantur. quę de matre dicuntur, Iustinianus affirmat obtinuisse. *ne ea quæ libera constituta est, vel semel decepta, vel infelici cupidine capta vel alio quocunque modo contra natalium suorum ingenuitatem deducatur in seruitutem.* quę de filiis nullibi legi: sed si pœna irroganda, quænam ea congruentior? nasci eos seruos impium est, nec in fauorem libertatis, cui præcipue Iurisconsulti, ac Imperatores, cautum voluere: liberos, illegitimum, vt qui statim matrem à serui complexibus habuerint seruam. Eruditissimus vir, liberos oriri credit, qui ex tali coniugio nascerentur: quasi ei qui in vtero sit, nocere non debeat superueniens calamitas matris. vera per se sunt, sed hic locum non habent: nam hi nunquã

L. 1. C. de senatusc. Claud. tollend.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

in vtero matrem liberam habuerunt. Idem quęrit quomodo libertus esse possit qui seruus nunquam fuit; prius mihi respondeat, quo pacto liberta rectè dicatur ea, quę haud extitit serua: hæc dico quia ipse sequitur codicem Farnesianum, vnde habemus. *vt ignaro domino ad id prolapsa, in seruitute, si consensisset, pro liberta haberetur.* Si *pro liberta* improprie, ego idem in *pro libertis.*

Pag. 94.

P*Rauisa locorum vtilitate*. Cęcus pro improuido, quod non iniuria cadit in Chalcedonenses, qui prius adiere & videre loca (vbi postea Byzanthium) iisque per imprudentiam neglectis, aduersa, & peiora legerunt: Doctissimo tamen viro placuit *parū visa*. Sed Strabo ab eo laudatus inprimis pro me facit. τυφλοὺς καλήσαντα τοῦς χαλκηδονίους ὅτι πρότερον πλεύσαντες εἰς τούς τόπους, ἀφέντες τὴν πέραν καταχεῖν τοσοῦτον πλοῦν ἔχουσαν, εἵλοντο λυπροτέραν.

Non. de doct. indag. in vº. Cęcum.

i. Cæcos vocantem Chalcedonenses quod prius ea loca aduecti, neq exerunt obtinere aduersam regionem tot bonis copiosam & steriliorem dilegerunt.

Pag. 95.

P*Ares iterum accusandi caussas esse*. Hæc mendosa non sunt, sed obscura, quæ tamen parum iuuat distinctio doctissimi viri *pares iterum accusandi caussas esse si Nero*

impe-

imperitaret: Britannico successore nullum principi meritum. Narcissus scilicet horrebat regnum Britannici quod in eum beneficia nũquam contulisset: sciebat is profecto (indeque sibi metus) eo imperatore se certam perniciem manere, ob accusatam & conuictã matrem Messallinam. *Sponsus iam & gener Domitius æquari Britannico studijs matris, arte eorum quis ob accusatam Messallinam vltio ex filio metuebatur*. Ego alia puncta adhiberem. *pares iterum accusandi caussas esse: si Nero imperitaret Britannico successore nullum principi meritum*. Et is (ni fallor) est sensus. par uifacere deberem (Narcissus ait) Nero an Britannicus regnet, nam mihi ab vtroque exitium impendit: à primo propter odium quo mater eius me perditum cupit: à secundo propter cædem Messallinę: verum tot me beneficiis Claudius prosecutus est, vt vitam potius ibi profundere debeam, vbi ei saltem caueam, & saluti sim: quod eueniet si delatione peruertam Neronem, & Agrippinam Claudio insidiantes. is postea ex prospero similis accusationis euentu, colligit id operis esse tentandum. *conuictam Messalinã, & Silium, pares iterum accusandi caussas esse*. postulaui Messalinam (inquit) insidiarum aduer-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

aduersus maritum, & ream peregi: qua de re confidenter, & iure, hos deferre debeo & possum, qui eadem machinantur. *Si Nero imperitaret Britannico successore nullum principi meritum.* pręsertim (addit) timore pœnitentiæ Claudii: nam qui filio (vt Nero) præla ti sunt semper timent ne pater resipiscat, ob idque ei solent esse ingrati & insidiãtur. hæc Narcissus. Agrippina quoque (licet alia de caussa) lentum venenum non dilegit, verens. *Si lentum & tabidum dilegisset ne admotus supremis Claudius et dolo intellecto ad amorem filij rediret.*

Tacit. lib. 11. ann.

AD LIBRVM ANN. DECIMVM TERTIVM.

Pag. 98.

S*enecæque permitteret*. Doctiss. vir suæ tantum hesitationis nos participes facit: mihi autem verba, & sententia in aperto sunt. Nero amoris vi matri iã minus minusque obtemperabat, quæ eum ab Acte distrahere contendebat, & se regendum Senecę tradit, qui eiusmodi amoribus non erat aduersus. *ne seuerioribus quidẽ principis amicis aduersantibus, muliercula nulla cuiusquam*

iusquam

iusquam iniuria cupidines principis explēte: immo ad eam rem ministros suggerebat. *ex cuius familiaribus Anneas Serenus simulatione amoris aduersus eandem libertam primas adolescētis cupidines velauerat.* τὸ *Senecaque permitteret* vt illud.

Terent. Adelph.

Æsch. . . . pater tibi permittimus,
plus scis quid facto opus est.

Vtque.

Plaut. Rud.

. . . . . Cor. equidem suadeo
vt ad nos abeant potius dum recipis.

Lib.2.

i. Timere quoque toti ciuitati ne illis digressis venirent Athenienses qui sibi non permitterēt.

i. Ne dent veniam Plateænsibus standi placitis.

i. At græci ordine procedebant & custodiebant.

i. seipsos scilicet.

Eadē est inuenire apud grecos. Thucydides. δεδιέναι δὲ καὶ περὶ τῇ πάσῃ πόλει, μὴ ἐκείνων ἀποχωρησάντων Ἀθηναῖοι, ἐλθόντες σφίσιν οὐκ ἐπιτρέπωσιν quæ sic explet scholiast. οὐ δώσωσιν ἄδειαν τοῖς Πλαταιεῦσιν ἐμμένειν τοῖς δόξασιν. *idem.* καὶ οἱ μὲν Ἕλληνες τεταγμένοι προσῄεσαν, καὶ διὰ φυλακῆς ἔχοντες *vbi scholiastes.* ἑαυτοὺς δηλονότι.

Pag. 99.

I*Nde vilis rursus Burrhus* τὸ *rursus* non est inutile si *hinc* Et *inde* accipias pro dispositione locorum, vnde Agrippina, & Burrhus cum Seneca vicissim disceptaturi fuissent: id nominis enim siue *rursum* idem valet, quod *contrà* siue *e contrario*. Et hic respicit ad sententiæ diuersitatem.

Phedr.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Phedr. Heus tu negato rursum. Terent. Eunuch. & ibi Donat.

Noster. *neque eminentes virtutes sectabatur, et rursum vitia oderat.* alibi *vt nimia nuper coercendo filio, ita rursum intemperanter demissa.* Et in historiis, *rursus bonis remanere inter legionarios, aut alares volentibus permissum*· ad hanc faciem greci dixere τὸ ἔμπαλιν. Lib. 1. ann. Lib. 4. ann. Lib. 2.

. . . . αἱ δὲ νεότητες

ἄφρονες, αἱ πολιαὶ δ᾽ ἔμπαλιν ἀδρανέες.

Posidipp. li. 1. Antolog. i. Iuuentutes insipiẽtes, canicies rursus debiles.

Burrhus autem vilis dicitur, propter manũ truncam: quod duces inualido corpore militibus contemptui sint. *superior exercitus legatum Hordeonium Flaccum spernebat, senecta, ac debilitate pedum inualidum.*

Pag. 100.

R*Efutare tenebras.* Emendet Eruditissimus vir, mihi certè placent vulgata, quę sic interpretor. Burrhus promissa nece Agrippinæ si ea facinoris conuinceretur, addit sibi tamen non placere, quod Nero perpetem noctem pergræcatus, de subito statueret de parentis morte: liquidius cum de die (postquam illam crapulam obdormierit) decernere de hac re posse.

Viuere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

V*Iuere ego Britannico*. Sunt ſine Labẽ, & εἰρωνεικῶς proferuntur. *Viuere ego Britannico potiente rerum poteram, ac ſi Plautus aut quis alius rempublicam iudicaturus obtinuerit*. Doctiſſimus vir ab iis diſtinctione, & caſtigatione diſcedit. *viuere ego Britannico potiente rerum poteram? at ſi Plautus, aut quis alius Rempubl. iudicatusue obtinuerit*. In hac delatione obiicitur Agrippinę ſtudium nouarum rerum vnà cum Plauto, callide quoque repetita eadem cum Britannico ſuſpicione. *non vetera, & ſæpius iam audita deferens, quod Britannici mortem lugeret*. quod nec ipſa diſſimulauerat. *id ſolum dijs & ſibi prouiſum, quod viueret Priuignus: ituram cum illo in caſtra*. hæc omnia refutat Agrippina ad hunc modum. quid mihi Britannicum Plautumque obiicitis? tot ſceleribus imperium filio paraui, vt quouis alio imperante nil (niſi pernicies) mihi ſit expectandum: quis enim (præter filium) inultam prætereat me ſontem, totque facinoribus infamem? *iudicaturus* id eſt. *recturus*, quia *iudicium* apud latinos aliquando eſt indiciũ regiæ poteſtatis.

Plaut. Pſeud. *Cæ. miſere miſer ſum Pſeudole. Pſeud. id te Iuppiter*

probi-

Prohibeßit. Ca. nihil hoc Iouis ad iudicium attinet,
Sub Veneris regno vapulo, non sub Iouis.

Pag. 101.

M*Vlti proprijs cum globis.* Ex *proprijs cũ globis* ni connineas videre potes quid hęc sibi postulent. at Doctiss. vir legit *inulti proprijs.* quam bene ipse viderit. quidam ascitis comitibus Neronis, (cum quibus solitus erat per vrbem lasciuire) eadem licentia grassabantur, multi propriis cum globis sine sui dissimulatione vrbem raptabant.

I*LLE an author.* Hæc lectio cæteris multũ anteit. *Ille an author constitutionis fieret, vt inter paucos & sententiæ aduersos: quibusdam coalitam libertate irreuerentiam eò prorupisse frementibus: vi an æquo cum patronis iure agerent, sententiam eorum consultarent, an verberibus manus vltro intenderent, impellerentue pœnam suam dissuadentes.* Sensus horum difficilis non est, da operam, scies. Consules metu principis abstinuerunt à relatione, licet maior senatus pars pœnam decretura videretur. ad eum tamen singula perscripserunt: ille adhibitis paucis amicorum, dubitauit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

(vt solet in concilio fieri vbi pauci & dissidentes) an sibi decernenda esset nec'ne pœna libertorum. τὸ *an* offert *hæsitauit*. solitum enim est nostro pleraque silere, quod vltro erumpant. *non ea imperatoris mandata habere Corbulo* scilicet dicebat.

Tacit. lib. 15. ann.

Terent. Eunuch.

Thras. Omnia prius experiri quam armis sapientem decet

Tacit. in Agric.

Subauditur *vti. at Britanni non virtute sed occasione, & arte ducis rati:* nempe se victos. *officijs potius non peccaturos.* intelligitur præficere. Nunc verba explicemus. qui pœnas suadebant, sic in aduersarios inuehebantur. eò iam euasimus impunita irreuerentia libertorum, vt pro despectis ab iis semper habeamur: si nobis apud vos fides non est, libertos saltem interrogate, num patronis præstent officia debita, an potius eos despiciant, & aliquando verberent: quos non pudet pro iis (à quibus sępe impulsi, & percussi) aduocatos agere, & pœnas deprecari. Cæterum libertorum impotentia non tunc primum orta, sed apud antiquiores iam licenter peruagabatur.

Id. ibid.

Plaut. Pers.

Tox. Sed ita pars libertinorum est, nisi patrono quis aduersatus est.

Nec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Nec ſatis liber ſibi videtur, nec ſatis frugi,
nec ſatis honeſtus,
Ni id efficit, ni ei maledixit, ni grato ingratus repertus eſt.

Pag. 102.

INoffenſa tot imperatorum malitia. Tria digna animaduerſione Tacitus narrat de Voluſio: ſpatium viuendi, diuitias iure partas, rationem vitæ, qua vir princeps (quod tunc mirum) tot imperatorum monſtra incolumis euaſit. Ergo legendum *malitia* non *amicitia* cum doctiſſimo viro, neque *militia* cũ Rodolpho quod verbi ſignificat τὴν κακότητα ſcelus, flagitium.

Neque is adeo propter malitiam patria caret, Plaut. Rud.
Sed dum alios ſeruat, ſe impediuit interim.

Inoffenſa malitia. Non data ſæuiendi occaſio ne tot malis imperatoribus.

HAbitas opes. alibi *tum quidquid habitũ Neronibus, & Druſis*. Doctiſſimus vir vtroque in loco legit *auitas* & *auitum*. Me vero haud pœnitet vulgatæ lectionis: quis enim mendacii me coarguat ſi dicam maiores eiuſmodi nepotum Iros fuiſſe? prȩterea Lib. 11. ann.

parta Germanico, & Claudio (quod absurdum) non continentur hoc verbo *auitum.*

Pag. 103.

H*Vc quoque & illuc volitans, plura fama quam pugna extrahere*. Syncera mihi sunt, quæ inter maculosa à Doctissimo viro censentur: is ita polit. *huc & illuc volitans, plura fama, quam pugna exterrere.* quid sit *extrahere plura fama, quam pugna*. non e tenebris eruendum. Fixum Tiridati se se non dare in casum pugnę, & vis Romana tamen erat ab Armeniis suarum partium prohibenda: itaque vt sic eos saltem iuuaret, vsurpat quod olim factum Iugurthæ. *neque prælium facere, neque ocium pati.* quodque Tacfarinati *spargit bellum, vbi instaretur cedens, ac rursum in terga remeans*. quamobrem dando famæ se prælio adfuturum, sæpius milites Romanos è castris eduxit, quam accinctis pugnæ copiam fecit. hęc his firmantur. *igitur Corbulo quæsito diu prælio frustra habitus.* τὸ *plura*, aduerbii vice, vt *arguitur pleraque Caium Cæsarem quasi incestæ virilitatis.* Et vt καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἐβοήθουν ἡμῖν ἐναντία Θηβαίοις.

Sallust.

Tacit. lib. 4. ann.

Thucid. lib. 3. i. Illi autem nobis auxiliabantur aduersa Thebanis. aduersa *vice* aduersum.

Tunc

Tunc quoque primum illecti Isichi, gens ante alias socia Romanis, auia Armeniæ incursauit. Non de nihilo Doctissimus vir sic emendauit. *gens haud alias socia Romanis*: nā qui ante socii si tum primum in societatem asciti? verum ne quid inexpertum relinquā, facillime credam hæc eò dicta fuisse, quod Isichi, qui tunc primum allecti sunt in Romanorum societatem, munia sociorum curatius, & promptius præstarent, quam cęteri, qui in eodem tractu Romanam amicitiā colebant. *socia* quę serio socios iuuabat, vt non vere consul, qui reipublicę non consulebat. *quasi aut legibus cum Silio ageretur, aut Varro consul, aut illud respublica esset.*

Pag. 105.

IBI concessam dictitans nobilitatem, pulcritudinem. τὸ *ibi* id est domi, quasi dicat, illam nūc adeo, & ibi fruor femina, qua nulla nūc pulcrior, neque nobilior. Cæterum glaucomam ab oculis suspicor habere, nam videre haud potis sum, quidnam impulerit eruditissimum virum ad hęc emendanda *dictitans.* enim aptissime dicitur de Othone qui vxorius, eoque frequens erat in vxoris mentione, pręsertim vt accenderet animum Ne-

ronis

Q. Curt. lib. 6. ronis. *nobilitatem, pulcritudinem* κατὰ τὴν ἄυξισιν. pro femina pulcra, & nobili. *incidimus in superbiam, ne dijs quibus se exæquat, nec hominibus quibus se eximit tolerabilem* de Alexandro superbo.

Antiphil. lib. 1. Antholog.
i. Ambo læsi, & medici, hic visus, ille vero incessus, alter alterius ministeriũ.

ἄμφο μὲμ πηροὶ, καὶ ἀλήμονες, ἄλλ᾽ ὁ μὲν ὄψεις,
ὃς δὲ βάσεις, ἄλλου δ᾽ ἄλλος ὑπηρεσίη.

Lib. 4. ann. Noster *recentem Liuiæ conscientiam exagitare, vt superbiam fecunditate subnixam popularibus studijs inhiare dominationi apud Cæsarem argueret.* quam tenuius si dixisset *vt Agrippinam superbam.* vel *ibi* scilicet in Poppęa. Liu. lib. 4. dec. 1. *itaque se Dictatorẽ. L. Quintiũ dicturum, ibi animum parem tantæ potestati esse.* Noster. *illum animo, & cultu magnificum, ibi se summa fortuna digna visere.*

Pag. 105.

O*Tho siue amore incautus, laudare formã elegantiamque vxoris, siue vt accenderet, ac si eadem femina potirentur, id quoque vinculum potentiam ei adijceret.* Non sibi constat (quod miror fugisse virum eruditissimum) Cornelius noster: hic enim planè dicit, Othonem iam potitum, iam maritum Poppæę, eius formam sępius Neroni laudasse, quò is eam arderet, indeque amorem eorum

rum, & congressus: alibi autem asserit, à Nerone prius adamatam, apudque Othonem fuisse depositam. *Eoque iam Poppæam principale scortum, vt apud conscium libidinum deposuerat, donec Octauiam vxorem amoliretur.* idque factum matrimonii prætextu, vt clam matrem deliciaretur. *idem Poppæam Sabinã tunc adhuc amicam eius, abductam marito demandatamq; sibi nuptiarum specie recepit.* Clarius omnia Plutarchus. ἧς ἤρα μὲν ὁ νέρων κριςπίνῳ συνούσῃ, ἔτι δὲ αἰδούμενος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, καὶ μητέρα φοβούμενος, ὑφῆκε τὸν ὄθωνα πειρῶντα τὴν ποππαίαν. Et paucis interiectis. ἀλλὰ τὴν γε ποππαίαν προμιχεύσας τῷ νέρωνι, καὶ δὲ διαφθείρας ταῖς εἰς ἐκεῖνον ἐλπίσιν, ἔπεισε: ἀποστῆναι τοῦ ἀνδρὸς: ἐλθούσης δὲ παρ' αὐτὸν ὡς γαμετῆς, οὐκ ἠγάπα μετέχων, ἀλλὰ ἤχαλε μεταδιδούς. non soluo, nec recido hunc nodum.

Lib. 1. histor.

Suet. Oth. ca. 3.

In Galb.
i. Quam quidem Nero deperibat adhuc agentem in matrimonio Crispini, sed reuerens vxorẽ & matrem timens subornauit Othonem qui Poppæã illiceret.
i. Verum cum prius Nerone Poppæam stupri sollicitasset, & spe amoris principis corrupisset, ei persuasit vt a marito diuerteret qua ad se pro vxore deducta, societate cõtentus non erat, immo ægre ferebat quod eam communicare teneretur.

Pag. 106.

IN quatum Germani regnabant. Maiores & minores Frisii erant inter Germanos: cui rei ergo dicitur Germanos fuisse Reges Frisiorum? credo id factum quod aliud sub Tiberio in vsu, tunc enim permittebantur primoribus centurionũ. *donec Olennius, e primipilaribus regendis Frisijs impositus*, donec Romanorum auaritia coacti & pacem, & imperium exuerunt, non tamen sine multa

Tacit. de morib. Germ.

Id. lib. 4. ann.

cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

cum ſtrage dominorũ. *Clarũ inde inter Germanos Friſiorum nomen, diſsimulante Tiberio damna.* Nec mihi obiicias, Corbulonem vltum iſſe iniurias, nempe publicam eorum compoſuiſſe. *Et natio Friſiorum poſt rebellionem clade. L. Aproniĳ cœptam, infenſa, aut male fida, datis obſidibus conſedit apud agros à Corbulone deſcriptos: idem ſenatum, magiſtratus, leges impoſuit.* indigenas enim par eſt eum præfeciſſe, è quibus Verritus & Malorix in ſeditione duces, ſiue reges.

Pag. 107.

QVotam partem campi iacere, in quam pecora, & armenta militum aliquando tranſmittantur? ſeruarent ſane receptos gregibus inter hominum famam. Hęc vndequaque pura ſunt: agri à Friſiis occupati, prius fuerãt militibus attributi: qui minimam eorum partem (reliquo neglecto) pecoribus, & armentis deſtinauerunt. hinc Boiocalus vt vſurpata retineret, ita contendit. Maior agrorum pars vnde nos exigitis, numquam fuit à gregibus depaſta: proinde nos ex iis deturbari, nec æquum eſt, nec vobis vtile: non deprecor tamen, quin eam partem reſtituamus, in quam homines recordentur vllo vnquam

quam tempore, pecora militum fuisse transmissa *receptos*. hoc est exceptos, passim apud Iurisconsultos

Plaut. Trinumm.

..... posticulum
Hac recepit quum ædes vendidit.

Gell. lib. 17. cap. 6.

Quando mulier marito dotem dabat, tum quæ ex suis bonis retinebat, neque ad virum transmittebat, ea recipere dicebatur.

E*T commotus his Auitus*. Nonnunquã de precantium miseremur, quos tamen nequimus facere compotes voti: sic Auitus erat in clementiam pronus, & (absque imperator foret) tam iustis miserorum precibus indulgeret: at Nero eiusmodi agrorum possessionem iam Frisiis denegauerat. *Frisiis decedere agris iußit*. quid igitur Auito restabat, nisi Ansibarios à se dimittere mitioribus verbis? *patienda meliorum imperia*. τὸ *commotus*. Eodem sensu *ingressusque defensionem commoto maiorem in modum Claudio, Messallinæ quoque lacrymas exciuit*. ad vltimum inter Boiocali preces, quam consona sacris literis hæc. *sicut cælum dijs ita terras generi mortaliũ datas*. illæ enim *cælum cæli domino, terram autem dedit filijs hominum.* Tacit. lib. 11. ann.

IN qua moriamur. Eruditissimus vir hanc lectionem vt à libris, fouet. *deesse nobis terra in qua viuamus potest, in qua moriamur non potest*. verum si Phalereum consuluisset non bis τὸ *potest* hic desiderasset. σὺ δ' αὐτὸν καὶ ζόντα ἔλεγες κακῶς, καὶ τὴν θανόντα γράφεις κακῶς.

i. Tu de illo viuo dicebas male, & nũc de mortuo scribis male.

verba sunt alius scriptoris, ad quę sic ille. χρῆσις δὲ τῶν τοιούτων κώλων ἐπισφαλής, οὔτε γὰρ δεινῶς λέγοντι ἐπιτήδεια: ἐκλύει γὰρ τὴν δεινότητα ἡ περὶ αὐτὰ τερθρία καὶ φροντίς. hoc est, vsus horum membrorum lubricus est: non enim aptus est acriter dicenti: nam nimia circa eiusmodi cura, dissoluit grauitatem.

ET minæ quidem hostiles in ipsos vertebantur. Pedem ne referas, tritum est iter, frustraque scrupulos hic timemus: quis enim aptius τὰς μεταβάσεις faceret? *& minæ quidẽ hostiles in ipsos vertebantur*. scilicet in Cattos ex voto Hermundurorum. *At Ciuitas Iuhonum socia nobis malo improuiso afflicta est*. institutum quod iterasse noster veritus non est. *Agitur in exilium tanquam quæ viderat pertuleratque*. *Proprio odio*. At *Numisium Thermum prætura functum Tigellini simultatibus*

Lib. 16. ann.
Lib. 1. hist.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tibus dedit. adde. *per secordiam præfecti quem nota pariter & occulta fallebant: sed tum e libertis Onomastum futuro sceleri præfecit*. Eiusmodi autem voti susceptio, vel Gallis per quam familiaris fuit: adi ad doctissimum Imperatorum. Lib. 6.

(:)

AD LIBRVM ANN. DECIMVM QVARTVM.

Pag. 110.

A*C postquam frustra oblata sint.* τὸ *oblata*, depromtum est e prima antiquitate.

. . . . . ita plorando, orando
Instando, atque obiurgando me obtulit vti eam
Veniam darem.

Cæcil. Plot. apud Gell. lib. 2. c. 23.

Agrippina rebus nouis inhiaueret (delator ait) & omnium studia ad eam rem sperauerat: verum tentando, & eos ad facinus impellendo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

pellendo, frustra fuit. Cæterum Thucydides etiam habitus est captator veterum verborum: cuius instituti Sallustium scimus non pœnituisse. Halicarnass. ad Amm.

Et verba antiqui multum furate Catonis.

C*Laudianorum temporum oblita insectatione.* non oblique immo aperte mihi sordet *obliqua* in comparationem *oblita*: quũ non circuitione, sed palam Nero Claudium carperet. *certe omnibus rerum verborumque cõtumelijs mortuum insectatus est, modo stultitiæ, modo sæuitiæ arguens.* Suet. ca. 33 Oblitus ergo Nero quã multus olim fuerit in patris insectatione, omnia flagitia quę ipsi iam vitio dederat, nũc matri impudenter affingit.

N*Amque & naufragium narrabat.* doctissimus vir mallet *iamque*, qua de caussa ipse scit. verũ hęc de superioribus pendent. *publica fortuna extinctam referens, namque, & naufragium narrabat.* Nero quo persuaderet matrem casu extinctam qui in rẽ omnium esset, naufragium vt fortuitum narrabat.

Pag.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Pag. 111.

ASsistentibus familiaribus, cohors abscesserat, & mærens Burrus, ac laudans. Recte sensit vir Doctissimus diuersa spectacula Suetonio & Tacito scribi : res docet : vnũ enim celebratũ est prefecto prætorii Burro, cui nunquã collega. *Ciuitati grande desideriũ eius mansit per memoriã virtutis, & successorũ alterius segnẽ innocentiã, alterius flagrãtissima flagitia, & adulteria: quippe Cæsar duos prætorijs cohortib⁹ imposuerat.* alterũ vero post eius mortẽ sub Fenio, & Tigellino. *simulq; præfecti prætorio citharã sustinentes.* De emẽdatione non oppido laboro. De sensu Cornelii hæc dicam. Imperator, milites, tribunos, ipsumq; Burrum prefectum aliò oblegabat, familiaribus tantum facta copia assistendi, idque vt maiore speciè libertatis, homines in iuuenalibus lasciuirent, mox seditione forsan perterritus, scenas (nisi milite septus) non ingrediebatur: quod Suetonius recenset, nostro alibi non reclamante *ac sæpe à militibus verberaretur, qui per cuneos stabant.*

Suet. c. 21.

Ibid.
Lib. 16.

NEC dum insignis ætatis nati. leuiter hic mihi placeo, sed ab instituto nõ est temere discedendũ. Nero coæuos adolescẽtes

(nam

(nam ad id temporis inter eos erat) apud ſe cogebat, qui verſibus eius ſuos, vel cõtra cõ cinnarẽt. *nati inſignem ætatem,* ἀντίπτωσις *vt nihil abnuentem dum dominationis apiſceretur*. notat vir eruditiſſimus diſcordiã inter Suetonium, & noſtrũ, nec obuiam it: mihi Cornelius ſuæ opinioni prętendit potiora: quod author è ſtylo præcipue depræhendatur, liturę vero, & ſupplementa parum valent ad ſcriptorem coniiciendum. Tacit. lib. 5. ann.

VT q; contraria aſſeuerantium diſcordiæ. Nõ cuiuis patent: poſt epulas adhibebãtur Philoſophi diuerſarũ partiũ: qui nõ eo cõmittebantur: vt ex eorum altercationibus princeps imbiberet aliquid ſeriũ, aut faciens ad virtutẽ, ſed contra ex nimiis eorum contentionibus luſus ei riſuſq; intendebatur. *nec deerant qui voce vultuque triſti inter oblectamenta regia ſpectari cuperent.* τὸ *vtque* ſimilitudinis eſt nota.

Pag. 112.

QVam clariorem effecit. Contenditur hic Seruilius cũ Domitio: ille doctrinæ, & probitatis notæ, hic eruditus, ſed impurus; Domitius (ſupra animum poſtulationibus

bus

Tacit. lib. 4. ann. bus deuotum) auidus erat. *quoq; facinore cla-*
Ibid. *rescere*, illumque mirabatur nemo *quod diu egens & parto nuper præmio male vsus, plura ad flagitia accingeretur.* Seruilius autem totus ab eo discedebat *diuersus morum*. nec dissimilis à Terentiano Micione.

In Adelph.

Clemens, placidus, nulli lædere os, arridere omnibus.

Elegantia vitæ μεταφορικῶς quæ vitiis intacta, & à bonis electa sit. Quam ob rem genus vitæ Seruilii per se clarum, clarius euadebat ex deterrima Domitii comparatione: Sic Cæsarem cum Alexandro si compares (militiæ alioquin pares) vnius clementia per alterius sęuitiam illustior habetur *quam clariorem effecit, vt par ingenio, ita morum diuersus*.

QVoties populus Romanus sederet, nulla cuiquam ciuium necessitate spectandi. hæc dicuntur, vt nec pętextu antiquitatis Nero vti valeat: quasi dicant. quid ad ista Nero? num se defendet quod sedens olim populus spectauerit? esto: sed nobis obsecro respondeat an antiquitus (quod nunc fit) homines spectare cogerentur. Potes igitur pętere castigationes. Verum qui nouum Ro-

mę

mæ huiuſmodi certamen? *Varia fama vt cuncta ferme noua*. Vel quo pacto Nero id primus celebrauit? *Instituit & quinquennale certamen primus omnium Romæ more græco, triplex, muſicum, gymnicum, equeſtre*. Pompeius certe in dedicatione ſui Theatri, edidit muſicũ, gymnicum, & equeſtre certamē καὶ ἐν τε ἐκείνῳ θεὰν καὶ μουσικῆς, καὶ ἀγῶνος γυμνικοῦ, κἀν τῷ ἱπποδρόμῳ καὶ ἵππων ἅμιλλαν. Nero primus ſanxit vt quolibet quinquennio celebraretur. Suet.ca.12. Dio.lib.39. i. & in eodem ſpectaculum muſicæ, & certaminis gymnici, & in hippodromo equorum certamen exibuit.

AN *iuſtitiã augurij*. Securus corruptionis hæc attrecto. Res Romana ſtabat legibus & armis.

. . . . *pacis imponere morem*
Parcere ſubiectis & debellare ſuperbos. Virg. 6. AEneid.

Hinc ſpectaculis detrahentes dicunt, his vtraque peſſum ire. de armis. *niſi vt corpora quoque nudent, & cæſtus aſſumant, eaſque pugnas pro militia et armis meditentur*. de legibus. *an iuſtitiam augurij, & decurias equitum, egregium iudicandi munus expleturos?* leges enim diuina humanaque complectuntur. ὁ νόμος πάντων ἐστὶ βασιλεὺς θείων καὶ τε ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Chriſipp. de leg. i. Lex eſt omnium diuinarum humanarumq; rerum regina.

recenſent vero patricios ac equites, quod hos Nero præcipue ſcena dehoneſtauit,

uit, quodque hi tunc temporis humani diuinique Iuris iudices erant. Cæterum *iustitia* pro *iure*. τροτότυπον ἄντι τοῦ παραγωνοῦ *Iuri operam daturum prius nosse oportet vnde nomen iuris descendat: est autem à iustitia appellatum*. idque noster fecit Thucydidis authoritate καὶ ἐλθόντων τῶν πρέσβεων ἀπὸ τῆς συμμαχίας. *vbi Scholiastes*, ἄντι τοῦ ἀπὸ τῶν συμμάχων. nostri eadem. *ignauiam, & vana ingenia*. Adde si placet. *ibi concessam dictitans nobilitatem*. Sed nihil opus circuitione, audi Virgilium vnde noster sibi sumpsit.

i. Primitiuum loco deriuatiui.
Vlp. li. 1. DD. de iust. & iur.

Lib. 1.
i. Et cum venissent legati à societate.
i. Pro à socijs.
Sallust. Catilin.

Lib. 1. AEn.

O Regina nouam cui condere Iuppiter vrbem,
Iustitiaque dedit gentes frenare superbas.

Hæc AEneas, quo vidente ipsa

Iura dabat, legesque viris.

Optime *frenare* quia iura vinculum ne in flagitia ruamus. consentaneum est igitur eos sic dixisse. an proceres id est patricios, curatius executuros quę pertinent ad augurii ius, an equites quę ad munus iudicandi?

GRæci amictus. declino vestigia corrigentis. *quos plerique incesserant*. Conuiciis scilicet: hæc ea de caussa dicuntur, quod sub

Nero-

Nerone græci habitus vsurpatio, desuetudine vitio dabatur. postquam scilicet Pompeius gręcos ludos græco (vt reor) apparatu celebrauit. Dio lib. 39.

Corpore toto polluisset. Eruditissimus vir loto: sed primum ἐμφατικώτερον: quippe quod Nero mẽbris omnibus impurus esset. Suet. c. 29. *suã quidem pudicitiã vsq; adeo prostituit, vt contaminatis pene omnibus membris*. Et inde cæteros suo modulo metiretur. *ex nonnullis cõperi persuasissimum habuisse eum, neminem hominem pudicum, aut vlla corporis parte purum esse*.

Pag. 113.

Pars Nipolique, & Aristobolo. Multa Regum nomina apud omnes perierunt: quędam vni alteriue tantum dicuntur, ita vt forte Nipolis iste soli Tacito memoratus est: quapropter non dicam maculas hic irrupisse: immo μεταξυλογία (quam etiam parenthesim dicunt) vulgata sic iuuem. *Pars Armeniæ vt cuique finitima (pars Nipolique, & Aristobolo atque Antiocho) parere iussæ*. τὸ *iussæ*. Ex mera significatione rei, nam in plures

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Thucyd.
i. Populus autem ſyracuſanorũ multum inuicem contendebant.
Ad Amm.
i. præpoſito enim ſingulari nomine populum, conuertit orationem ad rem ſignificatam.

partes Armenia tunc diuiſa ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἐριδιῆσαν ad quæ Halicarnaſſeus. προθεὶς γὰρ ἑνικὸν ὄνομα τὸν δῆμον, ἀπέστρεψε ἀπὸ τούτου τὸν λόγον ἐπὶ τὸ σημαινόμενον πρᾶγμα. Eadem poeta.

Pars Scythiam, & rapidum Cretæ veniemus Oaxem.

Phaler.
i. coniunctiones autem ſtructurã magnificam reddunt.
Lib. I.
i. Cum tandem veniſſent vltimi ex Lacedæmone legati, Ramphiuſq; & Meleſippus & Ageſander.
Terent. Adelph.

Verum non parum turbat illa prima coniunctio *Nipolique*. Tu tamen haud ignoras coniunctiones magnum quid facere in cõpoſitione. οἱ μὲν σύνδεσμοι τὴν σύνθεσιν μεγαλοπρεπῆ ποιοῦσι ſciſque τὴν μεγαλοπρέπειαν noſtro in deliciis eſſe: cui Thucidides eiuſmodi commodauit. ἀφικομένων τῶν τελευταίων πρέσβεων ἐκ λακεδαίμονος, ῥαμφίου τε, καὶ μελησίππου, καὶ ἀγησάνδρου.

Sed quid moror externa?

Get. quod mihique, heræque, filiæque herili eſt.

Tacit. lib. I. ann.

Dum Auguſtus ætate validus, ſeq;, et domum & pacem ſuſtentauit.

Tacit. in Agric.

SIluas populatus. meo periculo repudia *ſiluras*: τὸ enim *populari ſiluas* nil aliud eſt, quam Britannos populari, qui ſiluas incolebant. *Veniunt à lateribus ſuis extruſi.* Et *nam vt ſuperaſſe tantum itineris, ſiluas euaſiſſe*. hæc de Agricola, qui (vt Verannius) morte prohibitus non eſt, quin bellum vlterius proferret:

ret: immo cæsis fortissimis in siluis, cęterisque tandem profligatis, aperuit Caledoniam. *quomodo siluas* (milites alloquitur, & simillima comparatione in hostes accendit) *saltusque penetrantibus fortißimum quoque animal robore, pauida, & inertia ipso agminis sono pelluntur, sic acerrimi Britannorum iam pridē ceciderunt, reliquus est numerus ignauorum, & metuentium.* Cęsar *cum siluas impeditas, vallo atque fossa munierunt.* Strabo πόλεις δ' αὐτῶν εἰσὶν οἱ δρυμοὶ, περιφράξαντες γὰρ δένδρεσιν καταβεβλημένοις εὐρυχωρῆ κύκλον, καὶ αὐτοὶ ἐνταῦθα καλυβοποιοῦνται, καὶ τὰ βοσκήματα κατασταθμεύουσι οὐ πρὸς πολὺν χρόνον.

Lib 5.

Lib.4.
i. Eorum autem ciuitates siluæ sunt: circumsepientes enim arboribus deiectis latum ambitum, & ipsi tuguria sibi ponunt stabulaq; armentis non tamen ad multum tempus.

Pag. 114.

N*Otam esse subuersæ coloniæ.* Vitio non assignem τὸ *subuertendæ* doctissimi viri castigationem: verum vulgata non deleo nisi cum iam fuerit conclamatum. *subuersæ* pro *subuertendæ* vt ἀπωλόμην loco ἀπόλλυμαι. quia ἐναργέστερον αὐτῇ τῇ συντελείᾳ ἐστί.

Demet. Phaler.
i. Perii.
i. pereo.
i. quia euidētius est propter ipsam perfectionem.

Agorost. iam hercle tu peristi, nisi illam mibi
tam tranquillam facis
Quam mare est olim cum ibi Alcedo pullos
educit suos.

Plaut. Pœn.

Lib. 11. ann.

Noster de Messallina adhuc viua *suadebat ne percussorem opperiretur, transisse vita.* Vel malus ille dæmon Simius (pro viribus) prophe-

phe-

phetarum, vſurpat eoſdem dicendi modos illi enim כת־בבל השׂרודה de Babylone à Dario Medo, & à Cyro Perſa vaſtanda. ad hanc faciem quoque femina illa ſapiens, verba facit cũ Ioab Dauidis duce הבה ראשו מטלך אליך loquitur de Seba, qui nondum fuerat capite truncatus.

Pſ. 138. & ibi Gebe brard. i filia Babylonis va ſtata.

Reg. 2. 20. i. ecce caput eius proiectum ad te.

ET *deferentes in tutum præda, & aliorum inſignes petebant.* Poſſumus abſque caſtigationibus hæc interpretari. Barbari Verulanium populantur pręſidiis non firmatum, ſpoliiſque depoſitis in loca tutiora, ſe ſe accingunt ad municipia eius generis diripienda lęti copia prędę & clariſſimi Britannorum ob tot felices euentus ſic inter Germanos Friſii poſt cędem Romanorum. *Clarum inde inter Germanos Friſiorum nomen diſſimulãte Tiberio damna, ne cui bellum permitteret.* At poſitiuum pro ſuperlatiuo accipiendum eſt, vt contra ſit πότε δὲ τὸ ὑπερθετικὸν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ, ὡς τὸ δικαιότατος κενταύρων Sane Plautus id vſurpauit vice comparatiui.

Tacit. l. 4. ann.

Plutarch. in Hom. aliquando ſuperlatiuum pro ſimplici vt illud, iuſtiſſimus centaurorum.

Tran. . . . . . Speculo claras clarorem merum.

Moſtell.

Vel *inſignes aliorum* pro *inſignes alijs*. nempe gloria famaque fuſę legionis, totq; ſucceſ-

ſuum

suum. *Phisconem & Sardanapalum tacendum qui nisi insignes libidinum alias reges nemo nosset*. quæ Tertulliana mutuaui a doctissimo viro. Ad vltimum adtexere libet τὸ μεγαλοπρεπὲς hic à Tacito neglectum non fuisse *spoliant* deinde *petebant*. Exemplo Thucidides sit, qui dicto ἐλειποψυχειστὲτε *Non addit* καὶ ἔπεσεν *Sed* καὶ πεσόντος αὐτοῦ *quod (ait Demetrius)* πολὺ μεγαλειότερον, ἢ εἴπερ τῆς αὐτῆς πτώσεο, ἔφη, ὅτι ἔπεσεν.

Tertull. de Pall.

Lib. 3.
i. animi defectu captus est.
i. Et cecidit.
i. eo cadente.
i. multo magnificẽtius, quam si eodẽ casu dixisset quod cecidit.

T*Anquam reddituri*. A doctissimo viro habemus *reddituris*. sed à vulgatis nõ diuellor: dare enim supplicium alicui, est pœnas luere.

. . . Et te vltro accusabis, et ei dabis
Vltro supplicium.

Terent. Eunuch.

Interea vsque illi de me supplicium dabo.

Id. Hea ut.

Quid igitur erit impedimento ne accipiamus *reddituri* dandi significatione? id vel Iurisconsulti fecere, quibus est cordi proprietas verborum. *Hæres meus damnas esto Lucio Titio Stichum seruum meum reddere. Cascellius ait deberi, neque id Labeo improbat, quia qui reddere iubetur, simul et dare iubetur*. quã Plauto quoque præcipue debemus.

DD. de verb. signif.

M. emistin'. de adolescente has ædes? quid taces?

Vbi

Ubi nunc tute habitas, Ca. emi atque argentum.

Dedi minas quadraginta adolescenti ipsi in manum.

M. Dedistin argentum? Ca. factum, neque facti piget.

M. Ædepol fidei adolescentem mandatum malæ:

Dedisti ne hoc pacto ei gladium qui se occideret?

Quid secus est, aut quod interest, dare te in manus.

Argentum amanti homini adolescenti, animi

Impoti qui exædificaret suam inchoatam ignauiam?

Ca. Non ego illi argentum redderem? M. non redderes.

Cæterum ex illis verbis *damnas esto* disce quam proprie & signanter Virgilius locutus sit

Ecl. 5. . . . . . . *Damnabis tu quoque votis.*

Pag. 115.

I*Ncuriosos, & omni ætate ad bellum versa.* Casuum varietas hæc adduxit in macu-

lę

læ ſuſpicionem: ſed quam bene Thucydides dicat. τοῦ τε χορίου τὸ δυσέμβατον ἡμέτερον νομίζω, ὁ μενόντωμ ἡμῶμ σύμμαχον γίγνεται, ὑποχορήσασι δὲ καὶ χαλεπὸν ὂμ εὐπορον ἔσαι μηδενὸς κωλύοντος. Erit autem ſenſus. Britanni laborabant inopia commeatuum, quod erant ſuopte ingenio alieni ab agricultura, & ea tempeſtate omnes arma induerant, vnde ſerendi neglectus. *omni ætate ad bellum verſa* Græci dixiſſent πανδημεὶ. Non temere igitur *incurioſos* Et *omni ætate ad bellum verſa*.

Lib. 3. i. aſperitas autem loci, eſt in rem noſtrã nam ea nobis reſiſtentibus pro nobis militabit cedẽtib⁹ vero (licet difficilis) facilis erit nemine pronibente. Latine eadem caſuum diuerſitas diſcerni non poteſt: at a ſecundo ad tertiũ tranſitur.

μενόντωγ, ὑποχορήσασι.

NVllum prælio finẽ expectarent. Non ἀκύρως *prælio*, verum pro ea pugna, qua *octoginta millia Britannorum cecidiſſe tradunt*. Tot enim occidione ſublatis, quid reſtabat niſi vt cæteri ſe ſuaque Romanis permitterent? quæ res finis prælii bellique penitus fuiſſet, quapropter Iulius Claſſicianus Suetonio diſcors, aduerſus eum ſcribebat: deditionem minimè futuram, propter ſęuitiam & ſuperbiam legati: proinde ſi eam deſiderent, Suetonio à ſe eſſe ſuccedendum, qui mollibus conſultis hoſtes alliceret. *diſperſerat que nouum legatum opperiendum eſſe, ſine hoſtili ira, & ſuperbia victoris, clementer deditis conſulturum*. Vel *prælio* vſurpatiue pro *bello*, vt *bellum* pro *prælio*. noſter *quibus tam*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

anceps belli fortuna quamuis prospero fine equites afflictauerat. dicuntur de pugna inter Flauianos, postquam bellum inter eos non est extinctum. idem Homerus

Miad. lib 3. i. Venisti e bello, vtinam illic periisses à viro domitus forti.

ἤλυθες ἐκ πολέμου, ὡς ὤφελες αὐτόθ᾽ ὀλέσθαι

ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ.

Helena increpat Alexandrum, quod singulari pugna ignauiter cum Menelao certauisset.

C*Vius aduersa prauitati ipsius*. Iniquam conditionem ducum. ab hac iniusta imputatione Carthaginienses non abhorruere: at Pericles ab eiusmodi barbaria remotos voluit Athenienses: ita enim dicit ad inuidiam declinandã ob morbũ diuinitus immissũ immerito ea de re vobis odio sum.

Thucyd. lib. 2. i. nisi etiam quando res inopinato succedunt id mihi acceptum fertis.

εἰ μὴ καὶ ὅταν παρὰ λόγον εὖ πράξητε, ἐμοὶ ἀναθήσετε

felicitatis vos me authorẽ vestræ non facitis, qui itaq; mihi mala vestra imputare libet?

Pag. 116.

S*Enatusque in quo ipso*. Optima, verum sic distincta. *Concursu plebis, quæ tot innoxios protegebat, vsque ad seditionem ventum est: senatusque (in quo ipso erant studia nimiam seueritatem*

ritatem aspernātium) pluribus nihil mutandum censentibus. priora de seditione plebis, posteriora de discordia patrum: alterum per hæc. *sed obtemperari non poterat conglobata multitudine, saxa ac faces minitante.* alterum his clarum fit. *Sententiæ Caßij vt nemo vnus contraire ausus est; ita dissonæ voces respondebant, numerum aut ætatem, aut sexum, aut plurimorū indubiam innocentiam miserantium.*

Pag. 117.

T*VM primum reuocata ea lex credebatur (quæ haud perinde exitium Antistio quam Imperatori gloriam quæsiuit) vt condemnatus à senatu, interceßione tribunicia morti eximeretur.* Nero admisit delationem Cossutiani, non vt Antistium peruerteret, sed vt damnatum sua intercessione liberaret, indeque sibi clementię gloriam conciliaret, *quæ* scilicet reuocatio maiestatis ob carmen famosum *quæsiuit.* sed id frustra cecidit, præualuit enim sententia Thraseę, qua exilium, non mors irrogabatur. *interceßione tribunicia.* Nimirū Neronis, qui eo modo tribunus, quo Augustus. *Et ad tuendam plebem tribunicio iure contentum.* Nec falsus est animi Cossutianus, qui coniecit ea reuocatione Neronem Tacit. li. 1. anna.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

clementiæ decus affectasse. *Cæterum se qui seueritatem decernentium impediturus fuerit.* Postremum quid nos vrget vt cum ingenio sissimo Mercero legamus. *qua* Et faciamus Capitonem gnarum huius Neronianę calliditatis? an is vbique (vt in nequitiis) apertus

Sallust. Catil.

Tum primum reuocata ea lex credebatur, quæ vt, *sed antea item coniurauere pauci contra rempublicam, in quibus Catilina fuit, de qua, quam verissime potero dicam.*

A*T qui infamiam secutus.* Nero amabat eos qui flagitia Venerea dissimulabant: eaque de caussa iis cætera scelera plerunque missa fecit. *ex nonnullis comperi persuasissimum habuisse eum, neminem hominem pudicum, aut vlla corporis parte purum esse: verum plerosque dissimulare vitium, & calliditate obtegere: ideoque professis apud se obscœnitatē cætera quoque concessisse delicta.* Tigellinus itaque apertę, & perditissimę luxuriæ vir, ea de re præfectura donatus est.

Suet. ca. 29.

Pag. 117.

Lib. 1.
i. vti etiam figura quæ interiectio vocatur.

P*RO cognatis moribus.* Multum defero μεταξυλογίᾳ & Hermogenes suadet. καὶ τῷ σχήματι χρῆσθαι τῷ κατ' ἐπεμβολήν. Scribo igitur. *Sofonium*

Tigel-

Tigellinum, veterem impudicitiam, atque infamiam in eo secutus, ac quæ illi (pro cognatis moribus) fuere. Hæc *pro cognatis moribus*, id est propter similes mores, ad impudicitiam referenda sunt, & ad alia vitia Tigellini, vt caussa pręcipua, qua ei Nero sic indulserit: ambo enim crudeles & impudici: de Nerone tonsoribus notum est. Tigellinum hic habes impudicum, crudelem alibi: *crudelitatē mox, deinde auaritiam, & virilia scelera exercuit*, Dixi *pro cognatis moribus*. dictum vice, propter similes mores, affirmo. Tacit. lib. 1 hist.

Pyth. Ego pol te pro istis dictis & factis scelus vlciscar. Terent. Eunuch.

In culpa autem Cornelius non est si nonnunquam metaphoras vsurpat. αὐταὶ γὰρ μάλιστα καὶ ἡδονὴν συμβάλλονται τοῖς λόγοις, καὶ μέγεθος. nec nimis remota metaphora is vsus est: quando Germani sic appellati sunt propter morum similitudinem cum Gallis. διὸ δικαίως μοὶ δοκοῦσι ῥωμαῖοι τοῦτο αὐτοῖς θέσθαι τοὔνομα

Demetr. i. ipsæ enim orationem in primis impertiunt magnificentia, & voluptate.

Strab lib. 6. i. qua de re merito mihi uidentur hoc nomine à Romanis nuncupati.

N*isi forte aut te Vitellio.* Senecæ verba fuerunt. *Sed vterque mensuram impleuimus, & tu quantum princeps tribuere amico posset, & ego quantum amicus à principe accipere*

pere. Quæ Nero ſtudens impugnare, his innititur: tu (quæ tua modeſtia) dicis me tibi ea donaſſe, quæ princeps in amicū conferre valuit; ego vero conſcius mihi ſum, id à vero procul eſſe, quia nonnullos libertinorum te video multo ditiores: ſed quod à me nondū factum eſt, fiet vtique, nec in longum ducetur. an fulgore magiſtratuum te putas Vitellium anteire? erras ſi id credis Seneca: ille enim iā tertium conſul: an me Claudio beneficētiorē? At is maiora contulit in amicum. Proinde verū non eſt, vtroſque nos menſurā impleuiſſe, nam Claudius plura donauit, & plura Vitellius accepit. De Vitellii potentia ſub Claudio imperatore, Suetonius hæc.

In Vitell. *Mox cum Claudio principe duos inſuper ordinarios conſulatus, cenſuramque geſsit: curam quoque imperij ſuſtinuit abſente eo.* In his multus fui, quod obſcura viſa ſunt doctiſſimo viro.

Pag. 119.

HIS (haudquaquam Nero pœnitentia flagitij) coniugem Octauiam reuocauit. Aldus & Puteloanus ita diſtinxere, quod potius eſt emendationibus e regio codice deductis. mens eſt: Nero abhorrens ab Octa-

uia,

uia, & perditus amore Poppææ, ea instigante vxorem amolitur, & in Campaniam pellit: postea reuocat, non quod facti pœniteret (erant enim etiamdum integræ caussę expulsionis) sed populum verens cui talia non probabantur. *inde crebri questus, nec occulti, per vulgus cui minor sapientia, & ex mediocritate fortunæ pauciora pericula.* Non ergo sua sponte reuocauit, sed timore populi, nam si vltro, sententiam mutasset, quod exigit τὸ *pœnitentia flagitij*. Gellius *pœnitere tum dicere solemus, cum quod ipsi facimus, aut quæ de nostra voluntate nostroq; consilio facta sunt, ea nobis post incipiunt displicere, sententiamque in ijs demutamus.* Lib. 17. ca. 1.

D*Eosque tandem venerantur*. Valla negat *tandem* ornatus caussa apud veteres inueniri: idque aduersus authoritatem Quintiliani: Ego litem meam non facio: Doctissimus vir ei fauet dum in notis ad annales ait se nescire quò *tandem* pertineat: mihi vero pertinere videtur ad intentum populi desiderium, vt Octauia reuocaretur; cuius tandem compotes diis gratias egerunt.

Repe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

R*Epetitum venerantium.* Per appositionem *itur etiam in principis laudes repetitum venerantium* τὸ *repetitum* vt *et libertatis improspera repetita.* At ea repetitio fiebat (reor) ad hunc modum. *Auguste Claudi dij te nobis præstent, dictum sexagies: Claudi Auguste. principem te, aut qualis tu es, semper optamus: dictum quadragies.* Vel, si id mauis, dicta sunt per Synecdochen quidã. συνεκδοχὴν *vocant cum et in cõtextu sermonis quod tacetur accipimus.* vt *carmẽ* siue quid simile suppressum sit. sic ἐτρώθη καιρίαν non addito πληγὴν eiusdem generis sunt.

Tacit. lib. 1. ann.

AElian. lib. 12. ca. 3. Var. hist.
i. vulneratus est mortali.
i plaga.
Hom. 6. Iliad.
i. multa in diuitis.
Thucyd. lib. 3.
i. iaculatus est in nudas
i. partes scilicet.

πολλὰ δ᾽ ἐν ἀφνειοῦ.

Vbi desideramus domo. similia sunt ἐσηκόντιζεν ἐς τὰ γυμνά. *vbi Scholiastes* μέρη δηλονότι.

A*T si desperent.* Aut mihi non odora vis, aut hic nil subolet corruptionẽ. Callide Poppęa perniciem Octauię molitur, quam quo efficacius instruat, metum sollicitat Neronis, eo (inquit) res tuæ Nero euasere, vt Octauiæ, aut tibi cadendum sit: nec te lactet, quod facile sedasti priorem plebis motum: id enim contigit, quia nondum populus desperauerat de vestra reconciliatio-

ne:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ne nunc destaudatus spe concepta, Octauiæ profecto maritum dabit, vnde tibi exitium manifestum. Vera nobile scortum dicebat: nam (vt missum faciamus quid sequatur si quis studiis populi ducat filiam imperatoris) non credebatur ciuilia sapere, cui coniunx esset de Cęsarum domo: quamobrem Tiberius nuptum minime locat Agrippinam, quę secundas nuptias postulabat. *Sed Cæsar non ignarus quantum ex republica peteretur, ne tamen offensionis, aut metus manifestus foret sine responso quanquam instantem reliquit.* Idem per eadem implacabilis erat Asinio Gallo. *Non ideo iram eius leniuit, pridem inuisus tanquam ducta in matrimonium Vipsania M. Agrippæ filia, quæ quondam Tiberij vxor fuerat; plusquam ciuilia agitaret.* Quæ nec fefellere præpotentes Claudii libertos *nec enim occultum quod post tale matrimonium superasset.* Quid Corneli? mors Claudii, & rerum mutatio.

Tacit. lib. 4. ann.

Id. lib. 1. ann.

Id. lib. 11.

MOri iubetur cum iam viduam, & tantum sororem testaretur, communeque Germanici, & postremo Agrippinæ nomen cieret, qua incolumi infelix quidem matrimonium sed sine exitio pertulisset. Octauia nuntio mor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tis accepto, vt aliquà ſe ſe illinc redimeret, ait, ſe ſpem matrimonii cum Nerone penitus abiecisſe, nec vnquam postea vxoris, ſed ſolum ſororis nomen vſurpaturam: hæc iaciebat, ſed apud ſurdas aures: inde in deſperationem verſa, Germanicum inuocabat: ſolent enim miſeri inter extrema deiecti eos deſiderare, per quos (ſi viuerent) certa ſpes euadendi.

Senec. in Troad.

Seruire græco pateris Andromachen iugo

crudelis Hector.

Nec finem in Germanici nomine faciebat, ſed Agrippinam quoque appellabat. viueres vtinam ò Germanice columen familiæ noſtræ, vel tu ſaltem ò Agrippina, qua viua ſi non omnino felix fui, mihi tamen exitium non imminebat. Plus igitur (vt vides) ſibi pollicetur de Germanico, quam, de Agrippina, ille vndique pius, hæc nouerca: nec amens Octauia. *Quæ quamuis rudibus annis, dolorem, caritatem, omnes affectus abſcondere didicerat*, Vt fictę Agrippinæ caritati fidem adhiberet. *At matris ira nulla munificentia leniri, ſed amplecti Octauiam,*

Tacit. lib. 13. ann.

cre-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

crebra cum amicis secreta habere. Cęterum hinc existimet lector non de nihilo doctissimum virum aliosque ad castigationes confugisse: nimium vtique tacet Tacitus noster.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

AD LIBRVM ANN. DECIMVM QVINTVM.

Pag. 123.

S*E nisi victoribus immitem esse*. Milites, qui ducem Corbulonem cum Pæto mutauerant, falsis nominibus vtebantur: Corbulo sęuus dicebatur, quia veram militiam reuocabat: Pœtus, mitis, quod legiones *promiscuis militum commeatibus infirmauerat*. Hæc omnia Corbulo nunc vlciscitur. redite (ait amara irrisione) ad vestrum clementissimum ducem: quid rei vobis est cum me sęuo, qui solis victoribus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ęquus, victos angue peius ſemper odi?

A *Dieciſſe deos dignum Arſacidarum.* Morbis deſperatis quale quale reme diũ nõ dedecet adhibere, illudq; inde mihi petam, vnde toties ſuggeſtum eſt: ſcilicet à Parentheſi: *Sed opperiendos ſibi fratres Pacorum, & Tiridatem reſcripſit, illum locum tempuſque conſilio deſtinatum, quid de Armenia cernerent (adieciſſe deos dignum Arſacidarum) ſimul & de Romanis legionibus ſtatuerent.* Fratres (inquit) expecto. etenim inter nos iam conuenit, vt hic omnes de rebus Armenię decernamus, (cuius poſſeſſionem dii vt rem dignam Arſacidarum, iis tradiderunt) ſimulque ſtatuamus de legionibus Romanis. Subobſcure quidem hoc in loco Vologeſes apertius alibi. *Se priora, & toties iactata ſuper obtinenda Armenia nunc omittere, quoniã dij quamuis potentium populorum arbitri poſſeſſionem Parthis non ſine ignominia Romana tradidiſsent.* τὸ *adijcere* ſiue *addere.* pro *dare.*

Quam inique comparatum eſt, ij qui minus habent Terent. Eunuch.
Vt ſemper aliquid addant diuitioribus.

Hoc

HOC *conquerentium.* Scilicet. *irritũ laborem, potuisse bellum fuga Parthorum finiri.* Corbulo se ita composuerat, vt Pęto insultare non videretur. *Non eam speciem insignium, & armorum prætulit, ne diuersitatem exprobraret*: Et Pœtus inter aduersa dedicerat æmulatus. *missis iterum ad Corbulonem precibus, veniret propere, signa, & aquilas, et nomen reliquum infelicis exercitus tueretur.* Quapropter (aliis missis) ambo lamentantur iniuriã fortunę, quod temporius eò non potuerit perueniri, certissimaque victoria defraudati sint: addit Pętus vt res ciciderint, esse in eorũ manu omnia integra, si coniunctis legionibus Armeniam aggrederentur. Ea Corbulo non probat, eiusmodi mandata prætexens ab imperatore non habuisse. Hæc mallem quam tot emendationes. Verum non nihil me sollicitat *respondebat*. Quid si vsurpatiue pro *loqui* vt Plautus?

Mercat.

Dem. *Dicit capram quam dederam seruandam sibi*
Suæ vxoris dotem ambedisse, oppido mihi illud
Videri mirum, vt vna illæc capra
Vxoris Simiæ dotem ambederit.

In

In stare factum simia, atque hoc denique respondet,
Ni properem illam ab se se abducere ad me domum,
Intro ad vxorem ducturum meam.

Et forsan hebręorum exemplo, qui verbo ענה credunt vtrunque significatum: vnde in nouum testamentum habemus. καὶ ὁ ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι μουνεχῶς ἀπεκρίθη. Nec mirum tibi videatur, si gentes imitati sunt hebræos. Homerus enim non aliunde doctus est, cum facit nuncios iis ipsis verbis agere, quibus ad aliquem legantur. Is etiam inde sumpsit.

Marc.ca. 12. i. & videns Iesus quod cordate respondisset.

Num.ca. 11.

. : . . εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.

i. Dixit ad suum magnanimum cor.

Pręcesserat enim sacer ille Moses ויאמר אל-לבו יהוה quid Herodotus? δράκοντες δὲ ἦσαν ἐν τῷ καυκάσῳ μέγεθος μέγεθος. Iudæos æmulatur, quibus frequẽs verba duplicare ad aliquid augendum. *Nunquid Sion dicetur homo, & homo natus in ea?* Et *multiplicauit in filia Sion dolorem, & dolorem.* Ad vltimum noster *eiusdem animæ est Poppæam diuam non credere* illi *quando anima obtulerit.*

i. Et dixit Dominus ad cor suum.

apud Demetr. Phaler.

i. Dracones autem erant in Caucaso, magnitudo, magnitudo.

Psalm. lxxxvii.

Lamentat.

Lib. 16. ann.

Leuitic. 2.

SEcuritatem annonæ sustentaret. Iniicit scrupulum doctissimus vir, dum dicit, Ne-

ro iacto in Tiberim frumento minuit potius, quam sustentat annonæ securitatem: sed id eiusmodi non fuit, vt opprimeret in articulo ipso. Populus tali iactu coniicit habere imperatorem, vnde largius aleret ciuitatem: quis enim alias abiiceret eam frumenti vim, quamuis corruptam? hinc ortũ

Front. lib. 3. stratag. ca. 15.

est Romanorum stratagema. *Romani cum à Gallis capitolium obsideretur in extrema iam fame panem in hoste iactauerunt, consecuti vt abundare commeatibus viderentur.* hinc obsidentium uota morantur obsessi *vulgo in eos iaciebant vt spem eorum minuerent.*

Cæs. lib. 3.

Pag. 126.

E*Rgo Vologeses neque atrox in summam.* Doctissimus vir stellula nobis ostendit defectum siue corruptionem loci: quid si atrox a b à priuatiue & τρεῖν.

i. remere

Plaut. Capt.

Tynd. . . . . . Nisi reperio atrocem mihi aliquam astutiam.

Vologeses amplectitur consilium Corbulonis ut fidum, & quia timens præuidebat (nisi a bello desisteretur) non de Armenia tantum certamen fore cum Romanis, sed de summa suarum rerum, quod semper cauerat. *Vologesi vetus & infixum erat arma Ro-*

mana

mana vitandi. τὸ *in ſummam* eodem ſignifica tu. *Sed Corſicam prope afflixit Decimi Paca-rij procuratoris temeritas, tanta belli mole nihil in ſummam profutura.* Tacit.lib.2.hiſt.

Pag. 117.

F*Eſſa ætate aut rudis pueritiæ ætas*. Quam aperte ſenes deſignaſſet ſi ſic dixiſſet *feſſa annis, aut rudis pueritiæ ætas*. Idem autem ſunt *ætas feſſa ætate* Et *ætas feſſa annis*. Scilicet ſeniores.

At tribus exactis vbi quarta acceſſerit ætas, Virg.lib.3.Georg.
Carpere mox gyrum incipiat.

Fit igitur mentio de feminis, de ſenibus, & de pueris, quippe qui infirmiores ſint. Vel recenſentur feminæ ſeniores tantum *feminarum feßa ætate* Et pueri; ſequiturque Homerum noſter, qui ſenes etiam prætermiſit.

. . . . αἴ κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα

i.ſi forte miſereatur ciuitatis & coniugum Troianorũ & infantium puerorũ

Ad vltimum *ætas* tã breui repetita interuallo caſtigationes allicere non debuit: nam de ſuo loco ſimilia non deceſſere,

Contra ſi quis aciem Macedonum intueretur, diſpar acies erat. Qu.Curt.lib.3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Neque hæc.

Plaut. Trinumm. ..... *Sta. nam ego talentum mutuum*
Quod dederam talento inimicum mihi emi, amicum vendidi.

Suet. August. c. 28. Multo minus huiusmodi. *Dubium euentu meliore, an voluntate, quam voluntatem.*

Pag. 128.

QVÆ domus supererant. Sic interpretari possunt. Nero vsus ruinis decem regionum, excitauit immanem illam domum, de cuius spatio Suetonius hæc. *Vestibulum eius fuit in quo colossus CXX. pedum staret, tanta laxitas, vt porticus triplices milliarias haberet: item stagnum maris instar circumseptum ædificijs ad Vrbium speciem:* Et versus.

Neron. ca. 31.

Roma domus fiet Veios migrate Quirites.
Si non & Veios occupat ista domus.

Quidquid itaque ruinarum superfuit tam laxę domus ędificationi, Nero ad normam & dimensionem nouis domibus expleuit.

Pag.

Pag. 130.

N*Eque senatui quid manere.* Epicharis ista quo Proculum facilius in partes traheret, ait, senatum quoque aduersus Neronem conspirasse, omnibusque iam prouidisse, quæ ad eandem rem conducere viderentur, *immo prouisum quonam modo pœnas versæ Reipublicæ daret*. Sit igitur *manere* idem quod *restare* ad eam faciem, *sed quamuis capite defectionis ablato, manebat plerisque conscientia* qua Catullus. Tacit.li.1.hist.

Scelesta tene, quæ, tibi manet vita

qua Virgilius Lib. 10.

Nunc etiam manes (hæc intentata manebat
Sors eorum) mouet.

Et qua tandem Curtius. *Iter qua manet nauigiis, in tenuem alueum cogitur.* Lib. 9.

N*E à libertate moueretur.* Piso ex ingenii acritate, merito suspectabat Vestinum esse libertatis amatorem: quem etiam eadem de caussa Nero ipse metuebat. *Hic ignauiam principis penitus cognitam de-*

ſpicit, ille ferociam amici metuit: nam homines præfracti ſpiritus, libertatis non raro ſtudioſi depræhenduntur. Quamobrem ille damnatur, quod ferociam *Aſinij Pollionis aui retineret*, qui vel in ſcriptis fouerat libertatem. *Aſinij Pollionis ſcripta egregiam eorundem.* Scilicet Bruti & Caſſii, *memoriam tradunt.* Cęterum Veſtinus haud minus, quam Silanus, deterruit Piſonem, ne in ſua villa principem trucidaret: is enim Nerone ſublato inter ſacra menſæ, vel populum (vt amator patrię) in libertatem vindicaſſet, vel alium imperatorem Piſonis odio dediſſet: quæ omnia ſacris hoſpitii violatis conſuli facilia fuiſſent. *Promte daturis operam, qui à coniuratione integri eſſent, quique miſerarentur Neronem tanquam per ſcelus interfectum.* quod memoraui de odio Piſonis, hinc patet. *Vel delecto imperatore alio ſui muneris rempublicam faceret.* additis, *ſed coniurati conſilia cum Veſtino non miſcuerant, quidem vetuſtis in eum ſimultatibus.*

Tacit. lib. 4. ann.

Pag. 131.

I*N tantis tormentis.* Leuiter maculata ſunt: lege. *intentis.* Et hoc ſenſu ſenatores, &

equites, visis modo tormentis animis cecide re: cum libertina iis propemodum laniata, nil interea mutiret. iuuant hęc de iisdem viris dicta. *et tormentorum aspectum ac minas non tulere.* Nec non sequentia *tradere vexillum intento mortis metu subegerunt.* Lib. 1. ann.

(:)

AD

AD LIBRVM ANN. DECIMVM SEXTVM.

Pag. 136.

A*C vt memoria tantum infenſi nominis*. Nero ſcribens ad ſenatum, iis tacite occurrit, quæ Caſſio apud eum gratiam parare potuiſſent: ſcilicet illum nō amore libertatis, eiuſmodi tentare, ſed odio ſui tantum. Et vt ſciatis (inquit) Caſſium in mei ſolum perniciem, illius Caſſii ſe agnatū facere, en ad imperium vocat, & ſollicitat Silanum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ET *senatus ius expectabatur*. Inter tot emendationes satius erit vulgatis adhęrere. Claudius *neminem exulum nisi ex senatus authoritate restituit*. Quod Nero qui alias dixerat. *Teneret antiqua munia senatus, se mandatis exercitibus consulturum*, in Cassio æmulatur: imbellis enim (licet olim dux) habebatur *ea tēpestate Cassius cæteros praeminebat peritia legum: nam militares artes per ociū ignotæ, industriosque ac ignauos pax in æquo tenet*, & oculis tum captus erat. *Cassio Longino iurisconsulto, ac luminibus orbato, quod in vetere gentili stemmate C. Cassij percussoris Cæsaris imagines retinuisset*. At non expectatur restitutio Silani, quippe qui Neronis erat præcipuus timor.

Suet.c.12.

Tacit.lib.13.ann.

Id.lib.12.ann.

Suet.Nero.c.37.

Pag.137.

SIne arbitrio. Id est arbitro, vt iudicium pro iudice *iudicium dabo* ait prętor: & facile animum induco hæc vera esse; quod legitur apud nostrum *superbiam* vice *superbam*. Sed si eadem postulas in eodem verbo de Cęsare pete. *Constituit vt arbitri darentur: per eos fierent æstimationes possessionum, & re-*

Lib. DD.

Lib.4.ann.

Lib.3.

rum

rum, quanti quæque earum ante bellum fuissent atque eæ creditoribus transdererentur. adde, *& si quis appellasset de æstimatione, & solutionibus, quæ per arbitrium fierent (vt Cæsar præsens constituerat) fore auxilio pollicebatur.*

C*Onsolationes.* Ex iam dictis audacter accipias licet, *consolationes* pro *consolatoribus* : qui ab amicis mittebantur specie consolandi, sed re vera vt scirent euentura. Eruditissimus vir *consultationes* quod mihi non arridet : quis enim in exilio eadem palam exerceret per quæ fuerit deportatus? Seuerus scilicet cui exilium Creta, eadem factitando euasit maiores pœnas. *Recentia veteraque odia aduertit, bonisque exutus, interdicto igni, atque aqua, saxo seriphio consenuit.* At Sosianus amicus erat Pammeni, *similitudine fortunæ sibi conciliat,* Eoque omnium gnarus : crederem, nisi pro comperto haberem, Pammenem eiusmodi dissimulasse, & ab omnibus occulisse. *Igitur interceptis Anteij literis, furatus etiam libellos quibus dies genitalis eius, & euentura secretis Pammenis occultabantur.*

Tacit. lib. 4. ann.

Quam

QVam ne oderim. Doctissimus vir *oderint*. Quo autem sensu, dicit Curtius Pichena vir ingenii per quam amœni. Haud assentio, quia sic Tacitus exigeret à lectore, si non defensionem tam segniter pereuntium, at saltem ne ea de caussa eos odio prosequeretur: quod sanè aliquantum friget. Tu *oderim*. ne hinc expelle, defensionemque, & odium ad Tacitum refer: qui & alibi deprecatur tædium lectoris. *Pleraque eorum quæ retuli, quæque referam, parua forsitan, & leuia memoratu videri non nescius sum, sed nemo, &c. non tamen sine vsu fuerit introspicere illa primo aspectu leuia, ex quibus magnarum sæpe rerum motus oriuntur*. Scio (noster ait) tot segnibus eorum moribus enarratis, me senio lectori fuisse: verum non me alia defensione volo impertiri, quam me talia scripsisse, ne alias viderer eos viros odisse, quod nihil ausi sint aduersus imperatorem, & eadem ab iis exegisse, quæ socer à Plauto postulauit. *Effugeret segnem mortem, ocium, suffugium, & magni nominis miserationem: reperturum bonos, consociaturum audaces:* Tacit.lib.14.ann. Suspicio non parui momenti; à qua liberari sub quouis principe inprimis decebat:

S*Ecretum ocium dare*. Notant eos, qui nihil tentantes, venas in balineis soluebant, vel intra domesticos parietes se ipsos transfigebant. *Effugeret segnem mortem, ocium*. Contendunt itaque vt prodeat in publicum, & laudem gloriamque dictis magnanimis asciscat, vel ea saltem de caussa. *Distingui certe apud posteros memoriam honesti exitus ab ignauia per silentium pereuntium*. Cęterum per doctissimum virum iam *ocium* exulabat.

Tacit. dict. loco.

S*Uperesse qui forsitan manus ictusque per immanitatem Augusti: etiam bonos metu sequi*. ἡ ἀποσιώπησις. siue reticentia, grauiter dicenti satis apta est. nam. Ποιήσει δεινότερον τὸν λόγον.

Demetr. i. grauiorem faciet orationem.

Quos ego; sed motos præstat componere fluctus.

Qui Thraseam deterrere studebant à senatus ingressu, contumeliis id faciebant, quæ illum grauissimę manerent: eos vero Tacitus inducit verba supprimentes, quia πᾶν τὸ ὑπονοούμενον φοβερώτερον. Vel pro se quisque obscurant futura ludibria, quæ viri caritate ferè nequeunt continere, idque Thraseæ venerationi, danto. *stendit* (loquitur de reticentia)

Demetr. i. quidquid suspicamur horribilius est.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tia) *affectus iræ, vel sollicitudinis, & quasi religionis*. Siletur autem *intendant*. Præter Eprium, & Cossutianum (dicebant amici) conuicia, & (quod nefas dictu) verbera à malis & à bonis expecta : ab illis, student enim solum sæuitia inire gratiam à Nerone. *Superesse qui manus ictusque per immanitatem Augusti* : ab his vrgente metu ne despexisse principis iniurias viderentur. *etiam bonos metu sequi*. Quint.lib.9.ca.2.

Quam timeo victus ne pœnas exigat Aiax Iuuen.Satyr. 10.
Vt male defensus, curramus præcipites, &
Dum iacet in ripa calcemus Cæsaris hostem.

E *Longinquis prouincijs adueniri*. Quis faciat sano medicinam? senatores ęgre iam tulerant, senatum patuisse prioribus Galliæ comatæ, eaque de caussa Nero dicit per Quæstorem: iniuria principibus succensetis, quod Gallos asciuerint in senatores: talia enim facere coacti sunt, quia multi senatoria munera detrectant: quorũ nunc signifer Thrasea, qui cum suo grege curiam frequentare dedignatur. Tacit lib.12.ann.

ET *celebritate periculorum*. τὸ *celebris* ac τὸ *frequens* idem valent, licet Vallę a-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Tacit. liter visum sit. *quo obsequio florentem Soranum celebrauerat, labentem non deseruit.*

AE*Quitate deùm, erga bona malaque documenta.* Si sic distinguas, clara, & integra sunt. *Idem tamen dies, & honestũ tulit exemplum Caßij Asclepiodori (qui magnitudine opum præcipuus inter Bithynos, quo obsequio florentem Soranum celebrauerat, labentem non deseruit, exutusque omnibus bonis & in exilium actus) æquitate Deum erga bona malaque documenta.* Eodem die (Tacitus ait) habuimus egregii, & pessimi facinoris documentum: nam Pub. Egnatius Celer; testimonio perculit amicum Baream Soranum: quem aperte Cassius fouit, officiisque meruit iram Neronis. De Egnatio.

Iuuen. Satyr. 3. *Stoicus occidit Baream, delator amicum,*
Discipulumque senex.

Lib. 4 hist. Eadem noster. *Quippe Sorani sancta memoria: Celer profeßus sapientiam, dein testis in Baream, proditor, corruptorque amicitiæ cuius se magistrum ferebat.*

AD

AD PRIMVM LIBR. HISTOR.

Pag. 145.

M*IHI Galba, Otho, Vitellius.* Eadē ferè Crispus, vt sibi fides haberetur. *Statuires gestas populi Romani carptim (vt quæq; memoria digna videbatur) perscribere: eò magis quod mihi à spe, metu, partibus Reipublicæ animus liber erat.* Catil. in Procem.

P*Erdomita Britannia, & statim missa cohorte in Rhoxolanos Sarmatarum ac Sueuorum gentes.* Hęc in integrũ restitui possunt vel minima castigatione & statim amis-

sæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

sę cohortes. Agit Cornelius de prosperis, deque aduersis, quę Romanis euenere intra Galbam, & Domitianum. *Prosperæ in Oriente, aduersæ in Occidente, perdomita Britannia, et statim amissæ cohortes in Rhoxolanos.* Rhoxolani ea strage irritati, qua sese Mœsiam populantes M. Apronius profligauerat, denuò sub Domitiano rebellarunt: ad quos reprimendos legio mittitur, quæ cum legato ad internecionem cęsa est. *Expeditiones partim sponte suscepit, partim necessariò: spontè in Cattos, necessario, vnam in Sarmatas legione cum legato simul cæsa.* Nec noster aduersatur. *Tot exercitus in Mœsia, Daciaque & Germania Pannoniaq; , temeritate aut per ignauiam ducũ amißi: tot militares viri cum tot cohortibus expugnati, & capti.* Sed cur non ibi mentio Sarmatarum? recensetur prouincia, in quam ii se effundere soliti sunt. *Eò audentius Rhoxolani Sarmatica gens priore hyeme cæsis duabus cohortibus magna spe ad Mœsiam irruperant.* Indeque Hadrianus, *Audito tumultu Sarmatarum, & Alanorum, præmißis exercitibus Mœsiam petijt.* Hęc autem Romanorum cędes, accidit postquam Britanni ab Agricola domiti sunt. *& ea insecuta sunt Reipublicæ tempora, quæ sileri Agricolam non sinerent: tot exercitus*

Suet. in Domit. c. 6.

In Agricol.

AElius Spar. in Adrian.

Tacit. in Agricol.

ercitus

ercitus in Mœsia Daciaque & Germania. At τὸ *statim* impedimento non est. *Erepto per venenum patre, et statim postea fratre*. Britannicus enim anno post veneficio sublatus est. Id.lib.14. ann.
Si hæc mea minus placent, sua quisque proferat: quę ego non potui, alius assequi nequeat? Doctissimus vir his manus admouit. *Perdomita Britannia, & statim amissa coortæ Sarmatarum ac Sueuorum gentes*. at is mendacem Tacitum facit, & historiæ fidem conuellit: nam Cornelius sibi terminos historiæ finiuit. *Mihi Galba, Otho, Vitellius nec beneficio, nec iniuria cogniti: dignitatem nostram à Vespasiano inchoatam, à Tito auctam, à Domitiano longius prouectam nō abnuerim*. Quo pacto igitur sibi constaret si ei verba hic essent de Britanniæ amissione, quæ viuo Domitiano non accidit? historia verò (quod sciam) nihil de ea re vsque ad Hadrianum: nec tunc (si non ignauè rem examines) ibi aliquid amissum: etenim Britannia non omnis à Romanis prouincia facta fuit nec vltimo illo Agricolæ prælio. *Tradiderat interim Agricola successori suo prouinciam quietam tutamque*. à quibus? à reliquis nimirū Britannis, qui ea perterriti occidione, satis habebant si à Romanis non lacesserētur: nec prius rebellare sunt Id.in Agricol.

ausi

ausi, quam vndique gentes conspirarent aduersus Hadrianum. *Nam deficientibus his nationibus, quæ Traianus subegerat, Mauri lacessebant, Sarmatæ bellum inferebant, Britanni teneri sub Romana ditione non poterant.* Et is muro solum diuisit prouinciales à Barbaris Britannis. *Murumque per octoginta millia passuum primus duxit qui Barbaros Romanosque diuideret.*

Ael. Spart. in Hadr.

Pag. 142.

N*ON esse curæ dijs securitatem nostram.* Per hæc Tacitus vt ἀσεβὴς prorsus damnandus non est quid si aliò respexit? calamitatibus homines admonentur quantillum sint.

. . . . οὐδὲσ' αἱ τύχαι τέκνον
ἐσωφρονίκασιν.

Euripid. Troad. i. Neque te filia aduersitates modestã reddiderunt.

Contra rebus affluentibus nil humani sapiunt.

. . . . . . ἀλλὰ γὰρ κατα-
πέψαι μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυ-
νάσθη, κόρῳ δ' ἕλεν
ἄταν ὑπέροπλον.

Pind. Olym. i. At magnam felicitatem concoquere non potuit, satietateque immensam calamitatem subiuit.

Nec (vt ait ille) omnes diis inuisi sunt, *Qui in hac vita cum ærumnarum varietate luctantur.*

Gell. lib. 2. c. 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

tur: Sed eſſe arcanas cauſſas, ad quas paucorũ potuit peruenire curioſitas.

δοῦλος ἐπίκτητος γενόμην, καὶ σώματι πηρὸς,
καὶ πενίην ἶρος, καὶ φίλος ἀθανάτοις.

i. Seruus Epictetus eram, & corpore mutilus, & paupertate Itus, & carus immortalibus.

Hæc ad amuſſim ethnicorum, quibus conſona ſunt veræ religionis monumenta: narrat enim ſacer ille Moſes, Iudęos ſecuros idola ſemper coluiſſe, caſtigatos verò in viam rediiſſe.

Deuteronom. c. 32. i. & incraſſatus eſt Iſreaelulus & recalcitrauit.
Pſalm. 77.
Hebræ. 78.

זישמן ישרון ו׳בצמ

Et. ſi occidebat eos, & quærebant eum.

V*T non modo caſus euentuſque rerum, qui plerunque fortuiti ſunt.* Eſt ſcriptoris hiſtoriarum cauſſas rationeſque rerum expromere. *Nobis non modò ſatis eſſe video quod factum eſt id pronuntiare, ſed etiam quo conſilio, quaque ratione geſta eſſent demonſtrare.* Vbi verò incidit in fortuita quid ei reliqũum quã ea exſequi ſola veritate? Hortatur itaque Tacitus lectorem ad cauſſas inueſtigandas non omnium, ſed eorum quæ fortuita non ſunt. qua de re negationem non amplectar, quam hic inſeruit doctiſſ. vir. Cęterum non abſurde (ni falſus animi ſum) quæram, quid annales diſtent ab hiſtoria.

Aſellio apud Gellium lib. 5. ca. 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Asellionis opinio vera mihi videtur, si annales pro illis scriptis accipiantur, quę strictim & ieiune quæque ciuitas sibi componit. Vndeque homines historias postea describunt.

Id. dict. loco.

Annales libri tantummodo quod factum, quoque anno gestum sit id demonstrabant. nobis non modo satis esse video, &c. At qui locum hæc sibi vendicabant in annalibus Liuii & Cornelii? ii certe multi & frequentes in reddendis caussis, & rationibus rerum. Igitur cautius quis (meo iudicio) dixerit idem esse annales eiusmodi cum historia, pręterquam quod hi distinctione annorum concepti sunt.

Id. dict. loco.

Sed nos audire soliti sumus, annales omnino id esse quod historiæ sint, &c. ita historias quidem esse aiunt rerum gestarum vel expositionem, vel demonstrationem, vel quo alio nomine id dicendum: annales verò esse cum res gestæ plurium annorum obseruato cuiusque anni ordine deinceps componuntur. Dixi cautius, quod qui ad alia respexere lapsi sint. Ecce nunc nuper celeberrimi nominis vir ita de iis egit, vt per eum Liuius non sit in historicis, neque inter annalium scriptores, Tacitumque dicit, ἐφημερίδας. scripsisse. adsit sibi Liuius.

Lib. 3. Decad. 5.

Cæterum & mihi vetustas res scribenti, nescio quo pacto antiquus fit animus, & quadam reli-

gio

gio tenet, quæ illi prudentißimi publicè ſuſcipienda cenſuerint, ea pro dignis habere quæ in meos annales referam. noſter præter hæc. *Sed nemo annales noſtros cum ſcriptura eorum contenderit.* Apertè oſtendit ἐφημερίδας ſiue diaria ſuis annalibus haud conuenire. *Nerone ſecundã L. Piſone coß. pauca memoriæ digna euenere, niſi cui libeat laudandis fundamentis, & trabibus, quis molem Amphitheatri apud campũ Martis Cæſar extruxerat volumina implere: cum ex dignitate populi Romani repertum ſit, res illuſtres annalibus, talia diurnis vrbis actis mandare.* Cæterum impoſuit eloquentiſſimo viro titulus codicis Veneti *actionum diurnalium*: verum cui credendum Tacito an ſcribæ? ſed quonam in loco Tacitus (vt is ait) ſuas ἐφημερίδας contendit cum annalibus, eaſque prę illis habet pro deſpectis? non certè hic. *Nerone ſecundum. L. Piſone coſſ. pauca memoria digna, &c.* Sciendum eſt etiam, dialogiſtam de quo nobis verba ſunt, diſparaſſe ſcriptores, qui plurium nationum plures actiones ſcribunt, ab iis quibus vna vnius gentis contexitur: poſteriorum lucubrationes hiſtoriarum dicit, priorum, ſermones: exempli gratia, Herodotus ei ſermonum, Thucydides hiſtorię ſcriptor eſt. de hoc cum eo mihi

Lib.4. ann.

Lib.11. ann.

conuenit, at non facilè concesserim historias Herodoti sermones appellari: nam si ex inscriptione (vt ipse vult) rem metimur, nil habet quo se muniat.

i. Herodoti Halicarnassei historiæ i. Herodoti Halicarnassei historiarũ libri nouem inscripti musæ. Eusthath. i. Libro septimo.

ἡροδότου τοῦ ἁλικαρνασσέως ἱστορίαι vel ἡροδότου τοῦ ἁλικαρνασσέως ἱστορίων λόγοι. θ. ἐπιγραφόμενοι μοῦσαι. Etenim λόγος ibi nil aliud significat, quam librũ, vt κατὰ τὸν ἕβδομον λόγον nec ei prodest quod Thucydides, omnes ante se dixerit λογογράφους non λογοποιούς, quia vtrunque nomen est historicis commune, & vtroque discernũtur à poetis. nec ille aliouorsum ea dixit, quam vt suggillaret scriptores, qui fabulas historiis inserebant. ἐπὶ τὸ προσαγωγότερον τῇ ἀκροάσει. inprimisq; Herodotũ, αἰνίττεται τὸν ἡρόδοτον. Sed quid vsus velitatione? audi eundem de suis scriptis. ἡροδότου ἁλικαρνασσῆος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε Postremum ne quid dissimulem, est alibi Herodoto mentio λόγων ἀσσυρίων Et λόγων λιβυκῶν Sed eo significatu, quo apud latinos dicitur. *Clodius Licinius in libro tertio rerum Romanarũ.* quod ab Hebræis haud dubiè profectum est. דברי הימים *Quod significantius chronicon totius diuinæ historiæ possumus appellare.*

Demetr. Triclin. Scholiast. Sophoc.

i. per illecebram audiendi. Scholiast. Euripidis in v°. οὔτε ὥσ i. occultè carpit Herodotum.

i. Herodoti Halicarnassei historiæ explicatio hæc est.

Liu. li. 9. decad. 3.

Hieron. in Prolog galeat. i. Verba siue res dierum.

MUlti ad hoc & innumeri. Astrictus equidem noster est, & continens verborum, sed aliquando perfluit. *Ergo Epicharis*

Lib. 15. ann.

ris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

ris plura, & omnia scelera principis orditur. nonne satis erat *omnia?* at hęc *multi adhoc & innumeri* conueniunt cum iis.

Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, Hom. Il. 19. Odyss. i. multi infiniti.

Ad quæ Eustathius. τὸ δὲ ἀπειρέσιοι διασάφησίς ἐστὶ, καὶ ἐπίτασις τοῦ πολλοί. i. illud autem infiniti declaratio & extensio est multi.

Pag. 144.

MOre diui Augusti, & exemplo militari. τὸ *mos* Et τὸ *exemplum* Eadem ferè possunt.

> *Pist. Multi more isto atque exemplo inuunt quos cum censeas.* Plaut. Bacchid.
> *Tibi amicos, reperiuntur falsi falsimoniјs.*

Cæsar. *Vbi ea dies quam constituerat cum legatis venit, & legati ad eum reuerterunt, negat se more, & exemplo populi Romani posse iter vlli per prouinciam dare.* Lib. 1. Gallic. Sint hæc igitur per me sine traiectione.

MAiore prætextu. Id est quo legatio ad milites ornatior, seu maioris foret dignitatis, placebat vnà cum missis à senatu ire etiam Pisonem. *Illi authoritatem senatus, hic dignationem Cæsaris laturus.* non ęnim *prætextus* semper pro obtentu. *& plurimorũ ac* Valer. lib. 4.

maxi-

maximorum operum prætextu titulum imaginũ suarum amplificauit. At cur non ipse Galba legiones adiuit? Tiberium ęmulatur. *immotũ aduersus eos sermones fixumque Tiberio fuit, non omittere caput rerum, neque se remque publicam in casum dare,* pręsertim *cui maior è longinquo reuerentia, simul adolescentibus excusatum quædam ad patrem reijcere.* Doctiss. autem vir hæc habet suspecta mendę.

Tacit lib. 1. ann.

Pag. 146.

P*Roculo speculatori.* Benè doctiss. uir, quasi speculatores inde dicti, quia degant in specula ne princeps insidiis obnoxius fiat En Suetonius applaudit. *Sunt qui putent confisum eum nouissimo illo senatusconsulto, ac iure iurando, etiam custodias Hispanorum cum gladijs inspectantium se remouisse.* Hinc Itali apposite custodes dicunt *guardie.*

In Cæs. lxxxvi.

E*T Veturium Optionem eodem perductos.* Præiuit eximiis viris Plutarchus. ἐμ ϑὲ τούτοις ουετούριος κω' βάρβιος ὁ μὲν ὀπτίων At *eodem* pace doctissimi viri non erat in *eorundem* mutandum: nam Onomastus eos in vnum locum seduxit, ingentibusque promissis in futurum scelus accendit.

In Galb. i. Inter hos Veturius & Barbius, ille quidum Optio.

Pag.

Pag. 148.

ET *Egij, & alij.* Placet *Elij* verum *et alij* non assignem incuriæ transcriptoris: nam plerique Neroni (vltra dictos) dites & præpotentes liberti: inter quos (ni fallor) Sporus, & Doryphorus: an iis minus indulsisset perditissimæ luxuriæ vir, quibus (dictu nefas) maritus & coniux fuit? *Et quum affatim desæuisset conficeretur à Doryphoro liberto, cui etiã sicut ipsi Sporus ita ipse denupsit.* Anicetus scilicet ei tot flagitiorum conscius, minus rapuit, qui classi apud Misenum pręfectus, quiq; tandem in Sardinia. *Non inops exilium tolerauit, et fato obijt.* Suet. in Neron. cap 28 Tacit. lib. 4. ann.

Pag. 149.

C*Enturio is prætoriæ cohortis.* Is fauore Pisonis centurio prætorię cohortis, & inter Galbæ custodes, cuique imperator beneficiis cognitus non erat. *Sempronius enim centurio qui nullo priuatim beneficio à Galba esset affectus.* Cæterum nostro aduersatur (ait eruditiss. vir) Plutarchus & Dio, qui dicant hunc Densum tulisse auxilium Galbæ: facile conciliari possunt. Piso tunc lecticę Galbę adhęrebat. *Egressum interim Galbam, et foro* Plutarch. in Galb. ex version. Grynei.

ppro-

appropinquanter assecutus erat. Pugnabat pro sua eiusque salute: at Densus hostibus se se obiiciendo tam Galbam quam Pisonem protegebat, quod nec Plutarchus inficiatur, apud quem Piso vulneratus illinc aufugit, & oppetit alibi mortem. *Vulneratus enim adolescens fugiebat, eumque Marcus quidam insecutus iugulauit iuxta sacellum Vestæ.* Vnde ci effugium? à Denso. *Quanquam vulnerato Pisoni effugium dedit.*

T*Radito principibus more.* Iam dixi casum pro casu magnificentiam decere, simillimoque exemplo rem firmaui. Plaut. Trinumm

Meg. Is homo exornetur graphicè in peregri num modum,
Ignota facies, quæ non vsitata sit,
Falsidicum confidenter.

Quapropter hic emendationes non inducã: quæ enim clarior gnome si sic esset prolata? *interfici iußit tradito principibus more, munimentum ad præsens, in posterum vltionem.* Et sine schema *vltio*. id est vltio quam manere scimus ausos cædem principis, munimentũ est dominantis. nam inter eius coniuratos is facile nomen non dabit, qui sciat successo-

rem

rem facinus omnimodè vindicaturum. *Nec illos Capitolij aspectus, & imminentium templorum religio, & priores, & futuri principes terruerunt quo minus facerent scelus, cuius vltor est quisquis successit.* Allusit ad hunc morem Darius moribundus. *Vltionem sceleris erga se perpetrati non solum sua, sed exempli omniumque regum caussa non negligere, illi cum decorum, tum vtile futurum.* Tacit.lib.3.hist. Iustin.lib.11.

Pag. 151.

IT *A comitatem bonitatemque.* Hoc itidē factū fuit in seditionibus Grecorū. καὶ τὴν εἰωθῦιαν ἀξίωσιν τῶν ὀνομάτων ἐς τὰ ἔργα ἀντήλλαξαν τῇ δικαιώσει. Τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος, ἀνδρία φιλέταιρος ἐνομίσθη, μέλλησις δὲ προμηθὴς, δειλία εὐπρεπὴς. Eadem ferè Romanus Thucidides. *Iampridem equidem nos vera rerum vocabula amisimus, quia bona aliena largiri liberalitas, malarum rerum audacia fortitudo vocatur.*

Thucyd.lib.3. i.Et solitam nominum significationē pro libidine mutauerant audacia enim inconsiderata fortitudo amicorū studiosa dicebatur cunctatio verò prouida, timiditas specioso prætextu. Sallust. Catil.

MO *X consensu.* Sanè quod prima facie videantur digna distinctione, hæc ritè distincta sunt. *Quarta legio promtius, duodeuicesima cunctanter. Mox consensu, ac ne reuerentiam.* Nec aliquid eruditissimo viro debent, vnde habemus. *Quarta legio promtius duodeuicesima cunctanter, mox consensu, ac ne*

reuerentiam. Non eadē alacritate legio duodeuicesima afflixit imagines Galbæ, qua id quartanis factū est: At ii omnes postea *consensu* id est, ne æmulatione principis loci in discordias traherētur, & ne viderentur à Romanis desciuisse, iurant in nomē S.P.Q.R. similis æmulatio visa fuit in consternatione Pannonicarum legionum. *Postremò eò furoris venere, vt tres legiones miscere in vnam agitauerint, depulsi æmulatione, quia suæ quisque legioni eum honorem quærebant, aliò vertunt, atque vnà tres aquilas, & signa cohortium locant.*

Taci. lib. 1. ann.

P*Arum simulatione*. Otho ficta vinctione Celsum iræ militum subduxit. *Ita simulatione iræ vinciri iussum, & maiores pœnas daturum affirmans præsenti exitio subtraxit.* Quid Vitellius? octo erant quorū pœnas milites postulabant. Pompeius, Burdo, Ciuilis, Crispinus, Nonius, Donatius, Romilius Calpurnius: ex quibus Burdonem duntaxat eximit prætextu vinculorum, Ciuilem metu Batauorum missum fecit, cęteros verè morte affecit. Hinc dictum *sæpius approbat* Et *parum frustratur* Cum haud ægre potuisset sex reliquos eripere per simulationem. *Et apud*

Tacit.

sæuien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

sæuientes occidere palam, ignoscere nonnisi fallendo licebat.

Pag. 152.

V*BI facto magis, quam consulto opus est.* Non parum ciuile interest aliis bellis. *Sed diu magnum inter mortales certamen fuit, vi ne corporis, an virtute animi res magis militaris procederet: nam & prius quam incipias consulto & vbi consulueris maturè facto opus est.* Sallust. Catil.

Pag. 153.

N*ON quidem in bello.* Tacitus hęc ait in inuidiam discordiæ ciuilis, qua etiam vbi pax est, belli mores vsurpantur: Galliæ enim erant pacatæ, tantumque cunctantes & deliberantes quem sequerentur. *Instare miles, arma poscere dum Gallia trepident.* Et *Fabius Valens allicere, vel si abnuerent vastare Gallias.* Admonitę demum strage Diuoduri facta, cunctationem exuerunt, Vitelliique partes amplectuntur. *Gallis cunctatio exemta, et in Othonem ac Vitellium odium par, ex Vitellio et metus.* Verum eo terrore ciuitates adeò perculsæ sunt, vt facie supplicum occurrerent exercitui venienti,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

quasi ferro igniquę is omnia vastaturus esset. Supplices itaque procedunt Vitellianis, non eò quod aduersus eos bellauerint, sed quò paci cautum vellent, qua tunc fruebantur, quamque bello ciuili infirmam esse nō ignorabant. At quę nam illa sunt quæ ab iis *tendebantur*? dicat noster. *Cum haud ignari discriminis sui Viennenses velamenta, et infulas præferentes.* Euripides.

Supplic. i. Ramisque supplicibus. circumdant me vt vides.

. . . . ἱκετίοις δὲ σὺν κλάδοις
φρουροῦσι μ' ὡς δέδορκας ἐν κύκλῳ

In Plut. i. ἱκετηρία est ramus oleæ lana circumplexus.

Scholiastes Aristophanis. ἱκετηρία ἐστὶ κλάδος ἐλαίας ἐρίῳ περιπλεγμένος Liuiusque. *ramos oleæ ac velamenta alia supplicum porrigentes, orare vt reciperent se* Et *velata nauis infulis, & ramis oleæ occurrit ex portu Carthaginis.*

C*Obortes XVIII Lugduni solitis sibi hybernis.* Tendebat Lugduni legio Italica, & ala Taurina: *Et Iunius Blæsus Lugdunensis Galliæ rector cum Italica legione, & ala Taurina Lugduni tendentibus.* adde si placet. *Et ad legionem Italicam easque quæ Lugduni agebant copias specie senatus misit.* Verum doctiss. vir potius ducit. *cohortem decimamoctauam* Et *ibi tendentibus* abiecto *Lugduni*: quod vna tantum cohors pręsidium Lugduni agitaret

ret. *quorum Andecauos Acilius Auiola legatus excita cohorte, qua Lugduni præsidium agitabat coercuit.* Quodque e re non fuisset tot cohortes relinquere in socia ciuitate, maxime dũ anxie milites vndique contrahuntur. Prioribus obuiam sic iri potest. Sub Tiberio minus suspecta fuere Gallorum ingenia, quæ post motum Vindicis Romanos vsque sollicitabant. Posterioribus hęc satis erunt. abducitur legionis robur, & ala Taurina, relinquuntur *inuania belli* nempe cohortes auxiliorum. *reddita ciuitatibus Gallorum auxilia, ingens numerus, & prima statim defectione inter inania belli assumtus.*

Tacit. lib. 3. ann.

Id. lib. 2. hist.

Pag. 154.

IN alpe Graia. Miror quì hęc emendatio venire potuerit in mentem doctiss. viro *cum ala Taurina.* Hęc enim ala Lugduno abducta, & comes Valenti, qui Italiam diuerso itinere petebat. *Fabius Valens allicere, vel si abnuerent vastare Gallias, & Cotianis alpibus Italiam irrumpere, Cæcina propiore transitu Peninis iugis digredi iussus. Et* sed *legio Italica, & ala Taurina abducta, cohortes XVIII. Lugduni solitis sibi hybernis relinqui placuit.* Interpretemur itaque vulgata. Cæci-

na

na dum Peninum verſus tendit, tranſpada-
nas ciuitates audit Vitellii partes induiſſe:
ideo metuens ne tot oppida vnius alæ Syl-
lanę defenſioni malè relinquerentur, prę-
mittit auxiliares, qui Penino deſcenderent
in Tranſpadanam regionem, ibique cum
Syllanianis fortunā partiū ſuſtentarent: ipſe
vero petit alpes Graias, vt inde in Ploricum
deflecteret aduerſus Petroniū procuratorē:
ſed cum eas iam teneret, & re melius ani-
maduerſa præmiſſis copiis timeret, iter con-
uertit, & milites (vt iuſſus erat) per Peninum
Tacit.lib.4.hiſt. ducit. τὸ *alpe Graia* ἐνικῶς vt *pars monte Graio*
Idem lib.2.hiſt. *traducuntur*. At *Germanorum vexillis* ſcilicet
equitum *&* *equitum vexilla cum legione pri-*
Id.de morib.Germ *ma* maxime quod Germani equo libenter
Iuſt. lipſ.li.2.dialog. 6.de milit Rom. merebant. pręterea ala dicitur de equitibus
Id.dialog. 8. ſociorum, & vexilla propriè equites deſigna
bant. Quapropter iure ſcriptum eſt *alaſque*.
Cęterum noſter ſolita ſibi breuitate non ex-
primit aditionem alpium Graiarum, vt alibi
ſiluit petitionem proconſulatus. *eoque e-*
Lib.3.ann. *tiam Aſiæ ſorte depellendum*. Nempe M. Le-
pidum.

V*Rbis procuratorem*. Caſtigationes vul-
gatis de via decedant. Vrbs κυρίως quę
muris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

muris cingitur. *Vrbis appellatio muris finitur.* ciuitas pro gente. *deliberatur de Auarico in communi concilio, incendi placeret, an defendi: procumbunt Gallis omnibus ad pedes Bituriges, ne pulcherrimam propè totius Galliæ Vrbem, quæ & præsidio & ornamento sit ciuitati suis manibus succendere cogerentur.* Sic Qu. Sanga in cuius tutela Allobroges, dicitur patronus ciuitatis. *Tandem vicit fortuna Reipublicæ, itaque Qu. Fabio Sangæ cuius patrocinio plurimum ciuitas vtebatur.* Cęsar astipulatur. *apud Heluetios longè nobilissimus, & ditissimus fuit Orgentorix, is M. Messala & P. Pisone coss. regni cupiditate inductus, cõiurationẽ nobilitatis fecit, & ciuitati persuasit.* nec dissentit Velleius. *eam regionem armis occupauit, quæ nunc ab eius nomine Thessalia appellatur, ante Myrnidonum ciuitas vocitata.* quibus noster consonat. *principes Sarmatarum Iazigum penes quos ciuitatis regimen, in commilitium asciti.* At ii sæpe vtranque Istri ripam incoluere. μεθ᾽ οὓς οἱ ἰάζυγες σαρμάται &c. τούτους φασὶ καὶ παρὰ τὸν ἴστρον οἰκεῖν ἐφ᾽ ἑκάτερα πολλάκις Et mirum est, nisi Norici arripuere consiliũ, quod Ionibus Thales olim dedit χρηστὴ δὲ καὶ πρὶν ἢ διαφθαρῆναι ἰωνίην, θάλεω ἀνδρὸς μιλησίου ἐγένετο, ἀνέκαθεν γένος ἐόντος φοίνικος, ὃς ἐκέλευσε ἓν βουλευτήριον ἴωνας ἐκτῆσθαι τὸ δὲ εἶναι ἐν τέῳ (τέον γὰρ μέσον εἶναι ἰωνίης, τὰς δὲ ἄλλας πόλιας οἰκεομένας

Margin notes: l. 2 DD. de verb signif. — Cæsar. li. 7. Gallic — Sallust. Catil. — Lib. 1. Gall. — Lib. 1. — Lib. 3. hist. — Strab. lib. 7. — Herodot. Clio. i. Vtilis autem ante Ioniæ destructionẽ Thaletis sententia fuit, viri Milesij,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

phoenitia oriundi; qui iussit Ionas vnã curiã statuere, eam que in Teo (locus est in media Ionia) cęteras vero habitatas vrbes, eodem loco haberi quo tribus. Thucyd.lib.1. i. Epidamnum est vrbs. i. ciuitate antiquo græcorũ more vicatim habitata.

μηδεν· ἧσσον νομίζεϑαι, κατάπερ οἱ δῆμον εἶεν. At Cornelio *vrbs* abusiue vsurpatur pro ciuitate, nec sine exemplo, Græci enim vtrunque significatum nomime πόλεως amplectuntur. ἐπίδαμμος ἐςὶ πόλις Alibi πόλεως καμὰ κώμας τῷ παλαιῷ τῆς ἑλλάδος τρόπῳ οἰκικείσης. Dicamus igitur *procuratorem vrbis* id est totius Norici, quę gens per procuratores administrabatur. *Duæ Mauretaniæ, Rhetia, Noricum, Thracia, & quæ aliæ procuratoribus cohibentur.* Vel *procuratorem vrbis* non Cæsaris, Nero enim sic patres affatus est. *consulum tribunalibus Italia, & publicæ prouinciæ assisterent, se mandatis exercitibus consulturum.*

Tacit.

Id.lib. 13.ann.

NEC *Otho quasi ignosceret, sed ne hostis metum reconciliationis adhiberet*, Acutè scripta, sed non corrupta, vt opinatus est doctiss. vir, qui ea sic interpolauit. *Nec Otho quasi ignosceret, sed nec hostis metu reconciliationi se adhiberet.* Ludos Cornelius facit, & aperit fictam Othonis clementiam, de qua superius. *clementiæ titulus e viro claro & partibus inuiso petebatur*. Aitque Celsum inter amicos Othonis non clementia statim receptum, sed metu ne is Vitellii nomine in dies inualescente, crederet tunc id factum,

non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

non quod ex animo ſibi ignoſceretur, ſed partium timore, Et hoc pacto nullas Othoni gratias haberet. Placet attamen (nec inficior) acumen ſententię doctiſſ. viri, nempe. Cui magna crimina miſſa fiunt, is ignoſcenti nunquam æquus eſt: quod à Q. Curtio ſcriptum quoque legimus. *Vtinam in principio quoque huius rei nobiſcum deliberaſſes, ſuaſiſſemus ſi Philotæ velles ignoſcere, paterere potius ignorare eum quantū deberet tibi, quam vſque ad mortis metum adductum cogeres de periculo ſuo, quam de tuo beneficio cogitare &c.* Et. *quædam beneficia odimus, meruiſſe mortem confiteri pudet. Supereſt vt malint videri accepiſſe iniuriam, quam vitam.* Lib. 6.

C*Elebrata in vulgus Celſi laus.* Ita vulgata nec malè: nam Celſus laudatus eſt propter magnanimū reſponsū: *Celſus feſſus, conſtanter ſeruatæ erga Galbam fidei crimē con exemplū vltrò imputauit:* de quo Plutarchus.

τοῦ δὲ κέλσου μῆτ' ἀγεννῶς, μῆτ' ἀναισθήτως, ἀλλὰ φήσαντος, ἀυτοῦ, του τρόπου διδόναι τὸ ἔγκλημα πίστιν, ἐκλελῆσθαι γὰρ ὅτι γάλβᾳ βέβαιον ἑαυτὸν παρεῖχεν, ᾧ χάριν ὀυδεμίαν ὤφειλεν; ἠγάσθησαν οἱ παρόντες ἀμφοτέρων, καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἐπῄνεσε.

In Othon.
1. Celſus autem nō demiſsè neque ſtupidè, ſed crimen dixit ſui ipſius moris in primis fidem facere: an memoria excidiſſe Galbæ ſe vſque ad extrema fidum præbuiſſe, cui nil gratię tamē deberet? vtrunque præſentes admirati ſunt, & miles collaudauit.

V*Nde nulla innocentiæ cura, ſed vices impunitatis.* Coniiciat alius, alius caſti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

get, me iuuat ſolitum obtinere. τὸ *Vnde*, id eſt *qua de re* ſic alibi Cornelius. *Corrupto ad omne facinus Nerone, quædam ignaro auſus, ac poſtremò eiuſdem deſertor, ac proditor vnde non aliũ pertinacius ad pænam flagitauere*. Quia (inquit noſter ex facto Tigellini ſententiam concinnans generalem) peſſimus quiſque gratia priuata ſibi cauet aduerſus odium publicũ, clarum eſt ei innocentiam cordi non eſſe, ſed vices tantum impunitatis. Quod ſi nimis abrupta videntur, leuiter ſic emenda. *Vnde nulla innocentia curæ, ſed vices impunitatis*. τὸ *nulla* pro *non* vt illud *nullus feceris*.

Pag. 155.

L*Ingonibus vniuerſis ciuitatem Romanam*. Quæritur adhuc doctiſſ. viro gens iſta inter Hiſpanos, nec perſuaderi potis eſt, hic agi de Lingonibus Gallis, qui Vitellio addictiſſimi in paucis erant. *proxima Lingonum ciuitas erat fida partibus*. Ego de Lingonibus Galliæ dictum puto, qui armis, equis, opibus Vitellium iuuere, quique Germanicas legiones ad arma impulere: quid enim monſtri ſimile ſi præcipuos hoſtium largitione tentat? nonne & Hiſpania iam ad Vitellium deſciuerat? *Idem ex Hiſpania allatum, laudatuſque*

Tacit.

Idem.

que

que per edictum Cluuius Rufus, et statim cognitum est conuersam ad Vitellium Hispaniam. Nihilominus Otho permittit Hispalensibus & Emeritensibus familiarum adiectiones: quinimò his non contentus, iisdem artibus aggreditur ipsas Germanicas legiones. *proximos menses Virginio destinat, vt aliquod exercitui Germanico delinimentum.* nec mirum, nam etiamdum priuatus huic rei nimis studebat. *Adeò animosus corruptor, vt Cocceio Proculo speculatori de parte finium cum vicino ambigenti, vniuersum vicini agrum sua pecunia emtum dono dederit.* Eadem posteà molitus est Primus. *Et partes præsumsere, facta tribunis, et centurionibus retinendi quæ Vitellius indulserat spe, atq; Cæcinam non obscurè ad transitionem hortantibus.* Id. lib. 3. hist.

Pag. 116.

I*BI sæuitia, hic miseria vulnerum absumti.* τὸ *miseria* ταλαιπωρία *dolor, cruciatus.*

Dem. . . . . miseriam omnem e- Terent. Adelph.
go capio, hic potitur gaudia.

Virg. *Fiat, quæ hæ res sunt? cogita hoc verbum pater:* Plaut. Pers.
Herus si minatus est malum seruo suo,

Tametsi id futurum non est, vbi captum est flagrum,
Dum tunicas ponit, quanta afficitur miseria?

Pauci Sarmatarum manus Romanorum euaserunt, iisque effugium Paludes ab hoste, sed non à vulneribus: quæ non fota, non curata, sed ipso frigore exacerbata, præsentem perniciem attulerunt, assignetur itaque *sæuitia* militibus Romanis vt agatur de Sarmatis, qui manus cum iis conseruerunt, quorũ maior pars *ibi* id est in acie, reliqui *hic* scilicet inter paludes extincti sunt. Cęterum Muretus correxit ad hanc faciem. *ibi sæuitia hyemis, & vi vulnerum absumti*: Doctiss. vir. *ibi sæuitià hyemis, hic miseria vulnerũ absumti.*

S*Eueri∫simũ centurionum*. Vide cui potius credas Tacito Romano an Gręco Plutarcho: ille etiam paulopost. *Vnus alterue perditus, ac temulentus, centurionis, ac tribuni sanguine manus imbuet*? hic ἑκατοντάρχας δύο. Ego (quod inter ingenuos dicendum sit) plus fidei Romanis in re Romana habeo. *seuerissimum centurionum*. non proprium nomẽ, sed nota centurionis sæuitiæ insignioris: tales enim sæpe à militibus cædebantur. *Et centurio Lucilius interficitur, cui militaribus facetijs vocabu-*

i. Duo centuriones

Tacit. lib. 1. ann.

vocabulum cedo alteram indiderant: quia fracta vite in tergo militis, alteram clara voce, ac rursus aliam poscebat.

Pag. 157.

AD obseruandam honestiorum fidē inuitatus τὸ *inuitat⁹*. idē est quod vocatus. *ad hæc Armenij ambigua fide vtraque arma inuitabant*. Vnde non video quare id verbi sit eiiciendũ. Verũ creditur Osco nauiũ cura, vt impedimento ducibus esset, qui agerent sublesta fide: nec enim superuacua erat eiusmodi suspicio. *nusquam fides aut amor, metu ac necessitate huc illuc mutabantur*. quaetiam plerique prætorianorum classi adiecti sunt. *addidit classi vrbanas cohortes et plerosque è prætorianis, vires & robur exercitus, atque ipsis ducibus consilium, & custodes.* Tacit. lib. 13. ann.

(:)

AD

AD LIB. SECVNDVM HISTOR.

Pag. 160.

C*ÆTerum olim mixtis conſilijs.* Statim poſt exceſſum Neronis per amicos & filium. *Cæterum hic Syriæ, ille Iudææ præpoſitus vicinis prouinciarum administrationibus inuidia diſcordes, exitu demum Neronis poſitis odijs in medium conſuluere, primum per amicos, dein præcipua concordiæ fides Titus.* Quid nam Tacite conſuluerunt: vt ſi caſus daretur, imperium aggrederentur? at non prius auſi ſunt conſilia promere: quia deterruit eos nobilitas Galbæ. *ceſſiſti etiam Galbæ ima-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

imaginibus verum post eius cædem, cum imperium à Vitellio & ab Othone fatigaretur, (quos vt multum infra se despiciebant) incipiunt exsequi destinata. *tribuni, centurionesque & vulgus militum, industria, licentia, per virtutes, per voluptates (vt cuique ingenium) asciscebantur.* allecti præcipuè studio militum. *Mos vt Othonem, Vitellium scelestis armis res Romanas raptum ire vulgatū est, ne penes cæteros imperij premia, penes ipsos tantum seruitij necessitas esset, fremere miles, & vires suas circūspicere.* Sed bellū protollunt, vt Othoniani & Vitelliani se prius per cędes mutuas debilitarent. *igitur arma in occasionē distulere.* postremum castigatio *cæteri* ne comparāda quidē est ad *cæterum* veterem scriptionem.

Pag. 161.

I*Nfirmum aut validum retinebatur: adhæc terrore.* Qui hęc emendāt & distinguunt sui saltem consilii redderent rationem. an melius ista? *infirmum aut validum retinebatur adhuc: terrore.* Annius non erat in reis potentioribus, itaque locus senatusconsulto: pręterea Crispinus dum fratrem vlciscitur, adeò eloquentia sua sibi propria vi, terrore-que (si sibi tam prępotenti accusatori mo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

rem non gererent) patres vrsit, vt Annium indefensum, inauditum damnare sustinerent. Per hęc firmatur interpretatio quam dedimus ad illa. *Senatus nunquam satis credito sine fraude Germanicum interijsse, scripsissent expostulantes.* τὸ *adhæc* respicit ad illa. *paruæ quoque res magnis motibus agebantur.*

Lib. 3. ann.

NON illi segne, aut corruptum luxu iter: sed lorica ferrea vsus, & ante signa pedester, horridus & incomtus, famæque dissimilis. alius describitur à Iuuenale.

Satyr. 3.

Ille tenet speculum pathici gestamen Othonis,
Actoris Arunci spolium, quò se ille videbat
Armatum, cum iam tolli vexilla iuberet.
Res memoranda nouis annalibus, atque recenti
Historia: speculum ciuilis sarcina belli:
Nimirum summi ducis est occidere Galbam,
Et curare cutem summi constantia ciuis,
Bebriaci in campo spolium affectare palati,
Et pressum in faciem digitis extendere panem.

Quid

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Quid ſi ex priore fama hæc illi affinguntur à Poeta? noſterque recenſet veritatem? *famæ que diſsimilis*. Sed prætereundum non eſt, quam lepidè Satyrographus hemiſtichio Virgiliano captauerit venuſtatem.

Actoris Arunci ſpolium.

Quod Ariſtophani etiam factum, qui ait Demetrius) σκώπτων πού τὸν δία ὅτι οὐ κεραυνοῖ πονηρούς, φησὶν· ἀλλὰ τὸν ἑαυτοῦ νεὼν βάλλει, καὶ σούνιον ἄκρον ἀθηνῶν. ſcripſerat enim Homerus.

ἀλλ' ὅτε σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ' ἄκρον ἀθηνῶν.

Lib. 12. i. Irridens quodã loco Iouẽ, quod ſceleſtos fulmine non peteret, ait, verum ſuum templum ferit, & Sunium promontorium Athenarum.

Odyſſ. lib. 3. i. verum quando ad Suniũ peruenimus ſacrum promontorium Athenarum.

Q*Vibus tentandis aggrediendiſque, prouinciæ Narbonenſi Suedium Clementem, Antonium, Nouellium, Æmilium, Pacenſem duces dederat*. Omnes aditus Galliarum (in quibus alpes maritimæ) armis Vitellii tenebantur. *quando Peninæ Cottiæque alpes, & cæteri Galliarum aditus Vitellianis exercitibus claudebantur*. At Othoni placuerat ſiſtere in Gallia Cæcinam. *Tranſgreſſo iam alpes Cæcina, quem ſiſti inter Gallias ſperauerat*. Eaque de cauſſa Narbonenſem prouinciam memoratis ducibus claſſe aggredi iuſſit, vt illa recepta aditus alpium maritimarum pateret: nec (ſi bene rem putes) faciliores alpes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

maritimis habuiſſet: vtrinque enim petitus Maturus earum procurator iter ocius aperuiſſet: ſed fruſtrà fuit; nam prouinciā Narbonenſem ſuarum partium fecit, is Valentē comiter exceptum, ne Galliam Narbonenſem temere ingrederetur monendo terruit. non itidem alpes maritimas. *Otho luſtrata vrbe, & expenſis belli conſilijs, quãdo Peninæ Cottiæque alpes, & cæteri Galliarum aditus Vitellianis exercitibus claudebantur, Narbonenſem Galliam aggredi ſtatuit.* Et *blandiebatur cœptis fortuna, poſſeſſa per mare, & naues maiore Italiæ parte, penitus vſque ad initium maritimarū alpium* Adde. *Haud procul inde agebat Marius Maturus alpium maritimarum procurator, fidus Vitellio, cuius ſacramentum cunctis circa hoſtilibus non exuerat.*

Lib. 3. Hiſt.

Pag. 162.

QVI pro Othone & accitum Cæcinam clamitabant. Egregio mendacio nonnunquam res ferè perditæ in integrum reſtituuntur: quamobrem Tullus Albanorum perfidia cognita, dicto *nihil trepidatione opus eſſe ſuo iuſſu circumdare Albanū exercitum, vt Fidenatium nuda terga inuadat.* metum à ſuis vertit in Fidenates. ad eundem

Liu. lib. 1.

dem modum Centuriones Tribunique, milites ſedatum eunt, qui temerè in prȩlium ruebant: opus non eſſe (aiunt) pugna, non feſtinatione: quod Cȩcina Vitellii deſertor, iamque Othonianus aduentaret. Hȩc ex vulgatis. Doctiſſ. vir. *quin pro Othone & accitum Cæcinam clamitabant.* vt verba militum ſint, certam ſibi victoriam ſpondentium, quod hoſtium dux deſertor partium foret. Mercerus *quin proditione accitum Cæcinam clamitabant.* Pichena *quin proditionem, & accitum Cæcinam clamitabant.* Quaſi milites ſuos duces proditionis inſimulent. Idem Pichena illa verba abiicit *prouidentiam ducis laudantibus.* dicens importune centuriones, & Tribunos prouidentiam ducis apud milites laudare, qui conſternati, & irati Spurinnæ tela intentabant: ſed de eo libenter quæſierim, num hæc. *Sed indomitus miles, & belli ignarus, correptis ſignis vexilliſque, ruere & retinenti duci tela intentare, ſpretis centurionibus tribuniſque prouidentiam ducis laudantibus, qui pro Othone & accitum Cæcinam clamitabant* ita interpretari valeant, vt Spurrinna prius per centuriones & tribunos milites continere ſtudeat, quibus ſpretis ſe ipſum iis opponat vnde ſibi tela intententur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639

Pag. 163.

Tacit. li. 3. hist. Gell. lib. 9. ca. 1.

Librato magis & certo ictu. His cõsona sunt *maiore Flauianorum pernicie, in quos tela desuper librabantur* dissentit Quadrigarius. *Sagittarius cum funditore vtrinque summo studio spargunt fortissimè, sed sagittam atque lapidem deorsum an sursum mittas hoc interest; nã neutrum potest deorsum versum recte mitti, sed sursum vtrunque optimè: quare milites Metelli sauciabantur multò minus, & quod maxime opus erat, a pinnis hostes defendebant.* Verum ille de sagittis & lapidibus fundis excussis, quæ nimio impetu in præceps non rectè feruntur: noster de pilis, & telis, quę manu iaciuntur.

Virg. lib. 9.

Ecce aliud summa telum librabat ab aure.

Ingerunt desuper Othoniani pila Et *in quos tela desuper librabantur.* Quorunq; iactus quamuis desuper, patitur moderamen. *præter virtutem locus quoque superior adiuuit, vt pila omnia hastæque non (tanquam ex æquo missa) vana vt plerunque fit, caderent: sed omnia librata ponderibus figerentur.* Non eo tamen inficias, teli nomine sagittas etiam contineri *telum*

Liu. li. 1. Dec. 7.

Caius l. 233. dd. de verb. signific.

vulgo

vulgo quidem id appellatur, quod ab arcu mittitur. Et *quod ab arcu mittitur, apud Græcos quidem proprio nomine* τοξεύμα *vocatur, apud nos autem communi nomine, & telum appellatur.* Sed non hoc in Cornelii loco vbi discriminandi gratia adiecit *librabantur.*

Pag. 164.

D*Extra fronte.* Optima pro loci opornitate copiarum dispositio, quam etiam Primus Antonius æmulatus est. *Sistere tertiam legionem in ipso viæ Postumiæ aggere iubet, cui iuncta à læuo septima Galbiana, agresti fossa (ita locus erat) præmunita: dextro octaua per apertum limitem, mox tertiadecima densis arbustis intersepta.* frōs autem cornibus etiam assignatur. *Ibi tribuni militum non loco ante castris capto, non præmunito vallo quo receptus esset, non deorum saltem, non hominum memores, nec auspicato, nec litatò, instruunt aciē deductam in cornua, ne circumueniri multitudine hostium possent, nec tamen æquari frontes poterant* Qu. Curtius *peditum acies equitatu tegebatur: frons læui cornu hæc erat.* At vir Doctiss. sua distinctione. *Aggerem viæ tres prætoriæ cohortes obtinuere dextra.* non bene consultum Cornelio vult, neque Claudiano, cui

Tacit lib. 3. hist.

Liu. lib. 6. Dec. 1.

Lib. 4.

dicitur

dicitur *læua frons*. cuique distinguendo nil opis afferri potest.

Lib. 2. in Ruffin.

Interea Stilicho iam lætior hoste propinquo,
Nec multo spatij distantibus æquore vallis,
Pugnandi cupidas accendit voce cohortes:
Armenis frons læua datur: per cornua Gallos
Dexteriora locat.

Reg. 2. ca. x. i. Facies belli. Qu. Curt. lib. 4.

Non absimilis metaphora ab Hebræis vsurpatur כוי הטלחמה. quam puram putam latini quoque arripuere. *Philagrus Balacros regebat in societatem nuper ascitos, hæc dexteri cornu facies erat*. addito ne titubes *peditum acies equitatu tegebatur, frons læui cornu hæc erat*.

ALAteribus *cohortes legionum aduersa fronte* Doctiss. vir. *à lateribus cohortes legio aduersa fronte*. Sed qui melius vndique Vitelliani premi potuerunt? contrà habuere cohortes quæ in aggere *aggerem viæ tres prætoriæ cohortes arctis ordinibus obtinuere*. a tergo Celsum cum equitibus. *& subito discursu*

terga

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
CFMAGL. 1.6.639